

NEDJELJNI

BANJALUKA, 20. i 21. april 1985.
Broj 4382 Godina XLII Cijena 32 dinara

TRUD

GLAS

LIST SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA

IZLAZI SVAKOG DANA OSIM NEDJELJE

SA VESNOM VULOVIĆ, ST-
JUARDESOM JAT—a, 13 GODI-
NA KASNIJE

TRAGEDIJA (I SREĆA) NEBESKE
DOMAĆICE

DVA PUTA ROĐENA

- „Ne znam kako sam ostala živa“, kaže nekadašnja stjuardesa JAT-ovog aviona, koji se srušio 1972. godine nad Čehoslovačkom
- „U znak zahvalnosti za spašeni život već nekoliko puta posetila sam Prag, Srpsku i Češku Kamenicu...“
- „Strah od letenja nije mi poznat. I sada, kad negde putujem, činim to avionom“

STRANA 7.

OD PONEDELJKA

NOVI FELJTON
„GLASA“

„MOJ OTAC JOSIP BROZ“

KAD MOGU DRUGI, MOŽEŠ I TI

ZANIMLJIVI RAZGOVORI:
Dr Branka Lazić

ŠTA ZNAMO O POVRĆU

ČUDAN SVIJET U LUKU

STRANA 9.

SA AKTERIMA VELIKOG
EKRANA

PURIŠA ĐORĐEVIĆ, filmski
režiser iz Beograda

SVE BILO JE — FILM

- Kako prolazi vreme „JUTRO“ će biti sve bolje i svežije. Kad sam skoro gledao film „JUTRO“ nisam mogao da vjerujem da sam ja pisac scenarija i režiser tog filma. Imali smo mnogo sreće prilikom snimanja filma

STRANA 8.

KAMEROM NABLISKOM I STOKU

PAKAO BEJRUTA

BEJRUT, 19. aprila — U muslimanskom, zapadnom Bejrutu, dječak vozi bicikl pored zgrade u kojoj se nalazio glavni štab sunitske milicije „Murabitun“. Tokom noćnih borbi šliti i Druzi su uništili zgradu u kojoj je bio štab „Murabitun“ milicije. U borbama je nastradao veliki broj ljudi, koji su ranjeni ili poginuli (Rojter).

Foto-žurnal str. 12-13.

SVIJET MLADIH: „GLASOV“ KONCERT SOLIDARNOSTI

„FEŠTA“ U BORIKU

● SD „Borik“, četvrtak, 25. aprila u 19,30 sati, nastupaju najbolji banjalučki rokeri ● Čist prihod od koncerta namijenjen Dječijem domu „Rada Vranješević“

Strana 14.

SA JUGOSLOVENIMA IZ LONDONA

ZAVIČAJ NIKAD DALEKO

STRANA 7.

KRAJEM NEDJELJE

NESVRSTANI U AKCIJI

Na godišnjicu početka namibijske revolucije i borbe za nezavisnost, u Delhiju je počeo ministarski sastav, Koordinacionog biroa nesvrstanih zemalja posvećen u prvom redu utvrđivanju programa na koji način pomoći namibijskom narodu da stekne nezavisnost i oslobodi se južnoafričke okupacije. Ali, nema sumnje da će biti razmatrana i druga pitanja, veoma aktuelna u međunarodnoj situaciji opterećenoj pritiscima i nesigurnostima.

Ministri se, na osnovu odluke štefova delegacija nesvrstanih zemalja na početku prošlogodišnjeg zasjedanja Generalne Skupštine Ujedinjenih nacija sastali u Delhiju u prvom redu da bi nesvrstane zemlje dale široku podršku Namibiji, odlučni da ponovo pokrenu akciju i u Ujedinjenim nacijama i šire, za primjenu i konačno ostvarivanje mnogih odluka i rezolucija svjetske organizacije, posebno rezolucije 435 kojom se traži okončanje južnoafričke okupacije Namibije i proglašenje, nakon slobodnih izbora, nezavisnosti, ove posljednje klasične kolonije u savremenom svijetu.

Problem Namibije danas je još uvijek u gotovo bezizlaznoj situaciji. Sve dosadašnje rezolucije i odluke Ujedinjenih nacija Pretorija odbacuje i nastavlja okupaciju Namibije, uslovljavajući ispunjenje svojih međunarodnih obaveza dodatnim zahtjevima. Takozvana kontakt-grupa, koju sačinjavaju pet zapadnih zemalja praktično je prestala da postoji, što ukazuje da je i bila osnovana samo radi propagandnih efekata. U stvari, zapadnim zemljama sadašnji kolonijalni status Namibije potpuno odgovara, jer i njima i njihovim multinacionalnim kompanijama i dalje obezbjeđuje nesmetanu eksploataciju njenih bogastava, posebno strateškim sirovinama.

Akcije svjetske organizacije, u kojoj se vodi glavna bitka za nezavisnost Namibije, nesvrstane zemlje uvijek podržavane, a možda bi bilo tačnije reći, da su ih one inicirale. Odnosi seto i na druge međunarodne organizacije, kao što je Organizacija afričkog jedinstva i Međunarodni sud pravde i te inicijative, po pravilu nailaze na opštu podršku svjetske javnosti, uz izuzetak možda tek nekoliko najrazvijenijih zapadnih zemalja koje imaju svoje posebne ekonomske interese u odnosima sa Južnoafričkom Republikom. Stoga nije ni čudo, što u ostvarivanju svoje osnovne političke linije nesvrstane zemlje ponovo iniciraju neodrživost sadašnje situacije.

No iako je pitanje Namibije glavno na sadašnjem sastanku Koordinacionog biroa, očito je da neće moći biti prenebregnuta ni ostala aktuelna međunarodna pitanja, bilo da se radi o zvaničnim ili nezvaničnim razmjenama mišljenja, nesvrstane zemlje. Nakon izvesnog perioda u kome je njihova aktivnost bila na neki način utihnula, ponovo iniciraju razmatranje ključnih problema svijeta. O zainteresovanosti nesvrstanih zemalja za nove inicijative i akcije u tom pravcu najbolje govori podatak da se na skupu u Delhiju našlo čak 90 delegacija nesvrstanih zemalja. Među tim problemima dva su se posebno, uz namibijski, izdvojila - to je problem nastavka trke u naoružanju i svjetska ekonomska kriza i težak položaj u kome se nalaze zemlje u razvoju. Stavovi nesvrstanih zemalja o ovim pitanjima dobro su znani i formulisani još na ranijim skupovima, ali se u ovom trenutku osjeća potreba da se ponovo o njima govori, u okviru priprema za redovni ministarski sastanak, zakazan za početak septembra u Luandi.

A. Otović

PRENOSIMO

POLITIKA

Prozivke zbog cena

Na posljednjoj sjednici Međuopštinskog veća Sindikata niškog regiona razvila se zanimljiva i vrlo rečita polemika.

Predsjedavajući, Velimir Đorđević, prenoseći i podržavajući stavove saveznog i republičkog veća Saveza sindikata naglasio je da opštinska sindikalna veća olako daju saglasnost za povećanje cena komunalnih usluga i tako ne daju dovoljan doprinos zaštiti standarda radnih ljudi.

Odgovorio je predsjednik Opštinskog sindikalnog veća

Niša Milisav Pejić. On je rekao da najviši sindikalni forum često pozivaju i prozivaju opštinske, zamerajući, im da ne zaustavljaju rast cena. No to bi se, po njemu, moglo odgovoriti pitanjem: a gde su bili savezni i republički sindikalno veće kad su savezni i republički organi donosili zakone i odluke o cenama, propise koji se sada samo sprovode u opštinama? Pri tom je pobrojao odluke o povećanju cena goriva i električne energije, koje izazivaju lažna poskupljenja, i zakon

kojim je amortizacija stambenih zgrada kojim je amortizacija stambenih zgrada smanjena od sto na 54 godine, zbog čega su, između ostalog, morale da budu povećane stanarine.

Delegati osnovnih sindikalnih organizacija, u čijim kolektivima se donose i prve i najbrojnije odluke o povećanju cena, podržale su i jednog i drugog funkcionera, iznoseći i svoje nezadovoljstvo što se suprotstavljanjem rasta cena ne štiti dovoljno standard radnika.

T. NEŠIĆ

DOGOVARANJE

Skupština Zajednice usmjerenog obrazovanja i vaspitanja Banjaluka, kao ni one u Bihaću i Mostaru, nisu prije nekoliko mjeseci prihvatile, a ni potpisale Društveni dogovor o ostvarivanju politike i sredstava za finansiranje opštih društvenih i zajedničkih potreba u SR BiH za 1985. godinu. Shodno tome ni bilans koji proističe iz Dogovora. Ipak, ništa se negodovanjem delegata u tri velike samoupravne interesne zajednice nije izmijenilo. Sredstava su već „razrezana“ i dijele se onako kako je to predlagao odlučio.

Čemu onda dogovaranje? Ako javna rasprava ne može u nekim dokumentima ništa da izmijeni, ukoliko njihovo razmatranje u delegatskim skupštinama ne može da utiče na krajnji ishod, čemu je onda i voditi. Od vremena ovakvog glasanja ni traga ni glasa o pomenutom Dogovoru. Nije štampan ni u Službenom listu, a opet sve teče po njegovim pravilima. Dogovaranje radi dogovaranja, čini se, nema smisla. Vrijeme koje se na njega troši preskupa je cijena za tako nešto.

(Mato Andrić, iz izlaganja o ostvarivanju zaključaka 16. sjednice SK SKJ)

ENERGETIKA

UZROCI GUBITAKA

„Termoelektrana Tuzla“ već godinama proizvodi struju iznad projektiranog kapaciteta, ima evropsku pa i svjetsku produktivnost, pruža tehničku i stručnu pomoć TE, proizvodi 36 posto struje u BiH... Unatoč svemu, za tri godine je nakupila 2,3 milijarde dinara gubitaka. Kako?

„Uzroci gubitaka su u šarenilu cijena,“ piše „Večernji list“. „Primjerice, prošle godine TE „Tuzla“ uopće ne bi imala gubitaka da je njezina struja imala istu cijenu kao ona, recimo, iz TE „Kakanj“, tuzlanska je bila jeftinija čak za 50 para po kilovatu. Još veći apsurd odnosa u pri-

marnoj raspodjeli čine takozvani specijalni potrošači, veliki potrošači, poput Aluminijaskog kombinata u Mostaru. Za njega TE „Tuzla“ isporučuje struju po „specijalnim cijenama“ i umjesto 3,72 dinara po kilovatu naplaćuje mu samo 2,18. Stoga je i logično da u 3,5 milijardi dinara ostatka dohotka Aluminijaskog kombinata u Mostaru TE „Tuzla“ sudjeluje s velikim iznosom jer se njen dohodak tamo prelio.

Zato Tuzlaci s pravom traže i „specijalne“ razgovore s odgovarajućim republičkim organima kako bi se stvari postavile na pravo mjesto“.

Dorđe LAZAREVIĆ

REKLI SU...

Potiskivanje rada

..... Mada ima i pretjerivanja, i dezinformacija, pa i pogrešnih parametara u zaključivanju, ima i dosta toga što se desilo izvan naših htijenja i odudara od naših normalnih normi. Mi nismo za takozvani tegobni socijalizam i jednakost u siromaštvu. Naprotiv, mi se borimo za društvo izobilja, ali izobilja koje radom trebamo stvoriti i obez-

bijediti. Međutim, ni na makro ni na mikroplanu nismo dovoljno valorizovali rad u mjeri kako smo to Programom Saveza komunista i Ustavom utvrdili. Prvo je država svojim mjerama, stavljajući neke u povoljnije, a druge u teži položaj, potisnula rad kao osnovni izvor prava i moći, pa su onda u radnim kolektivima podlegli

psihologiji uravnilovke i tako destimulisali pregalaštvo, kreativni rad, novatorstvo.

Dio odgovornosti za takvo stanje snosi i najviši organi društva, ali i svi drugi - do organizacije uruženog rada.

(Mato Andrić, iz izlaganja o ostvarivanju zaključaka 16. sjednice SK SKJ)

„GLAS“ List Socijalističkog saveza radnog naroda

Opštine osnivači: Banjaluka, Bosanska Gradiška, Čelinac, Kotor Varoš, Laktaši, Prnjavor, Skender-Vakuf i Srbac.
Izdaje i štampa NIGRO „Glas“ Banjaluka, Ulica AVNOJ-a 93.

Predsjednik Poslovnog odbora NIGRO „Glas“ Edhem Čizmić

Direktor i odgovorni urednik Nebojša Radmanović

Uređuje Redakcijski kolegij: Mirko Kisjan (Banjalučka hronika), Emin Krkić (popodnevni desk), Tomo Marić (sport), Miloš Milinović (Bosanska krajina), Miro Mladenović (tehnička redakcija), Sabira Piragić (desk), Nada Puvačić (kultura), Nebojša Radmanović (direktor i odgovorni urednik), Fadil Smajić (hronika), Dragiša Spremo (Nedjeljni Glas).

Novinski savjet lista „Glas“: Ivan Andrić, Nusreta Borić (Predsjednik Edhem Čizmić, Milenko Čerketa, Jovo Kerkez, Radojka Kuzmanović, Predrag Lazarević, Oto Marušić, Islam Mehdić, Branko Pivašević, Nebojša Radmanović, Grozda Regodić, Nenad Trifunović, Franjo Vardić.

Prvi broj „Glasa“ izašao je kao organ NOP-a za Bosansku krajinu u Župici kraj Drvara, 31. jula 1943. godine. Poslije oslobođenja „Glas“ izlazi u Banjaluci kao organ Oblasnog narodnog fronta do juna 1951. Od IX 1953. izlazi kao organ SSRN pod imenom „Banjalučke novine“, a od 29. novembra 1955. pod imenom „Krajiške novine“. Od 13. maja 1963. list ponovo izlazi pod imenom „Glas“. Ukazom Predsjedništva SFRJ od 19. jula 1968. „Glas“ je odlikovan Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zracima. Od 8. februara 1983. „Glas“ izlazi kao dnevni list.

DR ADAM
NINKOVIĆ:
IDEOLOGIJA,
POLITIKA,
MORAL

LIK ČLANA SKJ DANAS

Idejno-politički i moralni lik člana SKJ čini sve one suštinske osobine komunista koje su se formirale i razvijale tokom istorije KPJ-SKJ, koje postoje i danas, a bile su i jesu od prvazrednog značaja za ličnost člana SKJ, za njegov život i rad u cjelini, a posebno za društveno djelovanje, prije svega za revolucionarnu aktivnost, za razvoj socijalizma na principima samoupravljanja.

Od brojnih osobina, koje konstitušu i karakterišu lik, odnosno ličnost člana SKJ, među najznačajnije svakako spadaju: revolucionarnost, idejnost, humanost, odgovornost, demokratičnost, disciplinovanost, istinoljubivost, pravdnost, principijelnost, kritičnost, samokritičnost, patriotizam, internacionalizam, dosljednost, požrtvovanost, hrabrost, druželjubivost, radnost, solidarnost, altruizam, itd.

Ove, kao i druge značajne osobine komunista, međusobno se uslovljavaju, prožimaju i dopunjuju.

POTREBE I MOGUĆNOSTI ISTRAŽIVANJA

Da bi se što potpunije sagledao, analizirao, i rasvijetlio lik člana SKJ danas, bilo bi neophodno izvršiti odgovarajuće istraživanje sa najmanje tri aspekta: teorijskog, istorijskog i empirijskog.

Na teorijskom nivou ključno je da se na temelju marksističke teorije o svijetu (prirodi, društvu i čovjeku), a posebno u skladu sa naučnim objašnjenjem ideologije, politike, morala, socijalizma, komunizma, radničke klase, revolucije, komunističke partije, itd. razjasne ona najopštija pitanja društva, istorije i ličnosti, da bi se što pravilnije shvatila ličnost komunista, posebno njegov idejno-politički i moralni lik.

Pored pravilnog poimanja ideologije i politike, posebno je značajno pravilno pojmiti moral, prije svega sintagmu „komunistički moral“. Šta je to i na koji način postoji? Da li je taj moral „dat“ ili „zadat“? Kako on nastaje i razvija se tokom socijalizma? Ko su njegovi nosioci? Čime se karakteriše? Po čemu se razlikuje od morala u klasnom društvu, od tradicionalnog, npr. patrijarhalnog morala, itd.

● Pored pravilnog poimanja ideologije i politike, posebno je značajno pravilno pojmiti moral, prije svega sintagmu „komunistički moral“ ● Šta je to i na koji način postoji? ● Da li je taj moral „dat“ ili „zadat“? Kako on nastaje i razvija se u socijalizmu?

Iz drugog, istorijskog aspekta idejno-politički i moralni lik člana SKJ proučava se i sagledava tako što se utvrđuje njegov razvoj tokom istorije, konkretno od formiranja KPJ (1919.) pa sve do danas.

Pored klasične istorijske građe za ovo istraživanje, radi što cjelovitijeg i plastičnijeg — da tako kažemo — prikazivanja lika komunista tokom naše prošlosti posebno su značajna književna djela. Sjetimo se bar nekih autora u čijim se romanima, pripovjeticama, pjesmama, dramama, teme iz našeg radničkog i komunističkog pokreta, socijalističke revolucije i socijalističke izgradnje (Davičo, Lalić, Čopić, Nazor, Kovačić, Kulenović, Križić), i upravo se književna djela u kojima se prikazuje život ličnosti u revolucionarnom djelovanju veoma pogodna da se sagleda i idejno-politički i moralni lik tih ličnosti.

Na kraju, za istinsko sagledavanje kakva je ličnost član SKJ danas, kakav je njegov idejno-politički i moralni lik u ovom našem društvenom trenutku, neophodno je odgovarajuće iskustveno istraživanje.

Šire gledano, u ovom slučaju će se analizirati socijalističko samoupravljanje kao naš temeljni i integralni društveni odnos i društveni sistem koji formira odgovarajuće ličnosti, socijalističke ličnosti, među kojima — po idejno-političkim i moralnim osobinama — na prvom mjestu treba da budu članovi SKJ. Konkretnije rečeno, radi analize ličnosti komunista danas, neophodno je polaziti od našeg društva i njegovih vrijednosti danas, te od zalaganja članova SKJ za afirmaciju i postizanje tih vrijednosti. U tom kontekstu može se govoriti o, uglavnom, tri komponente koje čine ličnost komunista: radna, idejno-politička i

moralna. One se, naravno, prožimaju i čine cjelinu.

TITOVA PORUKA

Cjelovito gledano, idejno-politički i moralni lik člana SKJ, odnosno ličnost komunista treba da čine, one osobine koje proizilaze iz shvatanja, djelovanja i ponašanja prema kojem je za čovjeka najveća vrijednost čovjek, kako je to govorio Marks. To ujedno uključuje u sebe i bitu za novo društvo i novog čovjeka, za prevazilaženje svih društvenih odnosa u kojima je čovjek porobljen, eksploatisan, ponižen, dehumanizovan i sl. te za stvaranje uslova za svestran, slobodan i stvaralački razvoj ličnosti. U tome moraju prednjačiti komunisti, članovi SKJ, sa svojim osobinama i ponašanjem. Drug Tito je o tome često govorio, posebno naglašavajući značaj komunista za revolucionarni preobražaj društva. Tako je, na primjer, u intervjuu listu „Vjesnik“ u Zagrebu (8. oktobra 1972.) rekao: „Kad je neko komunista, on je vojnik dokle god revolucija traje, on je vojnik revolucije. I on se stalno mora interesirati za sve, ali ne da izvan Saveza komunista ima neke svoje teorije, o ovome ili onome, da li je ovo pravilno ili nije. Ako je on član Partije, treba da se u Partiji bori protiv onoga što je negativno...Kada je riječ o liku komunista, u predratnom periodu, kad nas je bilo malo i kada nas je klasni neprijatelj imao stalno, da tako kažem, na nišanu, morali smo do maksimuma paziti na svoj lik. Morali smo voditi računa kako se ponašamo i u porodičnom životu, i uopće u životu...“

Kada je u pitanju idejno-politički i moralni lik člana SKJ danas, ove Titove riječi su i pouka i poruka. Ništa nisu izgubile od svog značaja i aktuelnosti.

DR KRSTAN MALEŠEVIĆ

MARKSISTIČKO OBRAZOVANJE I IDEJNO—POLITIČKO OSPOSOBLJAVANJE (1)

ŠTA I KAKO MIJENJATI

● Naša stvarnost imperativno nalaže potrebu bržeg prevladavanja apologetsko-dogmatskog i apstraktno-kritizerskog odnosa prema teoriji i praksi socijalističkog samoupravljanja

Dugogodišnje iskustvo organizovanog rada na marksističkom obrazovanju i idejno-političkom osposobljavanju, kao i sve brojnija empirijska istraživanja ovog procesa, naročito u posljednje vrijeme, upozoravaju da ova aktivnost u osnovi ne daje očekivane rezultate. Oštro ispoljene protivječnosti u razvoju društvenih odnosa (onog tipa koje usporavaju ili direktno ugrožavaju razvoj socijalističkog samoupravljanja), što posredno, što neposredno ukazuju na ozbiljne slabosti i praznine, probleme i dileme vezane za kvalitet i ukupan karakter ovog obrazovanja. One posebno ukazuju na neodrživost pozitivističke zasjenjenosti kvantitativnim rezultatima ovog procesa.

Više je nego evidentno da su suštinski rezultati ovog obrazovanja još uvijek daleko od projektovanih ciljeva, a još daleko od krupnih zahtjeva društvene prakse. Ako marksističko obrazovanje treba da omogući „samostalno povezivanje teorijske prakse, društvene kritike, sa društvenom stvaralačkom akcijom“ (Kardelj), onda se nedvojbeno može zaključiti da je ono podbacilo i u obrazovano-saznajnom i u stvaralačko-akcionom pogledu. Neka istraživanja pokazuju da polaznici i najviših oblika ovog obrazovanja nisu u stanju da pobliže odrede, na primjer, suštinu pojmova liberalizam, birokratizam, tehnokratizam i sl. S druge strane, istraživanja nerijetko upozoravaju da je nisko pozitivna korelacija između marksističkog obrazovanja i praktično političke angažovanosti, ili, pak, da je potpuno negativna.

Zbog tih slabosti postojeći način idejnom osposobljavanja ne doprinosi snažnijem jačanju motivacije učesnika ovog procesa za praktičnu aktivnost u revolucionarnom mijenjanju realnih društvenih odnosa. Time se onda dovodi u pitanje i priroda samog marksizma i neminovno upada ili u praktičizam („zaslijepjenost za praktičitet“) ili u jalovi akademizam, iako ovakvo obrazovanje ne može snažnije „zahvatiti mase“ (Marksa) i postati istinska materijalna sila društvenih promjena. Ono ostaje jalova fraza, budući da svojom širinom, dubinom i životnošću ne zasijeca u interese radničke klase i radnih ljudi.

Te ciljeve može obezbjeđivati (ili, bar pripomagati njihovom ostvarenju) samo ono obrazovanje koje je oslobodeno dogmatizma, doktrinerstva, pragmatizma i „jeftinog“ kritizerstva. Samo odgovornom i produbljenom analizom realnih, egzistirajućih društvenih protivječnosti (a ne samo organizaciono-institucionalne strane društvenih odnosa ili dalekih istorijskih ciljeva) moguće je otkrivati „one osobine stvarnosti koje su nosilac budućnosti“ (Bloch). Bez kritičko-stvaralačkog odnosa prema realnosti nema promjena stvarnosti, produbljavanja socijalne revolucije, izmjene čovjekovog položaja u procesu rada, što i jeste „kičma“ marksističke teorije i komunističke prakse. Nažalost, ovom obrazovanju ta dimenzija uveliko nedostaje, pa

nije slučajno da ono nije „proizvelo“ masovniju borbu protiv izraženih negativnih tendencija u razvoju društva posljednjih godina.

Dominacija državne regulative u društveno-ekonomskim odnosima, teritorijalno i funkcionalno zatvaranje, stagnacija produktivnosti rada, veliko zaduživanje, enormno brz rast vanprivrednih institucija i uopšte zapošljavanja u administraciji i slične pojave, upućuju, pored ostalog, i na činjenicu da marksističko obrazovanje najvećim dijelom nije bilo u funkciji klasne borbe udruženih radnika. Štaviše, ono je katkad podsticalo institucionalnu vlast, odnosno fetišizaciju institucija kao samodovoljnih stvaralaca novih društvenih odnosa.

Nedijalektički odnos prema stvarnosti, uveliko zapljusnuo i marksističko obrazovanje, onemogućava učesnicima ovog procesa da dobiju kvalitetnije odgovore na probleme sa kojima se u praksi sreću. Tako, naime, najčešće izostaju objašnjenja dubljih uzroka tih problema i protivječnosti, kao i puteva i snaga njihovog prevladavanja. Naravno da to direktno negativno utiče na motivaciju polaznika za ovu aktivnost, a može da rezultira i suprotnim efektima od očekivanih.

Šta pored već rečenog činiti na podizanju kvaliteta marksističkog obrazovanja i idejno-političkog osposobljavanja i kako ovaj proces mnogo više utemeljiti u realne društvene odnose?

Najbitnije je, čini se, u tom cilju ulagati veće napore nauke i subjektivnog faktora uopšte na produbljivanjem shvatanju manifestacija i uzroka aktuelne društvene situacije i puteva njenog revolucionarnog mijenjanja, što bi se onda kreativno interpretiralo i u ovom procesu. Na taj način bi se brže oslobađali površnosti, verbalizma, apologetike i kritizerstva, odnosno odgovora na današnje probleme koji su nerijetko znatno ispod bilo kakvog naučnog nivoa.

Treba jednostavno energičnije udariti na toliko raširen „lijeni duh“, koji na najstroženija pitanja razvoja društva traži i daje krajnje jednostrane odgovore. Bez većih i individualnih i kolektivnih napora nema pravih odgovora, nema poznavanja i uvažavanja opšte-teorijskih i konkretno-istorijskih saznanja o društvu, a onda ni pravih odgovora na njegove izazove. Zato svi subjekti ovog procesa, posebno ako je riječ o pripadnicima avangarde, ukoliko žele nositi tu tešku i odgovornu ulogu avangardnosti, moraju biti najljudski protivnici rutinerstva preko verbalizma i redukcionizma svake vrste i svojom riječju i djelom potvrđivati.

Najdublja priroda marksizma to podrazumijeva, jer on i predstavlja radikalno nov pogled na svijet upravo po tome što se cjelovito odnosi prema društvenoj djelatnosti, što dijalektički poima odnos između teorije i prakse, što ljudima ne saopštava „gotove istine“ o društvu, već im pomaže (metodološki i generalno teorijski) da sami istražuju stvarnost, da „misleći svojom glavom“ dolaze do saznanja o društvu. (Nastavak u idućem broju)

U širem području Sidneja živi više od 50 hiljada naših ljudi

AUSTRALIJA — NAJMANJI I OD EVROPE NAJUDALJENIJI KONTINENT

● Vlada Novog Južnog Velsa je besplatno dodijelila zemljište, a pristižu i dobrovoljni prilozidoseljenika jugoslovenskog porijekla za izgradnju klupskih prostorija, igrališta, staračkog doma, obdaništa...

OVogodišnji treći mart će i te kako pamtili jugoslovenski dosljednici u Sidneju. I cijeloj Australiji. Tog dana je Frank Walker, ministar za omladinu i društvene usluge u vladi Novog Južnog Velsa, predao predsjedniku Australsko-jugoslovenskog centra dokument o vlasništvu zemljišta na kojem će se izgraditi klupske prostorije i drugi objekti. Nedjelju dana ranije oko tri stotine dobrovoljaca, naših doseljenika, očistilo je i uređilo zemljište na uglu Hjum Higvejl Davidson strita u zapadnosidnejskom predgrađu Kulorl.

Počinje se tako ostvarivati dugogodišnji san: napokon je dobiveno zemljište, a dobrovoljni prilozidoseljenika koji već uveliko pristižu uvjeravaju da će i izgradnja ići brzo. Samo u širem području Sidneja živi oko 50 hiljada ljudi jugoslovenskog porijekla. Najviše naših je u Ferfildu, više od 10 hiljada, ili 7,7 odsto ukupnog stanovništva.

ZEMLJIŠTE BESPLATNO

Zemljište je dobijeno besplatno, a godišnje će se plaćati simbolična naknada od nekoliko dolara. Arhitekta, Džon Flauer, napravio je projekt prema kojem je predviđeno da na 12 hektara zamlijšta budu sagrađene klupske prostorije koje će primati više od hiljadu gostiju, fudbalsko igralište, starački dom, obdanište, bazen, igralište za košarku i odbojku. Na parkiralište će moći da stane oko 650 automobila. Izgradiće se nekoliko prodavnica. Nadležno odjeljenje opštine Startfild je odmah pristepio u pomoć. Izmijenio se režim saobraćaja, kako bi pristup klupskim prostorijama bio što lakši. Savezna vlada i vlada Novog Južnog Velsa su odobrile određene sume za izgradnju pojedinih objekata.

Odbor za izgradnju dobio je potvrdu i od naših doseljenika, posebno od uspješnih poslovnih ljudi našeg porijekla koji žive i na sasvim drugom kraju Australije u Pertu, Darvinu ili Adelajdu da će novčano pomoći akciju. Suština poruke je najčešće: — Ne znam da li ću imati priliku da vratim, ali kad se građina, jugoslovenski dom, red je da se pomogne...

ORB „SIDNEJ“

Pripremanje zemljišta dobro je došlo i članovima Omladinske radne brigade „Sidnej“, da se pripreme za skorajšnje učeće na akciji u Jugoslaviji. A starijima?

Pa, pomoći će svakako mnogima da se ovdje nađu, sjetnu, zapjevaju, progovore svojim jezikom. Pamte stariji doseljenici vrijeme kada su stizali u ovu metropolu, svu ustreptalu i zadahnenu od brzog ritma kojim život ovdje grabi. Naše ljude su sačekivali i nudili „pomoć“ i oni kojima ni do kakve pomoći i ljudskosti nije bilo. Imali su ciljeve ponekad okrenute i protiv naše zemlje. Neki naši ljudi su znali mladost provesti na King Krosu, uz šankove, po kockarnicama i javnim kućama. Neke je sve to odvelo na stranputicu. A da je bio klub, da su se imali gdje okupiti, da je, kao tog trećeg marta, bilo veselja uz ansambli „Goce Delčev“, mnogima bi životni put bio sasvim drugačiji. Da je...

Međutim, valjalo je proći i kroz te pionirske dane, kroz sva iskušenja koja je život u ovoj prostranoj zemlji nudio i nameštao. Kad se vidi kako dobro većina naših ljudi sada živi u Australiji zaboravi se nekako i patnja s početka.

A. KASIPOVIĆ

ZANIMLJIVI RAZGOVORI:

Dr Branka Lazić

Svuda rado viđen gost: dr Branka Lazić

ČUDAN SVIJET U LUKU ŠTA ZNAMO O POVRČU

Sa dr Brankom Lazić, profesorom novosadskog Poljoprivrednog fakulteta, možete razgovarati o mnogim temama. Izuzetno je zahvalna sagovornica za novinara, bez obzira o čemu se priča. Međutim, najglasnija i najgovornija je kad kazuje o svom poslu — povrću.

Čitav dosadašnji radni vijek sav je posvetila uzgoju, istraživanjima i inovacijama kod obrtnih kultura, pa je među vodećim (nesamo jugoslavenskim) stručnjacima u povrtlarstvu. Njena riječ se rado sluša u svim krajevima zemlje, ali i nekim zemljama u inostranstvu.

Dr Branka Lazić je, na nekinačin, Banjalučanka. Njena porodica vuče korijene iz ovog grada. Sa dr Brankom smo razgovarali neposredno nakon njenog povratka iz Kine. Naravno, bilo je riječi o putovanjima i zemljama širom svijeta, ali najviše o povrću.

MOGUĆE I TRI BERBE

Govorili o povrću je lijepo, ali i teško. Lijepo, jer je interesantan rad na njemu, vide se rezultati. Teško, jer gotovo nijedna društveno-politička zajednica u našoj zemlji ne daje veliku podršku razvoju povrtlarstva — kaže ona, napominjući da bismo, uz bolju oranizovanost, lako mogli da prerastamo u velikog izvoznika svježeg povrća, ozbiljnijeg izvoznika preradevinna od povrća i sjemena povrtnih kultura. Gdje je naša zemlja u proizvodnji povrća, šta treba da se uradi pa da bude još snažniji proizvođač, koliko se hektara nalazi pod povrtlarskim kulturama... — bila su to samo neka pitanja na koja smo odgovore potražili od ovog eminentnog stručnjaka.

— Visoke prinose povrća po jedinici površine jedino je moguće ostvariti uz vodu, znači uz navodnjavanje. Voda je jedini, rekla bih i najvažniji, faktor u povrtlarskoj proizvodnji. Bez vode možemo imati samo jedan usjev, a uz vodu u boljim uslovima i tri berbe povrća u toku godine. Mnoge naše sorte, recimo paradajza, paprike ili luka, po prinosima se približavaju genetskim potencijalima ovih biljaka — kaže nam dr Lazić.

● Visoke prinose povrća po jedinici površine jedino je moguće ostvariti uz vodu, znači uz navodnjavanje. Voda je jedini, rekla bih i najvažniji, faktor u povrtlarskoj proizvodnji. Bez vode možemo imati samo jedan usjev, a uz vodu, u boljim uslovima, i tri berbe povrća u toku godine — kaže dr Branka Lazić, profesor Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu

Vraćamo se u prošlost. Od rata pa do unazad desetak godina bilo je priznato svega pet sorti povrtnog bilja. Za proteklu deceniju sedamdesetak sorti zvanično je dobilo priznanje pred saveznom sortnom komisijom. Kakvi se prinosi postižu? Paprika da i do 60 tona po hektaru, 120—200 tona paradajza, luk 60 tona...

SORTE I AGROTEHNIKA

— Kako se stiče do visokih prinosa? Treba imati sorte visokog genetskog potencijala, praktički i primjenu agronomske tehnologije koja će dobiti da sa umjesto 50 odsto genetskog potencijala, koliko se postiže danas, doguramo do 70-75 odsto korištenja. To nije jednostavan posao. Pred nas se postavljaju krupni problemi. To je u prvom redu kvaliteta povrća (biološki kvalitet). Posebna priča su nitrati, koji se nalaze u vrlo visokom postotku. Oni su štetni za zdravlje, i uopšte se ne bi smjeli naći u dječijoj hrani — kaže sagovornica.

U svijetu je poznato 400 vrsta povrća, a u širokoj upotrebi je pedesetak vrsta.

— Mnoge vrste se kod nas i ne gaje, mada su nepravilno minerala i vitamina, koji su neophodni ljudskoj ishrani. Da bi se proizvelo dobro povrće, jedan od uslova je zemljište. U svijetu vlada uvjerenje da ona tla koja imaju manje od dva odsto humusa ne treba koristiti za gajenje povrtnih kultura. Znači, ako nema humusa u tlu, treba koristiti organsko đubrivo, najčešće stajnjak. Nažalost, mi smo u intenzivnoj proizvodnji uništili stočarstvo. Znači, nema odakle da se dobjelje stajnjak, mada su još i naši

stari govornik da bez stajnjaka i dubrenja nema povrća — upozorava dr Branka Lazić.

Ona će to i objasniti: nije stajnjak samo izvor hraniva za biljke već i čimilac koji utiče na popravku zemljišta i njegove strukture. To je za povrće, čini se, od presudnog značenja. Evo i primjera: paprika, koja traži dosta vode u svom razvoju, bolje reaguje, recimo, na jednu međurednu obradu nego na jedno zalivanje!

POVEĆAVATI PRINOSE

Dr Branka Lazić je doktorirala na luku. Godinama je radila na polju, istraživala i laboratorijski analizirala iz čega je ova korisna povrtna biljka sastavljena, šta traži za svoj rast i razvoj. Međutim, izuzetno dobro poznaje i ostale kulture.

— Jugoslavija je druga u svijetu po proizvodnji povrtlarstva, odnosno industrijske paprike. Međutim, u posljednje tri-četiri godine osjeća se, ne samo kod ove kulture, pad prinosa. To nije dobro, jer mi ne možemo širiti površine pod povrćem i jedini izlaz je u intenzivnoj proizvodnji, što znači i većem rodu.

U svijetu, reći će dr Lazić, raste potrošnja svježeg povrća, ili onog zamrznutog. Smanjuje se potrošnja povrća u limenkama, teglama... Međutim, jedno povrće može da se proda u bilo kakvom pakovanju: to je grašak. O šansama za uzgoj ovog povrća u Bosanskoj krajini ne treba mnogo govoriti, jer se pokazalo da on odlično može da uspijeva ne samo u Lijevču polju, već i u Glamoču, Livnu, Grahovu...

Milan RAKIĆ

NA TRACI VREMENA

Neostankom „čire“ u Derventu je nestalo i jedne profesije. Nema više nosača, ili tregera po njemačkom, hamala po turskom. Bio je to posao sirotinje, rad za korice hijebe. Od voza do voza očekivani su putnici i jurišalo na njihov prtljag, da bi se njegovim unošenjem ili iznošenjem iz voza, nošenjem do kuće, ili hotela, dobijao poneki dinar. Do nove prilike možda već istog dana, ili tek jednog od sljedećih dana. U konkurenciji više svoje sabače na istom poslu, svaki nosač se trudio da pretekne drugog, da prvi zgrabi kofer putnika. Stalno u trci za nepostojećom i varljivom zaradom, ti ljudi su sticali određena iskustva. Ovladavali vještinom da u masi putnika pogode pravog. Upravo onog koji želi, ili će prihvatiti njihovu uslugu.

Igralo je ulogu i lično poznanstvo sa onima koji kreću na put, ili se vraćaju. Nisu nedostajala ni prazna domišljanja i sitne varke da bi baškiji bio veći. Dešavalo se da noćni putnik nije znao da je hotel odmah preko puta stanice. To je jedan nosač ponekad koristio, pa putnika vodio okolnim ulicama, da bi ga pred hotel doveo tek nakon polasata. Dobijao je za to više novaca. A, putnik se ujutro iznenadio kad je sa hotelskog prozora ugledao stanicu.

Ali, bio je jedan nosač koji tako nešto nikad nije činio. I po mnogo čemu drugom on je nekako odskačao od svojih radnih drugova. Zva se Sabit Mizraković. Znatno viši i snažniji od drugih nosača, Sabit je prednjačio i svojim osobinama.

Blage naravi, srdačan u ophođenju, nenametljiv, veoma marljiv a skroman, sa osmjehom u pozdravu, on je ulivao povjerenje i putnicima i sugrađanima. Orijaš koji je zračio dobrotom. Godinama se Sabit vovao s teretima po stanici i gradu, grbačio uzbrdo, podmetao leđa pod teške tovaru, a znoj mu natapao košulju i iznošenu željezničku kapu. (Ta kapa mu bila jedini zvan-

čni znak njegovog poziva.) Poslije zadovoljan odlazio kući sa onoliko koliko je kad imao prilike da zaradi. Ona opet: novi dan — nova nafka. Kao kakav kran, često po više paketa i denjkova pod pazuhom i u šakama-oprugama, Sabit je teglio gradom, nosio, prenosio. Vukao i kolicima. Čvornat poput hrasta i kao to drvo jak i nesalomiv, izdržavao sve udare životnih nepogoda.

„Ciro“ je ukinut, a on posao nastavio van stanice. Operisano mu grlo, oduzeta mu moć govora, ali isprozeom na vratu još dugo radio i hamalio. Nije se predavao. Povukao se tek u starosti.

Vidan je tad na klupi u parku. Kao da se nakon posla odmarao duže nego obično. I tada s blagošću i vedrinom kao na staničnom peronu nekad. Umjesto huke vozova, slušao je tu šum lišća. Jednog dana nije se pojavio. Gradom se čulo: Umro Sabit!

Rajko SKVARICA

NOSAČ SABIT

Jugoslovenski kutak u Sidneju

SA RAZNIH MERIDIJANA

LUANDA

SE BOJI KIŠE

Oko dva miliona stanovnika glavnog grada Angole, Luande, nikada se ne raduje kiši, iako ona u ovim tropima donosi blago osvježenje i čišću atmosferu. I najmanji pljusak je dovoljan da se ulice, avenije i trotoari pretvore u blatnjava jezera i rijeke, teško prohodne za pješake i automobile.

Kad se ulice i trotoari isušuju, pojavljuju se velike rupe koje nacionalno preduzeće za asfaltiranje „Pavitera“ uporno popunjava već nekoliko godina, iako će se one ponovo pojaviti nakon prvog novog pljuska. Ovaj „Sizifov posao“ ponavlja se gotovo svaka dva-tri mjeseca, jer grad uvijek liječi posljedice, a ne uklanja uzroke svojih nevolja.

Ima već dvije godine od kada su portugalski inženjeri pri preduzeću „Tecnoprojecto“ upozorili da inf-

▷ Portugalski kolonizatori izgradili kanalizaciju za grad od 400 hiljada stanovnika, a u njemu već sada živi oko dva miliona ljudi, većinom iz angolske provincije

rastruktura Luande lagano ali sigurno ide ka svom kolapsu. Definisani su uzroci ove opasne bolesti, ali zbog nestašice para i javašluka gradskih otaca, Luanda iz dana u dan ima sve lošiji izgled.

Prije sticanja nezavisnosti 1975. godine, portugalski kolonizatori su dovršili kanalizaciju i vodovod za Luandu koja ne bi smjela da pređe 400 hiljada stanovnika. Od tada do danas, infrastrukturi grada nije ništa dodato, ali je zato bez ikakve kontrole nagnulo iz provincija više od 1,5 milion novih žitelja, koji su postepeno okupirali napuštene kuće, stanove i instalacije bivših kolona.

Posljedice ovakve „slobodne migracije“ su katastrofalne. Nepismeno stanovništvo sa sela, koje je ranije živjelo bez struje, kanalizacije i vodovodne mreže — za deset godina je pretvorilo grad u ruine.

Većina kanalizacijskih ispusta, pa čak i oni najvećeg promjera, sada su začepljeni. Upravo zbog toga, kad padne kiša, umjesto da se slije ispustima do mora, voda se zadržava na ulicama i trotoarima, plaveći bašte i suterene. Po strmim ulicama Luande kiša raznosi tone pijeska i blata, koji zatim zatrpavaju čuvenu široku aveniju „Marginal“ uz samu obalu mora.

NOVO PRIZNANJE
ZA SLAVNU FRANCUSKU
GLUMICU

LEGIJA ČASTI ZA BB

NESREĆA U KOLORADU

Kad je riječ o Brižit Bardo, njenoj slavi ništa nije nedostajalo — ništa osim male crvene trake, kao dodatak velikoj filmskoj traci koja ju je proslavila širom svijeta — piše pariski dnevnik „Figaro“, izvještavajući da je slavna francuska filmska glumica postala nosilac najvišeg francuskog odlikovanja — Ordena viteza Legije časti. Popularna B.B. odlikovana je ne samo zbog svog izgleda — ma-

● Svoje slavno ime i ličnost Brižit Bardo je stavila u službu zaštite životinja, što joj je donijelo simpatije ljudi širom svijeta

da nije zaboravljena činjenica da je bila svjetski simbol seksa šezdesetih i sedamdesetih godina i da su njeni filmovi donosili Francuskoj više zarade nego prodaja automobila „reno“, na primjer — već i pametnoj glavi.

Nakon što je još za života postala legenda i njeno ime ušlo u većinu svjetskih enciklopedija,

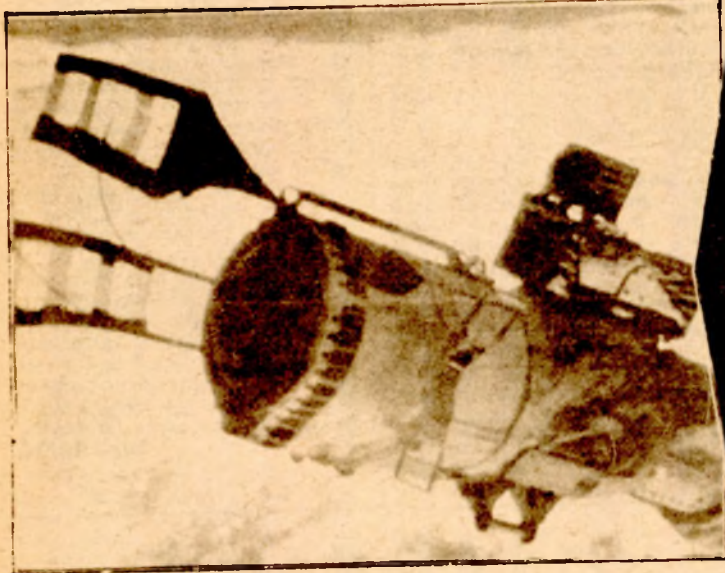
Brižit Bardo je svojevrijedno zbacila okove kinematografskog mita stvorenog filmovima kakvi su bili „I bog stvorio ženu“, „Istina“ i drugi. Svoje slavno ime i ličnost popularna glumica je stavila u službu zaštite životinja i često smo njen glas slušali da ustaje protiv masakriranja mladunaca fok ili načina ubijanja stoke, što joj je

donijelo simpatije ljudi na svim kontinentima koji se užasavaju neljudskog postupanja prema životinjama.

B.B. je, kako sama kaže, raskrstila sa prošlošću i čak je tužila Sašu Distela zbog napada na njen privatni život u knjizi „Memoari“, koja je nedavno objavljena. Ona ističe da i dalje namjerava da bude aktivna i nastavi borbu za ostvarenje svojih, ovoga puta ne filmskih ciljeva.

KOLORADO — U srijedu ujutro radnici su počeli sa raščišćavanjem na mjestu željezničke nesreće u kojoj je povrijeđeno 26 lica. Spavača kola su se prevrнула i leže na strani, a lokomotiva i putnički vagoni su se odvojili i leže dalje.

(Tele-toto Rojter)

ROBOT „ŠATLA“

HJUSTON, aprila — Pogled izbliza na ruku robota „Šatla“ Diskaveri koji pokazuju da su kočnice bile aktivirane, ali su komunikacije preko satelita popustile.

U pozadini se vidi zemlja prekrivena oblacima.

PRIVILEGIJE BIVŠIH PREDSJEDNIKA SAD

NIKSON SE LIŠAVA OBEZBJEĐENJA

● Na lični zahtjev Ričarda Niksona, njegovu porodicu neće više obezbjeđivati agenti tajne policije na račun državne kase, već privatni detektivi

Bivši predsjednik SAD Ričard Nikson zatražio je nedavno od američke administracije da njega i njegovu porodicu više ne čuvaju agenti specijalne tajne službe i naglasio da će za taj posao angažovati jednu privatnu detektivsku agenciju, koju će plaćati iz sopstvenog džepa. Na taj način Nikson će državi uštedjeti oko tri miliona dolara, piše američki dnevnik „Dejli njus“, ne navodeći izvor informacije.

Nikson, koji sada ima 72 godine, poslao je pismo sekretaru za finansije u Vašingtonu Džejm-su Bejkeru, u kojem „zahtijeva da povuče obezbjeđenje agenata tajne službe od sada pa ubuduće“.

Nikson takođe ističe, kako saz-

naje „Dejli njus“, da ne vidi nikakvog razloga zašto bi svi bivši američki predsjednici morali da imaju obezbjeđenje o državnom trošku i to doživotno. List naglašava da ovakvo obezbjeđenje sada uživaju Ričard Nikson, Džerald Ford i Džimi Karter, kao i supruga Lindona Džonsona. Ova obezbjeđenja koštaju godišnje više od 26 miliona dolara, dodaje Nikson, čije obezbjeđenje staje tri miliona dolara godišnje, a sve to plaćaju poreski obveznici.

Nikson je istakao da je još početkom prošle godine otkazao obezbjeđenje za svoju suprugu Pet i da jedna privatna detektivska agencija čuva i njegovu ženu i njegovu kuću u Sedl Riveru, u Nju Džersiju.

ČUDNI SVIJET OKO NAS

NA SKIJAMA NIZ MATERHORN

● Japanski smučar Jošimasa Vada namjerava da odstojanje između vrha i podnožja Materhorna u Švajcarskoj pređe na skijama, što još nikom nije pošlo za rukom

Profesionalni japanski smučar Jošimasa Vada pozvao je nedavno u Tokiju novinare na konferenciju za štampu i obavijestio ih da namjerava da izvede jedinstven podvig — da se na skijama spusti niz planinski vrh Materhorn u švajcarskim Alpima.

Kako javlja britanska novinska agencija Rojter iz glavnog grada Japana, 30-godišnji Vada namjerava da se na uobičajen planinski način popne do vrha Materhorna, a

zatim da se na skijama spusti od vrha do podnožja, što prije njega još niko nije ni pokušao. Vrh Materhorna se uzdiže na 4.478 metara nadmorske visine, a Vada svoj podvig namjerava da pokuša između 1. i 3. maja ove godine, ako to budu dozvoljavali meteorološki uslovi.

Japanski smučar je rekao da će mu u tome pomoći ekipa od četvorice alpinista. On namjerava da se sa vrha spusti na skijama sjevernom stranom prvih tri stotine metara, zatim da se spusti ne skida-

jući skije uz pomoć konopaca narednih 150 metara kakobistigao do pogodnije staze i da se najzad spusti do podnožja istočnom padinom Materhorna. To je, kako on kaže, jedini put da se na skijama stigne od vrha do podnožja.

Cijela staza iznosi oko dva i po kilometra i Vada ocjenjuje da će mu za podvig biti potrebno oko četiri časa: sat i po skijanja posnijegu, ledu i zaleđenim stazama i oko dva i

po sata spuštanja konopcima. Vada kaže da visinska razlika staze iznosi oko dvije hiljade metara, a da je najveći nagib staze oko 80 stepeni.

Idriz SALTAGIC

TUGA

Šimun je bolovao godinama. I ovog ljeta vezle su se priče o njegovoj bolesti i mukama, o tome kako mu se primiče posljednji dan i da se valja nadati da će izdahnuti svakog časa. Prenosile su se priče sokacima i mahalom, trajale su od kuće do kuće i bili smo u očekivanju glasa o njegovoj smrti.

Sa Sabahetom, petogodišnjom djevojčicom, stajao sam naslonjen na ogradu dvorišta koje mi izgledaše zapušteno i u nekom čudnom neredu. Prelazio sam pogledom preko nakrivljene, neobjavljene široke klupe ispod velikog duda, razbacanog alata i neuređenog kokošinca. Sabaheta to nije zapažala. Skupljenih obrva, stisnutih ruku na ogradi, gledala je netremice prema starčevoj kući...

— Čika Šimun dugo već nije izašao iz kuće? Opet je teško bolestan? Je li, tata, on je bolestan? — Cutao sam ophrvan neurednim i razbacanim slikama, tim neskladom koji nije htio iz moje glave...

— Da, bolestan je... Ali, ozdraviće, vidjećeš... ozdraviće... — rekao, naglo, spustivši ruku na njenu kosu...

— On je jak, on je hrabar... Ja sam to vidjela... On je dizao mene, rukama, dizao visoko, do neba! — nastavljala je djevojčica, gledajući neprestano prema Šimunovoj kući.

— Da on je jak... on će ozdraviti — rekao, odsutno, pa je podigoh na ramena.

Sabaheta se razgali, ciknu i uhvati me rukama za kosu...

— Ti si moj konjo... diha, hajde, konjo, diha! Potrčao sam i, u galopu, uletjeli smo u kuću. Zlata, moja žena, pogleda nas iznenađeno, diže je s ramena i poljubi u oba obraza.

Sabaheta je onom neuhvatljivom djetinom ljubavljvu, voljela starca, našeg susjeda, Često je, sa Zlatom ili sa mnom, još dok mu je žena bila živa, dolazila u njegovu kućicu, trčkarala po dvorištu, razbudena svakojakim igrama. Šimun bi je vijao po dvorištu, dostizao i hvatao, vodio za ručicu i pokazovao drveće, travke i cvjetove, vodio je do sitnog, žgoljavog psa, hvatao kokoši i pokazivao njenu glavu, oči i kljun. Išćupao bi i perje i stavljao u njenu ručicu. Igre po Šimunovom dvorištu bile su za nju najljepši trenutci.

— Ako vam se žena zaposli, mi ćemo je čuvati. Ne treba da brinete... Nikakve rodbine, a niti to, kako ono kažu, obdanište. Mi ćemo je paziti... mi smo vam i najbliži, vaše komšije — govorio mi je jednom kad sam pomenulo da bi Zlata mogla uskoro na posao.

Ujesen, te godine, Šimun ostade sam. Njegova Anda, bolešljiva i povučena žena, koja se kao sjena vukla po kući i dvorištu koja je zazirala od svijeta, preminu, tih, bez glasa, bez prenemaganja. Isto večer, Šimun se pojavi na našim vratima, drhtav i izgubljena pogleda.

— Anda, Anda je umrla! — izusti i spusti se na stolicu. Cutali smo. Tišina teška i sumorna pritisku naše glave i tijela.

Sabaheta nas je posmatrala, široko otvorenih očiju. Klizala je pogledom od jednog do drugoga, motrila iz svoga ugla, s kauča, na svaki naš pokret. Onda, nakon tišine koja mi se učini dugom i nezaustavljivom, side i stade pred Šimuna.

— Ti nisi sam... ti ćeš spavati kod mene... tamo je moj krevet - kazivala je pokazujući prstom na svoj ležaj.

Gladali smo u nju nijemi. Korak nula je, uhvatila starca za koljeno. On je, nevjesto, podiže. Grudi su mu podrhtavale...

Nemirno je, u bunilu, spavala te noći. Prevrtala se, budila, protezala ručicama i često nas vala. Ustali smo umorni, puni žmaraca i obamrlosti.

Sutradan, dan bijaše sunčan i tih, sahranimo Andu. Vukao je starac, pored mene, korak za korakom, dok smo se primicala groblju. Držao me za ruku, onemoćao, tih i uvučen usvojusamoću, dok su žurno zasipali kovčeg suhom i pepe-ljastom zemljom. Uхватih ga za ruku, kad krenusmo, posljednji, s groblja...Pred kućom mi reče da ga ostavim samog, da hoće da se odmori, da ništa ne brinem i da mu ništa ne treba. Nes-tade, za čas, iza kućnih vrata, pogrbljen i uvučen u ovratnik svog okraćalog, izlidanog mantila.

Danima ga nismo viđali. Sabaheta je, čim sam došao s posla, tražila da je vodim starcu, da hoće nešto da ga pita i da ga vidi. Rekoh da je bolestan, da se odmara, a kad bude dobro, kazivao sam joj dok se vrckala u mom naručju, doći će i sam...

— Nije tako...nije on bolestan...zastade i unese mi se u lice. — Ja imam sirup... da mu odemo... — Hajde, hajde, tata! — vukla me za ramena i tresla nogama.

Nisam imao izbora i nisam bio voljan da se naduravam. Ne bi ni pomoglo. Nećkao sam se zbog neobjašnjivog straha. Plasio sam se da ne ugledam nekog drugog starca, slabog i blijedog, starca koji se ne može pridići iz postelje.

Držao sam čvrsto Sabahetu za ruku dok sam kucao na vrata. Jednom, drugi, treći put...Ništa se nije čulo. Gurnuh vrata i ona se otvoriše. Udosmo i osjetih, tog časa, da me zarobio još jači strah.

Šimuna ugledasmo, izbrinjeno i odmornog, kako sjedi na krevetu. Nasmijeh se kad nas ugleda. Sabaheta se istrže iz moje ruke i potrčea, nespreno, zaplićući o ponjavu.

— Eto...viđiš...nije bolestan! — pokazivala je rukom na Šimuna, koji je klimao glavom dajući tako još veći polet njenom ushićenju.

— Dobro sam...dobro - reče, nudeći djevojčici, drhtavom rukom, orahe. — Sutra vatramo Zućka i stavicećemo mu oko vrata ovu ogrlicu - pokazivao je na izrezani komadić kaiša.

Sutradan, poslije podne, djevojčica je trčkarala po njegovom dvorištu. On je sjedio, pa onda ustajao s klupe, ispod duda, promatrajući kako trči raširenih ruku, uzbuđena i obradovana što su, opet, zajedno, na svojim stazama, u tim igrama koje su samo oni znali da priređuju...Skupljao je najrazličitije travke i listove, ljuštio orahe i stavljao na stolicu da bi ona, zagledana u taj mali splet prirode, slagala sve to u neki mozaik. Trajalo je to tako do predvečerja, kad bi umor pritisnuo i jedno i drugo, pa bi se, pošto je starac poljubio, dogovorili da sutra nastave drugovanje i igre.

Ovog ljeta sparina je bila nesnosna, jedan od onih kad čovjek žudi da se spusti negdje kraj vode, u hladovinu, kad se neodoljivo priželjkuje dašak vjetra ili kap kiše. Pritiskala je odasvud vrućina, dani su odmicali jednako nesnosni, ljudi su se tromo vukli. U dvorištima, na ulicama, poljima...

— Čika Šimun dugo nije izašao iz kuće? — pitala je Sabaheta, dok sam spremio neke stvari da bih napravio novu, pletenu mrežu za kokošinjac.

— Bolestan je...ali, ozdraviće, vidjećeš - odgovarao sam, jednako ponavljao te riječi, iz dana u dan, cijelo ovo ljeto.

— On je jak, on je hrabar...on je mene dizao visoko, do neba...

— Da, on je jak...

Predveče zabruji mahalom da je starac umro. Dolazio mu je, rekoše, Ante, njegov dalji rođak. Zatekao ga je kako leži na krevetu sklopjenih očiju, miran, kao da spava.

Potrčah u dvorište, u baštu, pa iza kuće, da nađem Sabahetu. Kako ću joj to reći? kako? Umro Šimun; njen Šimun, starac koga je voljela koliko i Zlatu i mene! Kako ću joj to reći, trglo me u nutrinu, dok sam, ne gledajući kud prolazim, hitao da je što prije ugledam i sačuvam od glasova koji su se prenosili ulicom...Bojao sam se, skupljao snagu koja mi je oticala iz tijela.

Nisam je našao u našem dvorištu. Bila je pod starčevim dudom, sjedila na klupi, i gledala u vrata njegove kućice, pred koju su dolazili ljudi. Plakala je plahovito, u nekom čudnom grču i jecaju. Njeno sitno tijelo se treslo, skupljenim prstima vukla je krajeve haljinice...Primicao sam se, ojađen i uplašen, tražeći suznim očima njen pogled...

PROZA

GRUMEN ZEMLJE I GRUMEN SRCA

MLADEN OLJAČA: SIN, GLAS, BANJALUKA, 1984.

U biblioteci Kolo kozaračko banjalučkog Glasa u kojoj se štampaju djela dobitnika nagrade „Skender Kulenović“, izašla je zbirka Sin Mladena Oljača. Pod ovim naslovom autor je okupi kratke ratne proze nastajale u širokom vremenskom razdoblju od 1951. (Zalosni dani) do 1981. (Marama, Ranjenici.)

Sva ova djela, inspiracijski i doživljajno, izrasla su sa krajiškog tla, sa izvora iz kojih se napajala povjest i predanje, epska i etička suština Kozare.

Čini se da je svaka od ovih proza izrasla iz samih dubina piščevog ličnog doživljaja, kondenzovala „sliku vlastite sudbine“ u kojoj je pojedinačni princip moguć tek u kontekstu kolektivnog impetuma ostanaka i opstanaka. Autobiografičnost ovih djela ne bazira se na sjećanju kao temeljnog agensu kreacije, na podudarnostima sa datumima u vlastitoj „arheologiji“ pamćenja, već na jedinstvenoj emocionalnoj i etičkoj (iskustvenoj) poziciji pripovjedača u čijem se govoru, kao u žiži, prelama individualno i kolektivno osjećanje, istorijska i mitološka istina podneblja i pokoljenja.

Kao i narodni pjesnik, i Oljača je, po riječima Jasmine Musabegović, „vukao u predanje“ i počeo da „govori iznutra“, iz bića naroda, iz njegove psihološke i životne situacije pomjerene do same ivice egzistencijalnog ništenja. Sudbina Kozare postala je i piščev vlastiti udes. Oljača je kao četrnaestogodišnji dječarac, u starom djedovom gunju i opasan žicom, krenuo za svojom romantičnom vizijom partizanske borbe da bise, malo iza toga, našao u užarenom središtu jedne od najstvaričnijih bitaka u kojoj se nije toliko postavljalo pitanje vojničke pobjede ili poraza nego izbavljenja i mrvička života iz obruča smrti.

U SVIJETU KNJIGE

Stvaralac i svjedok istorije Oljača ispunio se Kozarom kao svojom trajnom ljudskom i stvaralačkom opsesijom. Vremenom je, u njemu, planina nadrasla svoju topografsku i istorijsku konkretnost, prestala da bude krvavi ugrušak patnje koji boli od samog disanja. Izvan pečata i ožiljka, izvan proroštva i prekletstva, izvan tjeskobe, nametnute ljudske nadmoći i nemoći, Kozara je za Oljaču postala simbol nade i ostvarenog humanuma revolucije.

Novela zbirke Sin najčešće ne pokazuje tektonsku dubinu istorijskih potresa, žestinu sudara pokrenutih masa, „biblijsku snagu“ narodnog gnjeva. Pisac širokog zamaha, sav u intenzitetima epskih doglasja, Oljača je ovdje suzio obuhvativ prostor viđenja i doživljavanja. U mikroviziru njegove novele nalazi se tek pojedinac, čestica koja je, energijom neke džinovske razorne eksplozije izbačena iz životaka svakodnevnice, dovedena do ruba fizičkog uništenja, do apokaliptičkog „pošjetka“ u kome je samo smrt neporeciva i neizbježna. Pred smrću, ruše se bedemi ograda i šančevi podijeljenosti, ljudi se oslobađaju svih nametnutih i istinskih ograničenja, zabuna i zabluda, otkriva se samo čovjek sučeljen sa neminovnošću, sav skutren u guku gorčine i fizičke rastrošenosti.

Pečina se zato ostvaruje ne samo kao posljednji prostor pojedinačnog skončanja nego kao univerzalna metafora tragične zablude postojanja. Pečinu koja simbolizira graničnu situaciju ljudskog opstanaka, Oljača je ispunio kovitlacem tragično podijeljenih i zgaženih ljudskih bića kojima tek stvarnost pečine-rake, posljednjeg prebivališta živih mrtvaca, donosi surovo otrežnjenje. Gubitnici sa jedne i druge strane vatrene linije, protivnici po ideologiji i oružju, postaju samo ljudi sa svojim neispunjenjima i zabludama, tragičnom nemoći da se razmakne tjeskobni vidik stvari.

Dok se Pečina doimlje kao parabola koja izvan svoje istorijsko-geografske određenosti dodiruje tokove svesremenog ljudskog iskustva, druge novele kao što su: Oči i ruke, Ranjenici, Vučje ždrijelo ili Sin nose izraziti pečat tla i podneblja, zbilje i legende. Kao išćupani listovi krvavog dnevnika, djeliči grandiozne freske ličnog i zajedničkog pamćenja, one pokazuju samo dešavanje smrti, posljednji napor volje i nagon tijela da se ljudsko u sebi ne iznevjeri i ne potare. Iskra koja još tinja u smlavljenom mesu vrcnuće zadnjim bljeskom u buntovnoj riječi nad jamom Čovjek u lancima u želji da se vlastitom smrću iskupi tuđi život (Mladići) ili da se ponižavajući kraj osmisli činom čovjekove osвете nad krvnikom Sin.

Vučje ždrijelo, pak, pruža sledeni prizor užasa, mrtvi kovitlac čovjeka i zvijeri u animalnoj borbi za opstanak kojoj nema pobjednika. Novela se osnovnom linijom zapleta približava Bulajićevom Dukljanu i vuku, ali je borba u njoj surovija i bezizlaznija, tragično poentirana ne samo ambijentalnom divljinom i prokletijom sledene planine, nego i iskobnim silama ratne apokalipse.

U noveli Oči i ruke čovjek je bukvalno doveden do fizičke dezintegracije, posječen

kao stablo, sveden na iznakaženo tijelo koje baulja vođeno nagonom krvi prema nekom nevidećem izlazu koji, dok čovjek diše, mora postojati.

Iako je Oljačina Kozara posijana grobovima, ona nije mrtvo razbojište. Poslije smrti drugi veliki motiv kozarskih kazivanja je ljubav. Ljubav je ovdje data kao lajt-motiv umiranja. Vrijeme koje surovo gazi sve što je ljudsko, guši i nemire mladosti. U kolektivnoj kataklizmi pojedinac kao da nema prava na mrvičak vlastite sreće koja uvijek mora biti opšta - zajednička. Zato u ovim novelama (Bježo sam od ljubavi, Jagodiće) nema ljubavnika iako ima ljubavi, čežnje, pa čak i strasti. Njegovi junaci zatimljuju vlastita osjećanja, guše u sebi tek probudene porive mladosti. Moral odricanja u kojem se komadić ukrađenog sapuna izjednačuje sa izdajom postavljenih ciljeva pomjera mogućnost punog i snažnog doživljavanja. Ali, Oljačini junaci ne priznaju revoluciju koja bi značila negiranje prava pojedinaca na sreću. Revolucija i jeste kolektivni napor ostvarenja ličnih i zajedničkih ideala, sveopšteg humanizma, ona i jeste velika pobjeda ljubavi.

Samo jedna novela (Pjesma), prožeta lirskim treptajima, odslikava vrtoglavicu ljubavnog zanosa muškarca i žene koji u mraku i pustoši stvaraju srećnijeg budućeg čovjeka.

Oljača je pisao svoja djela sa težnjom da kaže istinu o čovjeku i vremenu, da podigne svoj glas protiv nasilja i obezluđenja. Literatura je za njega „dar ljudske milošte“, sačuvan horizont nade. Nada je (Šuma) svijetla nit koja će čovjeka izvesti iz stvarnog i metaforičkog bespuća u prostor svjetlosti i očovječjenja.

Iznoseći u svojim novelama „sažeto iskustvo života“, pisac je sav usredsređen na pokret i poraz, jedan zaplet i jedno „emocionalno čvorište“ na čijem se unutarnjim horizontima razastiru sjenke ratnih požara. Oljačino kazivanje je kao od jednog komada. Napeto, ispunjeno snagom doživljaja i strahću izricajno, ono Copicia podsjeća na „fitilj“ koji neprestano iskri“. U svakoj noveli je po grumen zemlje i grumen srca.

Zbirka Sin Mladena Oljača pruža neke od najupečatljivijih i umjetničkih najsuggestivnijih svjedočenja o čovjeku i revoluciji u knjizevnosti jugoslovenskih naroda i narodnosti.

Zorica TURJAČANIN

ISAK ČAVALIĆ

KASTEL KAPIJA

pored kamena i razloga treba imati dovoljno neba da bi se napravila kapija

da l' usnom il' čelom
prag da ti poljubim
na kojem srcu leži tvoj ključ
koga hoćeš u kostima da ti otkrijemo
ne varaj nas
ne klešči ti ni pred kakvom pustinjom
pred Banjalukom si nisi ni ptica
da u letu budeš ubijena dovoljno si živa
da te živu u očima raznosimo
zasad lađo puna vjetra sidrom punim zaborava
nemoguć si ulaz iz prošlosti dijelila si svoje breme na ratove
i bolja vremena slična fruli u dnu noći
duša ti na drugom srcu boluje

ne daj
da ti trava raste iz imena
jer će ti srce ko zlatnik
pod mutnu vodu zemlje leći
uz tebe su uvijek dvije tišine
tvoje i naše duše
čekaš glas i vrijeme sve s nadaš
svjetlost će da se vrati
da ugledaš sebe u toj svjetlosti

ako ti se nešto u srcu probudi
neće biti tuđe
naše je to
namjerno
ponekad ostavljeno

zidine kamne oko tvog grla
otvaraš se posve naga
ni vjetar da ti bijelu kosu pomjeri
zato u tebi gledam ono
što nije ostarjelo
što nikad i ne bi moglo biti staro
što nije moglo da postane zlato

kao bezgriješni govor svjetlosti
bačen tebi iza leđa
kastel je tvoje breme
ljutom kletvom kamena zidan
puna su mu usta našeg govora
u njemu se vrijeme ponavlja
al' ne progovara cijelog vas života prošlosti krađu
al' smisao tajne vašim srcem nije ima još vremena kojom
u vama bilo nije

umjesto zidovima banjaluka je oduvijek opasana kapijama

odbjegli ždrali čiste vatre
da l' usnom il' čelom
prag da ti poljubim

SVIJET JEDNIM POGLEDOM

Posredstvom Tanjugovog tele-foto uređaja, koji je početkom prošle sedmice instaliran u našoj redakciji, čitaoci „Glasa“ su u mogućnosti da putem ovih svježih fotografija osmotre šta se sve juče i u proteklih nekoliko dana minule sedmice događalo na prostorima između Filipina, Bliskog Istoka, Skandinavije, Kanade, Latinske Amerike...

Ovaj zanimljiv, ali ne naročito ugodan pogled na tekuća zbivanja u svijetu, omogućili su foto-reporteri Tanjuga, Rojtera, UPI-a...

SAHRANA ENVERA HODŽE

TIRANA, aprila — Na fotografiji se vidi kovčeg sa tijelom preminulog Envera Hodže, koji je u ponedjeljak 15. aprila, sahranjen na Groblju palih boraca nacije u Tirani. Od Hodže se tom prilikom oprostilo novoizabrani sekretar CK Albanske partije rada Ramiz Allja.

POBUNJENICI

ZAMBOANGA (FILIPINI), aprila — Komunistička gerila opremljena vatrenim oružjem i eksplozivom priprema se za akciju protiv vladinih trupa.

AKTIVNOST GERILE

AJAKUCO, PERU, aprila — Pripadnici specijalnih antiterorističkih brigada patroliraju ulicama Ajakuča u bojnim kolima. Ovaj grad u Andima je jedan od središta aktivnosti ljevičarske gerile, koja je najavila da će ometati predsjedničke izbore u Peru.

U ČAST PREDsjedNIKA...

SÃO PAULO (BRAZIL) — Ispred Instituta za arheološka istraživanja u São Paulu stoji jedna lutka visoka tri metra, a koja liči na sedamdesetpetogodišnjeg predsjednika Brazila, Tancreda Nevesa. Voljeni predsjednik laži u istom Institutu nalazi se u kritičnom stanju nakon sedam operacija obavijenih za manje od mjesec dana.

Ogromna lutka je djelo 29-godišnjeg Kariosa Valaderosa, koji je i napravio lutku za Nevesovu predizbornu kampanju.

NA SVOJOJ ZEMLJI

NABATIJEH (LIBAN), aprila — Libanska armija postavlja nacionalnu zastavu u gradu Nabatijeh, u južnom dijelu zemlje, nakon stacioniranja vojnih jedinica od 150 ljudi u toj oblasti. Izraelske trupe su se povukle iz ovog dijela Libana nakon trogodišnje okupacije.

„KRALJICA“ ROKA

PARIZ, aprila — Tina Turner, koja se zove da je „kraljica roka“, nastupa u okviru dvodnevne koncertne turneje sa 12 koncertnim nastupima u Parizu. Mnogi razočarani običavali morali su se zadovoljiti snimljenim snimcima.

PEĆINE ZA LJUDE

GRANADA, Španski Romi ispred svojih prebivališta, isklesanih od kamena u andaluzijskom mjestu Guadix u Granadi. Za oko 80.000 Španaca, koji žive u oblasti ma što se razvijaju, kao što je Andaluzija, pećine i kuće isklesane od kamena predstavljaju domove.

ODMAZDA

KARAČI, aprila — U utorku 16. aprila nakon borbi na ulicama Karačija, u dijelu Likvatabad, građani ogorčeni smrću studentkinje u saobraćajnoj nesreći počeli su da pale autobuse gradskog prevoza i pri susretu sa policijom najmanje četvoro lica je poginulo.

UDES SA HEPIENDOM

SAN DIEGO (KALIFORNIJA), 16. aprila — Stručnjaci pregledaju „boing 727“ let broj 199, američke kompanije „Ameriken Erlajns“ koji je izgubio masinu br. 3 negdje iznad Arizone na putu od Dalasa do San Diega. Avion je sa 88 putnika sretno sletio i niko nije bio povrijeđen. Pilot, koji je osjetio da jedan motor ne radi, nije ni pomišljao da je mogao otkazati, već da je jednostavno preslat da radi.

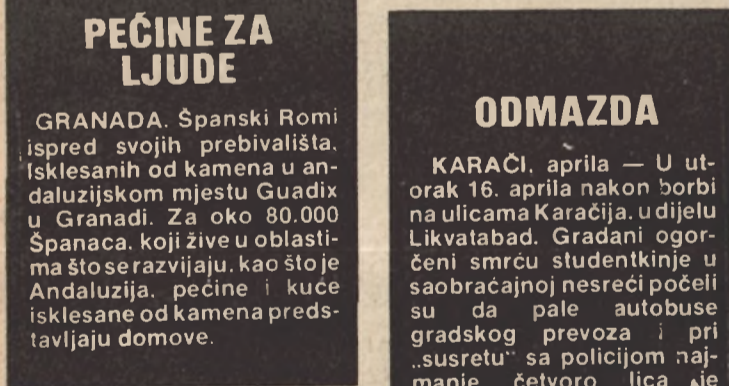
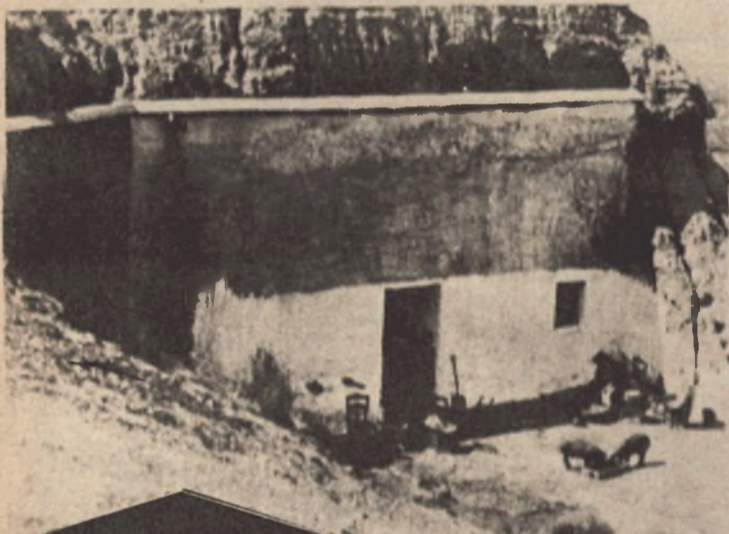
ZASTAVE

GVADALUPE, aprila — Separatističke grupe iz posljednjeg francuskog prekomorskog posjeda dižu svoje zastave pokraj porušenog milina (šćerni mlin) na javnom skupu povodom uskršnje nedjelje.

BASKI

PAMPLONA, (SPANIJA) aprila — Vatrogasac razgleda unutrašnjost automobila uništenog bombom koja je eksplodirala rano jutro u centru ovog grada na sjeveru Španije. Prilikom ove eksplozije, koja nosi obilježje baskijske separatističke gerilske grupe ETA, tri policajca su bila povrijeđena, dva lakše, a jedan teže rekli su u policiji.

„GLASOV“ KONCERT SOLIDARNOSTI

Dečki sa plakata: „Sitni biseri“ - ime grupe smlšljeno na licu mjesta

„FEŠTA“ U BORIKU

Za veliku priredbu u „Boriku“ (četvrtak, 25. aprila u 19,30 sati) sve je spremno. Plakali su se, doduše stidljivo, već pojavili na ulicama, u izlozima, ulaznice se mogu nabaviti u Turističkoj agenciji, „Putnik“, „Glasovim“ kioscima ispred „Zenita“ i u Boriku, u redakciji „Glasa“, a određen broj poslali smo i u osnovne i srednje škole, na fakultete.

Kao što smo vas do sada obavještavali, čist prihod sa ove priredbe namijenjen je Dječijem domu „Rada Vranješević“ u Banjaluci. Svi koji osjećaju potrebu da pomognu „Glasovoj“ akciji, čiju su organizaciju nesebično podržali Sportska dvorana „Borik“, OK SSO, Radio-Banjaluka i ostali, mogu nam se javiti na adresu: „Glas“, Ulica AVNOJ-a 93, sa naznakom: „Za „Glasov“ koncert solidarnosti“. Za tu svrhu ostavili smo mogućnost uplate novčanih sredstava na zero-račun OOSS OOUR-a „Novinska djelatnost“ broj 1 05 00-67 8-7615 opet sa naznakom da je novac namjenjen za koncert solidarnosti.

PREDSTAVLJAMO VAM

„Skupljači snova“ prikupljaju simpatije

Pisati o grupi samo na osnovu jednog javnog nastupa nije ni lako ni jednostavno. Medutim, zeničko-banjalučki „Skupljači snova“ su izazvali zanimanje publike i prije svog prvog i zasad jedinog živog nastupa na gitarijadi u Boriku. Već na osnovu njihovih proba kolege-muzičari iz drugih sastava stekli su mišljenje da su Duško Sekulić (gitarar i vokal), Ranko Šantić (gitarar), Željko Jukić (klavijature), Vladimir Velimirović (bubnjevi) i Darko Petrušinski (bas) veoma dobri svirači. Takvo mišljenje prenijeli su ina publiku.

I zaista, na gitarijadi „Skupljači snova“ su se potvrdili kao dobri svirači, te možemo očekivati da će se u ovoj godini uvrstiti u rad najboljih banjalučkih grupa. Sada imaju problema sa prostorom za vježbanje, a klavijaturista Željko živi i radi u Zenici, panijelako uvijek

s njim uskladiti termine proba. Ipak, sa teškoćama se uspješno bore. Već su snimali šest studijskih snimaka („Parole“, „Hajde djevojko“ „Niko“, „Skupljači snova“, „Zadnjiput“, „Grubi momci noćas ne pleću“). Odlikuje ih čvrst ritam i dobar vokali. Nažalost, „Plazma“ se ovaj put nije iskazala pa su snimci znatno ispod kvalitetnog tehničkog nivoa.

Takode, Zeničani, Ranko i Duško su svojevremeno svirali u grupi „Gazela“, a banjalučani Vladimir i Darko su donedavno bili „težgarioši“. Sve to govori da se radio o muzičarima koji su poodavno savladali abecedu svojih instrumenata, zato povremeno „ispadanje“ na studijskim snimcima prijevsega jeste danak brzom, jeftinom i nažalost, lošem studijskom radu.

D.RELJIĆ

SVIJET ESTRADNE

Ukorak s velikima

● Ovih dana Banjaluku će zapljusnuti serija koncerata od kojih se s pravom može očekivati kvalitetan ugođaj

Mnogi se Banjalučani često, i s pravom pitaju, ima li mjesta konstataciji, da je njihov grad još uvijek kolijevka dobre pjesme, jer iako je to, na svu sreću, još uvijek tako i nimalo diskutabilno, što je s rezultatima i zar je moguće da u tolikom mnoštvu ne postoji neko ko je sposoban da u nacionalnim razmjerima reprezentira Banjaluku. U onom što obično zovemo zabavnim muzikom, čast našega grada brane braća Zrinko i Damir Tutić, a u „narodnjačkim“ vodama još uvijek pliva i Milena Plavšić (ne pliva određenim stilom, ali se održava na vodi). Istovremeno, za našu rok scenu vezuje se ime grupe „Dinar“, kojima odista treba čestitati na originalnosti kompletnog nastupa na tržištu jer za bazu imaju zavidno muzičko umijeće, a „nadgradnja“ im je svakako duhoviti i neobičan omot, duboko osmišljen i vrhunski realizovan. Odgovor treba potražiti u neorganizovanosti nastupa banjalučkih muzičara na disko-tržištu (vjerovatno pračenu hroničnim nedostatkom novaca), a možda i u nedovoljnoj iskorištenosti studija „Plazma“ koji bi uskoro trebao imati vrhunske uslove za snimanje ploča i ne bi se smjelo desiti da rezultati izostanu.

Šta od svega toga (dosad postojećeg) mogu vidjeti Banjalučani? Ako smo to pitanje sebi i drugima često s pravom postavljali, a najčešće ostajali bez pravog odgovora, ovih dana taj odgovor valja potražiti, jer naši estradni radnici konačno nude seriju koncerata od kojih se s pravom može očekivati kvalitetan ugođaj.

Naime, NIGRO „Glas“ organizuje koncert, čiji će kompletan prihod pripasti domu „Rada Vranješević“, a nastupiće niz gradskih „bendova“ koje nerijetko s pjetetom imenujemo banjalučkom rok-scenom i njena perjanica, gore pomenuti „Dinar“, koji za divno čudo već dugo odolijeva inflaciji. Dakle umjesto 2-3 sata prodaje i kupovine jeftine pameti u dimu nekog kafica, za isto vrijeme, umjesto jednog pića (za istu cijenu), valja konzumirati pregršt zanimljivih melodija, a uz to učiniti i nešto humanu u nedostatku drugih mogućnosti. Koncert bit će održan 25. ovog mjeseca u dvorani „Borik“, a samo četiri dana poslije, grupa entuzijasta priprema veliku „feštu“ i to u dvorani „Mejdan“ u kojoj je moguće napraviti „kućni ugođaj“ te ostvariti najprirodniji mogući kontakt s publikom, što bi trebalo biti još većim magnetom za svakog istinskog ljubitelja kvalitetne muzike. Riječ je, naime, o koncertu „Pjesmom kroz Latinsku Ameriku“, čiji naslov govori sam za sebe i uvlači se pod kožu svima nama, jer nema te čabave, izleta, žurke, na kojoj se ne pjevaju svima nama tako drage i dobro poznate pjesme s latinskog govornog područja, tj. one pjesme koje obično svodimo (nepravilno) pod zajednički imenitelj, meksičke pjesme. Sviraće i pjevati Dominique del Verbas, naš sugrađanin koji već više od 15 godina živi u Paragvaju i gotovo svake godine, vraća se svojem Vrbasu i njegovu merakljskom akšamluku uz roštilj i beskrajne teferice sve do sabah-zore koja stoljećima bezuspješno rastjeruje uporne noćobdije sa njegovih obala. Kolika je njegova ljubav prema Vrbasu vidi se iz prevoda pomenutog slogana (delVerbas) kojim ovaj daroviti umjetnik krsitarsvijetom, pjevajući pjesme, daleke i egzotične i pričajući gostima priče o našem lijepom malom gradu. Izazov je vidjeti nekog ko odlično svira i pjeva pomenute pjesme (bez akcenta) i uporediti njegov profesionalni nastup sa muziciranjem onih koji nas zabavljaju u raznim prigodama i pjevaju upravo pomenute pjesme.

Pridodatak lijepom ugođaju
Modna revija

Osim što će nam donijeti dah dalekih Anda, argentinskih pampasa i vrel meksičke pustine, Dominik će nam u goste dovesti i „vječitog boema“ Dragana Stojnića, koji u našem gradu ima svoju publiku i koji poslije duge pauze ponovo žari i pali našim estradnim nebom pjevajući uglavnom prevode francuskih šansona, ili stvari koje na njih neodoljivo podsjećaju.

Medutim, poseban pečat cijelom programu daje modna revija, na kojoj će naši vrhunski manekeni prezentirati niz prefinjenih modela za oba pola, koji će moći da se kupe odmah nakon koncerta. Svi modeli su unikatni i djelo su vještih ruku najboljeg modnog kreatora u našem gradu, tako da se svima nama pruža jedinstvena prilika da spojimo zadovoljstvo s nečim korisnim i od svega ponudjenog nademo nešto za sebe. Zadovoljstvo je tim veće, što u našem gradu taj oblik revijalnog programa nikad nije dosegao određen nivo i što je manekenstvo uvijek bilo daleko čaršijskom mentalitetu i stoljetnom kodeksu ponašanja. Prilika je to dakle i za porodičnu posjetu, jer tema za diskusiju, razmjenu i sukob mišljenja ima na pretek. Imamo priliku da svojim odzivom, ili nedolaskom odlučimo jesmo li za slične revije koje bi mogle postati i navika na idućim koncertima, čime bi ovi svakako dobili na svježini i barem djelimično potražili izlaz iz labirinta dekadentnih šablona, ili smo protiv njih mi sami neznajući zašto.

Dan poslije u istoj dvorani gostuje niška „Galija“, tako da ovih posljednjih aprilskih dana, možemo sebi priuštiti ugođaj po izboru, bez preveličkih izdataka, ako se ima u vidu kvalitet ponudjenog. Nas novinare vječno kritikuju kako uporno napadamo i kritikujemo i kako je to redovno najlakše, a znaju i sami da nam rijetko pružaju priliku da nešto istinski i od srca pohvalimo, stoga: AFERIM, svima vama koji organizujete ovakve koncerte i nemojte nam pružati priliku da vas poslije koncerta opet napadamo i kritikujemo, jer učinimo to bez dvoumljenja, ili grize savjesti. Ne budemo li imali takvu priliku, vjerujte biće to na obostrano zadovoljstvo.

Dragan BERIC

TOP—LISTA

DOMAĆA:

1. ZA ESMU „Bijelo dugme“
2. ZAŽMURI - Bajaga i instruktori
3. MANDARINA I BANANA - Oliver i Marina
4. RIJEKE PRAVDE - „Film“
5. POGLEDAJ DOM SVOJ ANDELE - Riblja čorba“ STRANA:

STRANA:

1. EASYLOVER - Philip Bailey & Philip Collins
2. LIFE IS LIFE - Opus
3. SUGAR DON'T BITE - Sam Harris
4. PASSENGER - Elton John
5. SQUAREROOMS - Al Corley

NARODNA:

1. PLAKAO SAM, PLAKAO - Miroslav Ilić
2. LJUTIM SE NA SAMOG SEBE - Sinan Sakić
3. JA TE VOLIM - Dževad Prelević
4. NEMA KAJANJA - Hanka Paldum
5. HOĆU DA UMREM DOK ME VOLIŠ - Rada Marić

PET NEZABORAVNIH

1. GORGIA ON MY MIND - Ray Charles
2. IT NEVER RAINS IN SOUTHERN CALIFORNIA - Sonny & Cher
3. ME AND MRS. JONES - Billy Paul
4. SUZIE Q - Credence Clearwater Revival
5. KAPLJICE KIŠE - Ivo Robić

RADIO-BANJALUKA

ZABAVNA:

1. BABY COME BACK - Eddy Grant
2. LIPE CVATU SVE JE ISTO
3. KAO LANI - „Bijelo dugme“
4. ONE NIGHT IN BANGKOK - Murray Head
5. SABRIJA - „Dinar“
5. NEĆU DA TE VOLIM - Riblja čorba“
6. SE MI INNAMORO - „Ricchie poveri“
7. RUŠKA - Zdravko Čolić
8. SUADA - „Plavi orkestar“
9. WHEN THE RAIN BEGINS TO FALL - Germani & Jackson Pla Zadora
10. ZORA JE - Neda Ukraden

NARODNA:

1. RECI SVE ŽELJE - Sinan Sakić
2. ČIJA LI SI OVE NOĆI - Dobrivoje Topalović
3. ZOVES ME NA VINO - Miroslav Ilić
4. BEZ TEBE JEGORKO VINO - Duško Kuliš
5. NE KASAJTE RAZIGRANI VRANCI - Čazim Čolaković
6. UDI MI U TRAG - Biljana Jelić
7. IMAM DEČKA NEMIRNOG - Dragana Mirković
8. HEJ LJUBAVI U DALEKOM GRADU - Halid Muslimović
9. NIJE LAKO BEZ TEBE - Nada Obrić
10. ŽIVJELA LJUBAV - Mitar Mirić

M. PERVIZOVIĆ

TELEKS

● U posljednjoj emisiji Radio-Banjaluke „Poster 85“ pred „Glasov“ koncert solidarnosti predstavljene su grupe učesnici: „Radio“, „Basdans“ i „Geni“.

● MODERN TOKING je naziv njemačkog dna koji je vjerovatno odgovor na engleski duo UEM.

● „DET OL DEVIL KALID LAV“ je naziv starog i veoma uspješnog hita Bilija Holideja, a koji je za svoj novi singl obradila ALISON MOJETA.

● U Engleskoj je počeo da izlazi novi muzički časopis pod nazivom SPIN. Izdaje ga BOB GUKIN, vlasnik PENTHAUSA.

● KENI LODŽINS je za svoj sljedeći album odabrao zaista imponozantan spisak gostiju: na snimanju će mu pomagati POINTER SISTERS, FILIP BEJLI, HAUARD HEVIT I EIDA DEBORŽE iz grupe DEBORŽE.

● Najtraženija muzička revija u Americi BILBORD u broju od 20. aprila izdaje i poseban prilog koji će u cijelosti biti posvećen teškometalcima.

● Na završnoj svečanosti OPATIJSKOG festivala

nije prisustvovao pobjednik SEID MEMIĆ - VAJTA. U subotu ujutro mu je majka umrla, ali o tome su ga obavijestili tek po završetku festivalnog nastupa.

● Ovogodišnji ZAGREBAČKI festival održat će se od 6. do 9. novembra u dvorani LISINSKI i to u četiri kategorije: popevke, šansone, evergrini i pjesme o Zagrebu i Univerzijadi.

● Pjevačica orijentalnih pjesama, USNIJA REDŽEPOVA, ovih dana proslavlja deceniju uspješnog nastupa na estradi.

● Svoju prvu zlatnu LP ploču „Ja te volim“, mladi sarajevski pjevač Dževad Prelević Mrvica, kako tvrde ču „Diskosu“, već je rasprodao.

● Rođena sestra Silvane Armenulić, Dina Barjak-tarević ovih dana je završila snimanje svog prvog albuma. Na ploči će se naći i pjesma „Dva imena ne dam da se gase“ koja je posvećena tragičnoj pogibiji njenih sestara Silvane i Mirjane.

M. P.

Narod se digao

● **Negdje ste rekli da ni za vrijeme boravka na beogradskom univerzitetu niste prekidali kontakt sa Banjalukom?**

— Nisam. Banjaluka je tada već imala buran politički život, razvio se radnički pokret još dalje od onog vremena kad sam ja tamo bio, razvio se i omladinski, sindikalni pokret. Interesantno je da Banjaluka tada, iako mali grad, nimalo ne djeluje provincijski. Na primjer, kad sam došao iz onakvog burnog života na beogradskom univerzitetu, ni u jednom trenutku ni u Banjaluci nije bilo dosadno. Grad je bio živ, i politički i kulturno, i sportski. Valjda je to zbog toga što je Banjaluka nadomak i Zagreba i Beograda, što je komunicirala sa ta dva velika centra jugoslavenskog političkog života, što je imala željeznički saobraćaj i slično.

Pripreme za ustanak

U Banjaluci je naročito bio zanimljiv poznati KAB čiji je rad bio vrlo plodan. Onda, da ne govorim o povezanosti dačke, studentske i radničke omladine koja je bila skoro idealna. Da i ne pominjem ono što je već dosta poznato, da smo mi djelovali kroz „PELAGIĆ“, sportski klub „BORAC“, kroz druga društva, bilo sportska, bilo kulturna. Meni se čini da smo mi u Banjaluci oko tadašnjih događaja u Čehoslovačkoj — protestujući protiv naleta fašizma — mogli na ulice izvesti po desetak hiljada ljudi. To je ogromna masa za one uslove života i rada. Pa konačno, Banjaluka nije ni imala mnogo više od 20 hiljada stanovnika. Moram da kažem da smo u akcije ponekad išli sa svim grupacijama. Čak su u nekim našim akcijama učestvovali i poslanici. Onda, bili smo povezani sa udruženom opozicijom. Nismo bili začahureni sami u sebe.

● **Sve je to, u stvari, bila jedna vrsta pripreme za ono što će doći 1941. godine?**

— Svakako da jeste i u tom pravcu smo radili, takve su nam bile direktive. Razumije se, tu se uklapa i dejstvo novog Pokrajinskog komiteta, dolazak drugova iz Pokrajinskog komiteta u Banjaluku, jače komuniciranje sa Sarajevom i sa rukovodstvom Partije. Tu je, zatim, dolazak Đure Pucara Starog koji je unio jedan dinamizam, jedan sistematski rad u Partiju. Istakao bih zatim sve čvršću povezanost sa krajiškim gradovima, sa Drvarom, sa Ljubijom i tako dalje. Koordinirali smo u organizovanju štrajkova u tim mjestima.

Interesantno je napomenuti da Partija u Banjaluci nije tada imala

veliki broj članova. Ali broj članova ne govori o njenoj snazi. Bila je masa komunistički koji su mogli biti primljeni u Partiju, koji su i djelovali kao članovi Partije, iako to nisu bili. Mislim da se tu radi o jednom sektaškom odnosu. SKOJ je bio takođe vrlo dinamična organizacija i povezivala omladinu u jedinstven pokret, od daka do radnika.

Šehitluci i Orlovci

● **Tada je već organizovan i Oblasni komitet Partije?**

— Tačno. 1940. godine dolazi do formiranja Oblasnog komiteta na čelu sa Đurom Pucarem Starim, u septembru iste godine organizovan je Oblasni komitet SKOJ-a. Neposredno prije tih događaja je na Starčeviću organizovan sastanak na kojem je oformljen i Mjesni komitet Partije. Tako smo mi u ovaj period ušli sa rukovodstvom za Krajinu i Banjaluku. Tu je počeo jedan stvarno sistematski rad kojem je veliki pečat dao Đuro Pucar. Sve su to bile suštinske pripreme za ustanak. Mi smo osjećali tu atmosferu, vidjeli smo nasrtaje fašizma i znali smo šta nam valja raditi.

● **Možete li nam nešto više reći o sastanku na Šehitlucima?**

— Ovim dogovorom je rukovodio Đuro Pucar Stari. Dogovorili smo se o operativnim pripremama za ustanak. Konačno, već je bila 1941. godina. Posebno smo razgovarali o osnovnim pripremama za ustanak, o pravilnom obavještavanju naroda, otporu prema okupatoru, borbi protiv demoralizacije, objašnjavali šta znači okupacija, u stvari, sve što podrazumijeva jednu duhovnu pripremu za ustanak. Počelo je zatim prikupljanje oružja, tražili smo vojne ličnosti koje bi mogle u svemu pomoći.

Izrastanje do brigada

● **Tada se zapravo formiraju one vojne komisije pri Partiji?**

— Jeste. Imali smo vojnu komisiju u Oblasnom komitetu, obilazili smo teren i organizacije na njemu. Šoša i ja smo išli organizovati te štabove u Petrovcu, Drvaru.

Drugi sastanak koji je bio veoma značajan za ustanak u Bosanskoj krajinij je bio u Orlovcima. Tu smo bili Šoša i ja kad smo se vratili iz Petrovca i Drvara, Đuro Pucar je došao, Mladen je stigao sa Kozare, Miloš Šiljegović, iz bosansko-dubičkog kraja, Slobodan Marjanović, iz Prijedora, Ale Terzić iz Krupe itd. Dakle, jedan širi

krug drugova, osim ovih koje sam pomenuo. Tu je Đuro rasporedio naše kadrove i u tom rasporedu je sam otišao na Kozaru sa Mladenom.

Orlovački sastanak je naš zajednički dogovor o otpočinjanju borbe. Ubrzo zatim su borbe otpočele. Drvar je nosio zastavu, mi smo slijedili njegove korake i počela je borba na veoma širokom frontu. Razumije se, imali smo tada malo iskustva. Ustae su navaljivale, misimo organizovali seljake koji su vadili puške iz podruma, štala, zemunica. Oni su se poslije bolje pripremali da udare na nas, prikupljali su jače snage, a mi smo se tada povlačili u šume.

Ako je i među nama bilo onih koji su mislili da će to u početku biti diverzije, rušenje pruga i slično, brzo je shvatio da se radi o pravom ratu i revoluciji kada se narod digao. Jer, narod se stvarno hametice digao sa vila, puškama, svim mogućim što je imao. Taj smo pokret masa prihvatili, prilagodili se i počeli formirati vojne jedinice. Nije to išlo ovako glatko i brzo kao što to ja sada pričam. Bilo je tu posta i borbi i ubjeđivanja. Ali, formirali smo ubrzo vodove, čete, bataljone, da bi se tokom 1942. godine formiralo čak deset brigada, koliko ih je bilo do kraja 1942. godine.

Ustanak je u Krajinu bio izuzetno uspješan, iako smo u početku imali jednu vojnu organizaciju koja nije valjala, ali smo se ubrzo u hod prestrojili. Tu je Đuro odigrao veliku ulogu. Formirali smo tada tri odreda na Đurinu inicijativu, okružne komite Partije, organizovali okružne komite SKOJ-a i omogućili da otpočne jedan, od oktobra i novembra 1941. g. rad, koji će stvoriti organizacionu bazu iz koje se rodila krajiška vojska koja će zatim odnijeti pobjede kao nad Prijedorom u maju 1942. godine gdje smo zarobili čitav prijedorski garnizon. Onda, da pomenem samo najvažnije, kad su došli proleter, zauzimanje Mrkonjić-Grada, pa Jajca, pa koncem 1942. Bihaca. Tada smo oslobodili Cazin, Kladušu, povezali se sa Hrvatskom, oslobodili Slunj i tako dalje.

Značaj skendervakufske konferencije

● **Malo smo prebrzo „prešli“ 1942. godinu. Mollo bih vas da nam kažete nekoliko riječi i o savjetovanju u Skender-Vakufu februara te godine.**

— U ovom sklopu, u ovoj aktivnosti za razvijanje oružanih

„Bosanska krajina je odigrala veliku ulogu u revoluciji. Tu se tvorila velika vojska sa više od dvadeset brigada. Ovdje su se odigrali događaji Jugoslovenskog značaja...“

Septembra 1984. godine u Banjaluci, na naučnom skupu o masovnom izlasku Banjalučana na slobodnu teritoriju

snaga revolucije, za polaganje temelja narodnoj vlasti, za razvijanje Partije na terenu i u vojsci, ogromnu ulogu je odigrala konferencija u Skender-Vakufu. Pazite, to je februar 1942. godine. Nije to mnogo kasno, naprotiv, to je vrlo rano. Tu su se sastali najprobiraniji i najodgovorniji komunisti. Preko stotinu komunističkih, komandanata, komesara, sekretara komiteta, i tu je pao taj dogovor. Iskustvo je izvučeno za prethodnih sedam mjeseci borbe, utvrđeni pravci djelovanja u daljem toku ustanka. Njen najveći značaj, mislim na konferenciju u Skender-Vakufu, je što je odredila novu trasu naše borbe, onemogućila da se linija Partije u stvaranju širokog patriotskog fronta suzi, da se naprave neka lijeva skretanja kojih je bilo u drugim krajevima i da pokret sve masovnije bude, da izraste u jednu veliku snagu iz koje su se rađale poznate krajiške brigade.

● **Da li ste tada u Skender-Vakufu imali zaključke sa savjetovanja u Ivačićima?**

— Mi smo na konferenciji imali određene informacije od Mile PERKOVIĆA koji je bio na tom savjetovanju, a prisustvovao je našoj konferenciji. Imali smo, znači, neke informacije. Ali prave informacije su došle i od Tita i od Pokrajinskog komiteta kad je došla Lepa Radić. Poslije same konferencije zatekla je ona delegate u selu Bočuu i tu je, objašnjavajući situaciju oko izdaje četnika, dopunila konferenciju. Govorila je o potrebi stvaranja pokretnih jedinica, likvidacije četničkih

punktova i ideja o narodnooslobodilačkoj dobrovoljačkoj vojsci. Lepa je došla s tim idejama i direktivama kad je konferencija već završena.

● **Znači da je konferencija u Skender-Vakufu ipak prije svega jedna samoinicijativa u Bosanskoj krajinij?**

— Ne, ne bi se tako moglo reći. Ja mislim da je osnovna direktiva bila od Pokrajinskog komiteta, a mi smo je na jedan dobar i organizovan način proveli. Nije to, dakle, bila naša vlastita inicijativa, već smo je na vrijeme i dobro proveli.

Još bih rekao da smo mi kroz čitav ovaj rat stvorili jedan cjelovit narodnooslobodilački pokret, kao cjelinu u Krajinu. Povezali smo sve krajeve Krajine. Mislim da je Bosanska krajina odigrala veliku ulogu u revoluciji u Bosni, pa i u Jugoslaviji. Stvorila se u Krajinu velika vojska od preko 20 brigada. U njoj su se odigrali događaji jugoslavenskog značaja, i Prvo i Drugo zasjedanje AVNOJ-a, stvorena je armija, naše su jedinice išle u Dalamaciju na razoružanje Italijana 1943, a onda su išle i dalje, bile na Beogradu, istjerivale Lera i tako dalje. I ne bih ja sve to detaljno pričao. Mali je taj rad o kojem sam ja vama pričao, od onih dačkih dana — ali eto, vidite, dokle smo stigli. Dosta sam vam pričao, a o ratu ima toliko toga napisano da je teško ne ponoviti se. Ovo što smo pričali do rata, to je eto manje poznato.

Skroman, kakav je uvijek bio, član Savjeta federacije Osman Karabegović bio nam je sagovornik nekoliko sati.

(Kra)

Kako se sada osjetim krivim kad se sjetim moje omiljene zabave u dvorištu tetke Adele! Naravno, bio sam dijete i ništa u tome nije bilo čudno. I druga djeca su hvatala mačke, vješala ih na drveće, gađala kamenicama, a najinteresantnije je svakako bilo otimanje mačića od njihovih majki. Zbilja, kad se samo sjetim takve okrutnosti, lakše shvatim sve ono što smo radili u Vijetnamu, što ponekad i bez posebnog razloga rade policajci sa uhapšenima, ili kako se lako mašimo pištolja. Iz djetinjstva mi je ostala u krvi neka odvratnost prema mačkama — bolje reći, nisam ih volio ni vidjeti, ni čuti. Ko zna, možda je to više grižnja savjesti, ali je činjenica da me i najmanje mijaukanje budi usred noći, pa čak i onda kad sam dobro najjosan.

Tako je bilo i tih dana, kada sam potražio skrovište u kući tetke Adele, koja već odavno nije bila među živima, a njena stara vila izgledala je više kao davno napušteno skladište.

Dvorište je bilo zapušteno kao i kuća. Drveće zakržljalo, svuda travuljina, nekoliko kućica za alat i nepotrebne stvari jedva su se držale da se ne sruše. Kada sam sjeo na klupu, ona se slomila i dobro sam bubnuo na tlo. Ustao sam, prešao pogledom prekom dvorišta i osjetio neku tešku nostalgiju. Kao da sam još juče trčao između cvijeca i drveća, okruženi ljubavlju i sigurnošću, koje mi je ulijevalo prisustvo roditelja i rođaka.

Mislilo sam da se iz vedra neba sručio pljusak, kad je po meni popadalo iverje sa velikog hrasta. Već u sljedećem trenutku sam znao o čemu se radi. Džekovi ljudi su me otkrili mnogo ranije nego što sam to mogao i pretpostaviti.

Rafal je bio ispaljen iz mašinke, što je bilo sasvim dovoljno da shvatim ozbiljnost situacije i zbrišem u kuću. Provirio sam kroz pr-

KRATKA PRIČA

PERI AJV

ozor koji je gledao na cestu i ugledao veliki crni automobil kako nestaje iza obližnjeg šumarka. Ona velika figura na zadnjem sjedištu mogla je predstavljati jedino Glupog Tima; niko drugi ne bi zauzeo toliko prostora na zadnjem prozoru auta. Njegov šef, nadaleko poznati švercer Džek, kojeg niko nije mogao strpati u zatvor, odležao je nekoliko dana u istrazi zbog mene. Naime, ja sam sa svim slučajno, rješavajući jedan drugi slučaj, nabasao na trag neke sumnjive trgovine, kojom je rukovodio Džek i, iako mi nije bilo baš previše drago, morao sam sve otkucati policiji. Poslije toga uhvatio sam prvi autobus i doveoao se u kuću tetke Adele, jer sam mislio da me tu neće tako lako pronaći. No, Džek je još jednom pokazao sve svoje sposobnosti i poslije samo tri dana pronašao moje skrovište, u što me je uvjerila posjeta njegovih gorila.

Sačekao sam da padne mrak i onda se išuljao na stražnji izlaz. Oprezno udoh u kafanici i zamolih da telefoniram.

— Molim vas, dajte mi inspektora Vejna — tiho sam izgovorio u slušalicu aparata, koji se nalazio u uglu pored šanka.

— Da, izvolite — odgovorio je meni dobro poznati glas.

— Ovdje Peri Ajv, htio bih...

— Do đavola, šta biste vi htjeli od mene? Kako se samo usuđujete?

Vjerovatno se prisjećao vremena kad smo radili zajedno u policiji i kad se desilo ono. (Mislim na zaljubljanje njegove vjerenice u mene, zbog čega je inspektor ostao neženja).

— Ali, inspektore, radi se o mom životu... — Nadam se da ga nećete dugo održavati — rekao je i veza se prekinula.

X X X

Sljedećeg dana nisam napuštao kuću, koju sam pretvorio u pravu tvrđavu. Na vrata i prozore sam navaljao dijelove starog namještaja, a u dnevnoj sobi sam rasporedio hranu i metke po stolu, dok se od revolvera nisam rastajao ni za vrijeme drijemanja. O spavanju ionako nije bilo ni govora. Prelistavao sam neke stare ženske časopise i, vjerujte, svidjeli su mi se više nego što sam mogao i pretpostaviti. Gobljeni, haljine, šminka, pa onda pričice o zgodnim momcima. Najljepši muškarac godine, po izboru čitateljski — Klint Istvud.

Uveče sam taman bio zadrijemao kad začuh nešto od čega mi se sledi krv i odmah se razbudih. Mijaukanje je bilo užasnije zbog situacije u kojoj sam se nalazio. Odšk-rinuh prozorčić kako bih otjerao mačku, ali se brzo povukoh unutra, jer istovremeno začuh zvižduk tik kraj uha. Znači, još su tu.

BRUKA S DRUGOLIGAŠKIH TERENA PONAVLJA SE I OVE SEZONE

Na „Zapadu“ ništa novo

●Već sada, 11 kola prije kraja takmičenja, opravdane sumnje na regularnost nekih susreta poput posljednjeg iz Brčkog, ili gostovanja Spartaka u Trebinju...●Dva boda u gostima oko dva miliona dinara uz obaveznu „gozbu“...

Maj, 1984. godine. U takmičenju drugoligaša „Zapada“ igre se sredina „proljetnog“ dijela prvenstva. Na novinskih stupcima sve češće se pojavljuju natpisi iz Varaždina, Doboja, Bačke Topole... Prvenstvo je nelegalno. „Spasite takmičenje“. „Mogu li mali klubovi ravnopravno da se nadmeću“...

Sloge ili krenuti put Iskre. Namjerno smo ponovili neke od sličica s prošlogodišnjeg takmičenja, kako bi ilustracija novih događaja bila kompletnija.

Umjesto bilo kakvog odgovora i konkretnog zaključka s brojnih sjednica Udruženja klubova „Zapada“ s prvenstvenih mečeva stižu izvještaji: „U Dubrovniku gol postignut rukom“, „Čudna pobjeda Leotara u Subotici“... Brčanci koriste „sniženje“ u Ljubljani i pobjeđuju Slovana, Borac se „događava“ sa Iskrom, tim Vrbsa snalazi se nasve načine. Iskra se javno optužuje za kupovinu bodova.

Zašto? Zato jer je nedavno Leotar u Trebinju vratio Spartaku bodove (1:2). Dokaza nema da je susret namješten, ali očevici sa prethodnog meča Leotara u Dubrovniku tvrde da su Trebinjani bez potrebe dobijali žute kartone, tako da je naredne nedjelje pola ekipe pauziralo. U Brčkom se na sve strane priča kako je Jedinstvo moralo vratiti dug Šibenčanima, što ističe i član predsjedništva Kluba Pero Stević. Istina, Hamdo Radlješ, bek Brčaka ističe se kao krivac, što on poriče, kao i Šibenčani, dok će kasnije izaći na vidjelo da li je Radljaš bio samo „žrtveno jare“.

U taboru Borca su nakon meča u Brčkom tvrdili daje susret okončan u režiji sudija (1:0). Subotičani su se žalili na neregularan jedanaesterac u meču s Mariborom (1:0), koji ih je odvojio od prvog mjesta... Sličnih primjera zaista je dosta, toliko da bi nam trebalo mnogo više prostora da prenesemo mučnu atmosferu s drugoligaških terena. Prema riječima dobrih poznavala

laca prilika u ovom rangu takmičenja dva boda u gostima prošle sezone iznosila su od 350 do 500 hiljada dinara. Danas se njihova cijena kreće oko dva miliona s tvrdnjom da se može poraziti i Čelik u Zenici, glavni kandidat za titulu prvaka! Iz istih izvora se tvrdi da djeloci fudbalske pravde ne mogu ni bez dobre trepeze, zbog čega se od javnosti kriju podaci o troškovima večera i ručkova namijenjenih arbitrima.

Naravno, ovo su samo „drugoligaške priče“, koje su u najvećoj mjeri tačne, ali i koje nikada niko neće da objelodani. Jednostavno, tajna se čuva. Zašto? Zato, jer su mahinacije obuhvatile tako veliki krug ljudi, da bi se otmotavanjem klupka moralo kazniti više od pola članova Lige. Nečasni poslovi postali su, na žalost, pravilo ponašanja.

Za to vrijeme ispaštaju gledaoci, koji iz kola u kolo gledaju sve nezanimljiviji i slabiji fudbal, kao i „mali“ klubovi, ako se tako mogu nazvati sredine, koje nemaju sredstava da se upuste i u borbu van sportskog terena. Pretprošle i prošle sezone bruka je bila evidentnija, ali ne i sankcionisana. Slika se ponavlja i ove godine. Ima još dosta vremena da se i zaustavi. Da li će tako biti ili će se nastaviti po starom? Eho poruke iz Varaždina i danas je aktuelan. Ako ne ode u prazno.

Uzeir PAŠALIĆ

U SUBOTU U 16 SATI NA STADIONU „ČAIRE“ DERBI PRVENSTVA BSK — ELEKTROBOSNA

ŠANSNA GENERACIJE

●Hranimir Sojtarlić, kapiten ekipe, potpuno se oporavio i u susretu prvenstva će sigurno zauzeti mjesto u ekipi

BANJALUKA — I pored činjenice da su tokom nedjelje izgubljene dvije utakmice, jedna protiv drugoligaša Borca (0:2), a druga u Kupu „Bračke Podgorice“ od Ješingrada (3:4), u BSK-u nisu izgu-

je izvanredna i vjerujem da smo sposobni da iz ove utakmice izvučemo maksimum. Stručno rukovodstvo BSK-a je nakon utakmice protiv Bratstva u Bosanskoj Krupi bilo zabrinuto

DERBI ŠKRBIĆU

Utakmicu između BSK-a i Elektrobosne sudiće Gostimir Škrbić iz Bosanske Gradiške, dok su mu pomoćnici Mladen Simurdić (Laktaši) i Miloš Vila (Prijedor). Delegat je Ibrahim Mušić iz Bosanske Krupe, a kontrolor suđenja Muhamed Kulenović iz Prijedora. Dvoboj se igra na stadionu BSK-a na Hisetima u subotu 20. aprila u 16 sati. Ulazi na stadion su iz ulice: „Ejuba Kobašića“, „Dure Đakovića“, „Duška Koščića“. Cijena ulaznica je 50 dinara.

bili samopouzdanje pred utakmicu prvenstva sa jajačkim „regionalcem“ Elektrobosnom.

— Bile su to za nas utakmice opuštanja — kaže Mirsad Dedić, prvotamac BSK-a. Osim toga, igrane su i po nemogućim uslovima. Mi smo maksimalno usredsređeni na dvoboj odluke i sve naše misli su okrenute njemu. Osim poraza sačuvali smo mir. Atmosfera u ekipi

zbog težih povreda Račića i Sojtarlića. Na sreću kapiten Hranimir Sojtarlić se već oporavio i sigurno će zauzeti svoje mjesto u ekipi.

— Trenirao sam smanjenim intenzitetom. Međutim, nadam se da ću moći da izdržim čitav dvoboj. Uostalom, ja moram da nastupim. Ovo je šansa generacije i ne smijemo da je ispustimo. Sve zavisi od ove utak-

Na pobjedu, nego šta!

JAJCE — U Banjaluci je derbi. No derbi kola već i cijelog prvenstva. Na to ništa nije uticalo na promjenu atmosfere u klubu i samoj ekipi. Vlada prividan mir i s nestrpljenjem se očekuje subotnji susret protiv BSK-a.

— Sa BSK-om već nekoliko godina gajimo prave prijateljske odnose — kaže Namik Bibić, sekretar Elektrobosne. To nas ni-

najmanje neće spriječiti da na stadionu „Čaire“ zalgramo punom snagom. Biće to, ubijeden sam, prava prijateljska utakmica sa prvenstvenim žarom. Obje ekipe gaje „mekan“ i lepršav fudbal. Banjalučani kao i mi idu isključivo na nadigravanje. U Banjaluku krećemo dva sata prije utakmice.

Elektrobosna će se u Banjaluci pojaviti u najjačem sastavu. Iz stan-

UZ PROSLAVU DANA OSLOBODENJA BANJALUKE

STRIJELCI NASUSRETU PRIJATELJSTVA

BANJALUKA — U sklopu proslave Dana oslobođenja Banjaluke na streljani SD „Rada Vranješević“ u subotu, 20. aprila, održaće se tradicionalni streljački Susret prijateljstva. Do sada su se za nastup na ovom takmičenju prijavile družine: „Ante Lozić Ciko“ (Dugi Rat), „Okrugar Skvarča“ (Zagorje ob Savi), „Zejnel Ajdini“ (Priština), Palilu-

la (Beograd), Mladost (Konjic), „Džemal Sumane“ (Gračanica), „Ibrahim Mrzljak“ (Velika Kladuša), Soko (Mostar), „Bratstvo i jedinstvo“ (Kutina), te „Nikola Bokan“ i „Rada Vranješević“ (Banjaluka). U Banjaluku se očekuje dolazak još nekih družina iz Makedonije, Crne Gore, te ekipa Kluba Jugoslovena Jedinstvo iz Langena.

ODRŽANA IZBORNA KONFERENCIJA BK SLAVIJA

Prepliću se dobro i loše

● Pojedinačni rezultati zaokruženi sjajnim uspjehom Antona Josipovića, ali klub „grca“ u velikim gubicima ● Nebojša Radmanović izabran za predsjednika

BANJALUKA — Ako je mjeriti aršinom pojedinačnih rezultata, onda će 1984. godina biti upisana zlatnim slovima, a ime **Antona Josipovića**, olimpijskog pobjednika iz Los Anđelesa u poluteškoj kategoriji naći će se u bogatoj riznici naših bokferskih velikana. To je jedna od ocjena konferencije BK Slavija. Josipović je trijumfom u Los Anđelesu nastavio zlatni pohod, koje je dobro utabanim stazama prošao još jedan „Slavijin“ šampion **Marijan Beneš**.

ZLATNI ANTON

— Što se tiče pojedinačnog učinaka u ekipnom prvenstvu — rekao je u uvodnim napomenama **Dragan Batar**, predsjedavajući Predsjedništva BK Slavija. **najbolje rezultate je imao Naser Rušići**, koji je svih 14 prvenstvenih borbi riješio u svoju korist i osvojio maksimum bodova. Anton Josipović je u 12 borbi izvojevao 11 pobjeda, a jednom je boksovao neodlučno. Zvonko Pala je od 14 borbi, deset riješio u svoju korist itd.

Konačan bilans kluba bio bi i bolji da u toku prvenstva nekolicina boksera nije napustila klub. Ipak, i treće mjesto je uspjeh kluba.

Govoreći o materijalnom položaju kluba, Batar je rekao daje BK Slavija 1984. godinu završila sa negativnim saldoo od oko tri miliona i 860 hiljada dinara, ali da je kumulativni gubitak mnogo veći i kreće se oko 7.8 miliona dinara.

KONTROLA BEZ KONTROLE

— Bez pomoći šire društvene zajednice, ali i angažovanja svih članova novog Predsjedništva, leško da ćemo prebroditi ovu vrlo složenu materijalnu situaciju — rekao je Batar.

Za škrti izvještaj o radu i ak-

tivnosti Samoupravne radničke kontrole ne bismo mogli reći nijednu jedinu pohvalnu riječ. Ova komisija, zapravo, nije ni radila tokom čitave godine. — Ne znam zbog čega nije radila ali je komisija Samoupravne radničke kontrole, imala šta da radi. Predsjedništvo, čiji sam i ja član bio, radilo je neefikasno, od 17 članova sjednica je jedva prisustvovalo pet-šest. Čudil me još nešto; zar u izvještaju nije bilo mjesta bar da se spomene ime Sredoje Zekanovića, koji je, istina, podnio ostavku na dužnost tehnika, ali bismo se morali zapitali zašto je morao otići, i već ako je i otišao, onda smo mu morali odati priznanje za sve ono što je uradio za Slaviju, a učinio je mnogo — rekao je **Momo Đurić**.

Još neki delegati su, osvrćući se na protekli period između dvije konferencije, spomenuli ime Sredoje Zekanovića i njegov odlazak iz Slavije. a doskorašnji kapiten kluba **Zvonko Pala** je rekao i ovo:

— Poklekli smo tek u finišu prvenstva. Da smo osvojili drugo mjesto bio bih još zadovoljniji, ali bih rekao da je iz ekipe izvučen maksimum. Mišljenja sam da je akcent našeg rada vlastita omladinska škola, jer su: **Šuvalić, Lovčalić, Majstorović, Stijaković i Huskić** dokazali da se na njih može računati.

Slavija je u narednom periodu formirati i isturene odjeljenja škole boksa u Bosanskoj krajini. Planira se, da se u **Prijedoru, Tlovo Drvaru, Sanskom Mostu, Bosanskom Petrovcu i Mrkonjić-Gradu** otvore odjeljenja škole boksa. Dobar je to potez, ali rezultat valja očekivati tek za koju godinu.

Za novog predsjedavajućeg Predsjedništva BK Slavija izabran je **Nebojša Radmanović**, direktor OOUR-a Novinska djelatnost. S. RISOVIĆ

SPORTSKA PRISJEĆANJA

Gundulićeva ulica u Banjaluci uveliko se, nekada, graničila sbeskrajnim leđinama na kojima su mnogi „izučili“ fudbalsku abecedu, ali su se najčešće ljuti okršaji vodili na igralištu Jelić polje, tamo gdje su danas „Bosanka“ i stambeni blokovi. Tu je, kao i mnogi njegovi ispisi, karijeru igrača počeo i **Ivica Andrijević** (1936), danas ugledan privrednik u Kaknju.

— Bila su, u stvari, dva igrališta i, rekao bih, od jutra do miraka na njima je neko jurio loptu. Još kao pionir stigao sam do „velike raje“, a to je već nešto značilo. Značilo je da sam igrači prerastao svoj uzrast, da sam stao uz rame Ondi i Mili Spasojević, Mirku Barunu Barunoviću, pa sam igrao sa Zvonarom, odnosno Vojom Marčetićem, Perom Perovićem, Brankom Sladojevićem, Salkom Dvisećem... U to vrijeme „maloj raji“ je uzor bio Zdravko Dujić, a rivali su nam, najčešće, bili fudbaleri Petog kvarta, odnosno „Frankopani“, sa Tomom Knezom, Mikom Novakovićem, Perom Banjcem, Milenkom Jakićem, ili pak, „Činovničke“, u čijem su timu igrali Migo i Stole Popović, Isko Brkić, braća Zeljković, Jungić, Campara... Bilo je, dakako, dana kada bi se ti megdani završavali i tučom, ali smo, ipak, ostajali veliki fudbalski rivali.

Kada se gradom raščulo da Borac vrši prijem pionira, Ivica Andrijević i Tomo Knez, školski drugovi iz klupe, pohitali su na Gradski stadion, položili test kod Ace Mastele „najdražeg čovjeka iz fudbala“ i tako, negdje 1952. godine, postali članovi Borca.

— Ako sjećanje ne vara, a zna da prevari, prvu „pravu“ utakmicu, kao omladinac, odigrao sam u Kotor-Varošu, gdje smo pobijedili sa 7:0. Poslije toga, Tomo i ja smo prekomandovani u prvi sastav. Nas mlade silno je sokolilo pokojni Slavko Zamola, koji je svom dušom bio uz fudbal i fudbalere. Dolaskom Franje Glazera za trenera, mladima je „svanulo“, jer ih je počeo da forsira... Moj otac radio je u štampariji i jedno veće donio je tadašnje „Krajske novine“, u kojima je objavljena rubrika „ONI DOLAZE“, posvećena Šešivareviću, Trubajčiću i meni. „Evo, mali, i tebi nešto piše“, obratio mi se otac Marko. Kada sam pročitao, došlo mi je da u glavu doba noći jurnem u grad, da se isprsim, da prošetao korzom... Igrao sam zajedno sa: **Andrijem Jurićem, Vladom i Tomom Knezom, Božom Jovanovićem** (istovremeno mi je bio profesor!), **Ahmetom Ibrahimpašićem, Everom Hadžibdićem,**

(Kako je Ivica Andrijević, bivši fudbaler Borca i kakanjskog Rudara, danas ugledni privrednik, u Novom Sadu „rasprodao“ košaru fudbalskih lopti?)

Ratihom Švrakom, Vasom Tešanovićem, Miroslavom Lacom, Muhamedom Kulenovićem, Perom Banjcem, pa Aleksandrom Stefanovićem Čojkom, Hamdijom Saračevićem, koji će se, kasnije, proslaviti kao rukometaš, odnosno Borom Skenderom, Radenom Trubajčićem, Mikom Novakovićem... ali mislim da je Borac „u moje vrijeme“ najbolju partiju pružio protiv Lokomotive na Kazerici, kada smo 5.6.1959. pobijedili sa 5:1. Evo tog tima: **Nežmah, Sombolac, Kulenović, Jurić, Blažević, Andrijević, Miljuš, Tomljenović, Kasumović, Janković i Knez**.

Rudar iz Kaknja gostovao je u Banjaluci 8. maja 1955. godine. Borac je pobijedio sa 3:2i Rudar je morao da napusti Republičku ligu. Sudbinu mu je zapečatio Ivica Andrijević: postigao je dva gola, a onaj drugi, pobjedonosni direktno iz kornera.

— Tada nisam ni slutio da ću koju godinu kasnije postati član Rudara i navući njegov dres.

Naš sagovornik je važio za jednog od najboljih majstora da na nozi neprekidno igra loptom, a da ona ne padne na zemlju. Tu igru doveo je do savršenstva i bio je u tome bez premca.

— Na pripremama u Laktašima, 1958. godine, između kreveta sam loptu na nozi udario 3.000 puta. Tada mi se dogodio malar: zbog skućenog prostora, nogom sam zapeo za krevet i lopta je pala. Ljeti, kada bismo krenuli na Vrbanju, od Gundulićeve do Crnog vrha sam bez greške „tenisku“ udario nogom, a za mnom je išao „buljuk“ radoznale dečurlije. U to vrijeme u tome su se mladi poklonici fudbala jednostavno takmičili, dobijali smo „dnevne informacije“ koje su tog dana najviše puta loptu „pikao“ na nozi. Veliki majstor u tome bio je Pero Banjac. Razvilo se istinsko rivalstvo, a sve to je doprinosilo da steknemo istančan osjećaj za loptu, izučili smo pravo abecedu fudbala.

Kada se 1962. godine vratio iz JNA, prva misao mi je bila da zasnaje radni odnos. Međutim, Borac mu u tome nije

Ivica Andrijević

mogao mnogo da pomogne i jednog dana Ivica Andrijević se obreo u Kaknju, postao je član Rudara i ostao do danas.

— S poslovnim prijateljom Dervom Užičaninom uđem, jednom prilikom, u robnu kuću u Novom Sadu. U košari je do vrha bilo onih većih, gumenih, crnobijelih lopti za djecu. Riječ po riječ i Dervo se sa mnom opkladi kako ne mogu ni pedeset puta loptu udariti na nozi. Uzmem loptu, prvo je malo testiram i onda nasred prodajnog prostora počnem da je udaram na nozi. Svijet se počeo okupljati, čuditi i — kupovati lopte. Odjednom se košara isprazni, a trgovci ko trgovci brže-bolje je napuniše novim loptama. Dervo je, jasno, izgubio opkladu, a prodavačica je jurila za nama moljeći me da nastavim igru...

U dugoj karijeri treneri su mi bili: **Aco Mastela, Milivoj Cindrić, Franjo Glazer, Đorđe Detlinger, Kemal Omeragić, Miroslav Meho Brozović, Marsel Žigante, Mirko Kokotović**... Od svakog je, kaže, ponešto naučio i usvojio. Ali...

— Najviše sam, ipak, naučio na Jelić polju. U to vrijeme s poljana smo dolazili igrački obučeni, školovani. Sve smo znali: od štopanja lopte do duplog pasa. Kada su, eto, druga vremena: dođe na stadion, dobije odmah loptu i kopačke pa fudbal počne dječak da uči od „a“. Selekcija se nekada vršila u „raji“, znalo se ko smije pomišljati na klub, a ko nije za prave terene. Ako se na Jelić polju, ili negdje drugdje, kaže „ovaj će u Borac“, druga preporuka nije bila potrebna, a doći na Gradski stadion, dobiti stare, istrošene kopačke bila je i privilegija i čast. Danas, čini mi se, nije tako, zar ne?

Limun PAPIĆ

TURNIR SLIJEPIH ŠAHISTA

DOMAĆIN FAVORIT

BANJALUKA — U subotu, 20. aprila, održaće se tradicionalni ekipni turnir slijepih šahista. Ovo takmičenje se već nekoliko godina održava u čast Dana oslobođenja Banjaluke, a osim domaćina, Saveza slijepih Banjaluka, učešće su potvrdile ekipe Osnovne organizacije Saveza slijepih Zenica, Civilni invalidi rata Banjaluka, Sahovski klub Partizan iz Banjaluke i Sahovski klub Partizan iz Vrbanje. Partije se igraju u prostorijama Saveza slijepih Banjaluka, u Ulici Ante Jakića 4, s početkom u devet sati, a najviše uspjeha očekuje se od organizatora turnira koji je ujedno prošlogodišnji prvak.

R. J.

IPAK IGRA: Hranimir SOJTARIĆ

mice. Ako ne pretrpimo poraz, onda ostajemo u trci za prvo mjesto. Osim toga, očekuju nas u nastavku prvenstva i lakši protivnici — uključujući kapiten Hranimir Sojtarić.

M. JOKSIMOVIĆ

dardne ekipe niko neće izostati. Istina, doskora se tvrdilo da novajlija Dragan Arsenović ima dva žuta kartona i da u derbiju neće igrati. Medutim...

— Nije tačno da sam dva puta kažnjen žutim kartonima — riječi su Arsenovića. Samo sam jednom „požutio“ i taj sam karton (kaznu) „donio“ iz beogradskog fudbalskog saveza. Svi fudbaleri su horni za borbu. Idemo isključivo na pobjedu, jer samo nam ona omogućava da i dalje oslanemo u najužem krugu kandidata za najviši plasman.

KRAJIŠKI SPORTSKI VIKEND

Sa prošlonedjeljnog derbija Međuopštinske lige: Omarska - Sloga (GP) 3:0
Snimio: A. ROSIĆ

DRUGA SAVEZNA FUDBALSKA LIGA — BANJALUKA: Borac - Vrbas, nedjelja u 16,30. PRIJEDOR: Rudar - Spartak, nedjelja u 16,30. REPUBLIČKA FUDBALSKA LIGA BiH — VELIKA KLADUŠA: Krajišnik — Borac (C), subota u 16,45. BOSANSKA GRADIŠKA: Kozara — Drina, subota u 16,45.

REGIONALNA FUDBALSKA LIGA „ZAPAD“ — TITOVDRVAR: Borac - Bratstvo, nedjelja u 16,00. BOSANSKA DUBICA: Borac — Berek, subota u 16,00. JAJCE: Vrbas - Šator, nedjelja u 16,00. BOSANSKA KRUPA: Željezničar - Podgrmeč, nedjelja u 16,00. LAKTAŠI: Laktaši — Mladost, nedjelja u 16,00. PRIJEDOR: Prijedor — Ljubič, nedjelja u 11,00. BANJALUKA: BSK — Elektrobosna, subota u 16,00.

MEĐUOPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA BANJALUKE — DUBRAVE: Dubrave - Bratstvo (Ko), nedjelja u 16,00. MRKONJIĆ — GRAD: Sloboda - Radnički, nedjelja u 16,00. GORNJI PODGRADCI: Sloga — Mladost, nedjelja u 16,00. NOVA TOPOLA: Ljevine - Sloboda (BN), nedjelja u 16,00. GORNJA SANICA: Omladinac — Omarska, nedjelja u 16,00. TRN: Sloga - Bratstvo (Klj), nedjelja u 16,00. BANJALUKA: Naprijed — Obradovac, nedjelja u 11,00.

MEĐUOPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA BIHAĆA — GOLUBIĆI: Napredak — Sloga (K), nedjelja u 16,00. BIHAĆ: Borik - Mangan, nedjelja u 11,00. JASENICA: Jasnica - Una, subota u 16,00. POKOJ: Omladinac — Gomila, stijena, nedjelja u 16,00. BOSANSKO GRAHOVO: Grahovo - Radnički, nedjelja u 16,00. BOSANSKA OTOKA: Sloga - Krila Krajine, nedjelja u 16,00. BOSANSKI PETROVAC: Mladost - Ostrovnica, nedjelja u 16,00. Slobodan je Ljutec.

GRUPNA FUDBALSKA LIGA „VRBAS“ — BANJALUKA: Jelšingrad-Polet, subota u 16,00. BANJALUKA: Vrbas — Mladost, nedjelja u 10,00. RAMIĆ: Krajišnik - Sloga, nedjelja u 16,00. BANJALUKA: Omladinac — Rade Ličina, nedjelja u 10,00. ČESMA: Bratstvo - Budućnost, nedjelja u 16,00. PISKAVICA: Sloboda - Jedinstvo, nedjelja u 16,00.

GRUPNA FUDBALSKA LIGA „SANA“ — PRIJEDOR: Potkozarje - Aginci, nedjelja u 10,00. PRIJEDOR: Žitopromet - Ljubija, nedjelja u 10,00. TOMINA: Jedinstvo — Sana, nedjelja u 15,30. GOMJENICA: Gomjenica — Rudar, nedjelja u 10,00. LUŠCI PALANKA: Grmeč - Mrakovica, nedjelja u 15,30. KNEŽICA: Knežopoljac — Trgoprodaja, nedjelja u 15,30. Slobodna je ekipa Slobode.

GRUPNA FUDBALSKA LIGA „LJEVČE“ — BOSANSKI ALEKSANDROVAC: Potkozarje — Mladost (B), nedjelja u 16,30. LEPENICA: Mladost - Termal, nedjelja u 16,30. DRAGELJI: Potkozarje - Sloga, nedjelja u 16,30. RAZBOJ: Vrbas — Motajica, nedjelja u 16,30. STARA TOPOLA: Ratar - Mašinski servis, nedjelja u 16,30. GLAMOČANI: Mladost - Jedinstvo, nedjelja u 16,30.

OPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA BOSANSKE GRADIŠKE ROMANOVI: Romanovi - 13 Skojevci, nedjelja u 11,00. MAČKOVAC: Mačkovac — Biseri, subota u 17,00. GORNJI KRAJZOVCI: Napredak - Prosrar, subota u 17,00. KOČIČEVO: Zadrugar - Omladinac, subota u 17,00. TREBOVLJANI: Plantaža kalemi — Bratstvo, nedjelja u 17,00. ROVINE: Vihor — Sloboda, nedjelja u 17,00.

OPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA SANSKI MOST — SANSKI MOST: Polet - Famos, subota u 15,30. STARI MAJJDAN: Bratstvo - Kiseljak, subota u 15,30. KOPRIVNA: Trnova - Kruhari, subota u 15,30. SANSKI MOST: Mladost - Borac, subota u 15,30. KRKOJEVCI: Sana — Zadrugar, subota u 15,30.

OPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA BANJALUKE — BRONZANI MAJJDAN: Bosna - Udarnik, subota u 16,30. IVANJSKA: Nektar - Krupa, subota u 16,30. LAUŠ: Lauš — Partizan, subota u 16,30. RUIŠTE: Slavija - Proleter, nedjelja u 10,00. Slobodna je ekipa Kozare.

FUDBALSKA LIGA MJESNIH ZAJEDNICA BOSANSKE GRADIŠKE — TREBOVLJANI: Grand šampion - Mladost, subota u 17,00. CIMIROTI: Borac - Borac (M), subota u 17,00. CEROVLJANI: Torpedo - Vrbaška, subota u 17,00. DONJA JURKOVIĆA: Plantaža - Polet, subota u 17,00.

JUNIORSKA FUDBALSKA LIGA „A“ GRUPE — LAUŠ: Lauš — Borac, subota u 14,00. BORIK: Rade Ličina — Naprijed, subota u 9,00. VRBANJA: Jedinstvo - Vrbas, subota u 9,00.

KVALITETNA JUNIORSKA FUDBALSKA LIGA „VRBAS“ BANJALUKA: BSK — Borac, nedjelja u 10,00. JAJCE: Vrbas - Omladinac, nedjelja u 10,00. JAJCE: Elektrobosna - Šator, nedjelja u 10,00. TRN: Sloga - Kozara, nedjelja u 10,00. PRNJAVOR: Ljubič - Laktaši, nedjelja u 10,00.

JUNIORSKA FUDBALSKA LIGA „SANA“ — PRIJEDOR: Prijedor - Omarska, nedjelja u 10,00. PRIJEDOR: Berek — Rudar, nedjelja u 10,00. KOZARAC: Bratstvo — Borac (BD), nedjelja u 10,00. BOSANSKI NOVI: Sloboda - Podgrmeč, nedjelja u 10,00.

OPŠTINSKA ŠAHOVSKA LIGA BANJALUKE — HAN KOLA: „Petar Saradžić“ — Jedinstvo, nedjelja u 11,00. VRBANJA: Partizan - Bosna, nedjelja u 11,00. BANJALUKA: Budućnost - Partizan (B), nedjelja u 11,00. Slobodna je ekipa Karanovca.

MEĐUOPŠTINSKA RUKOMETNA LIGA — ŽENE — BOSANSKA GRADIŠKA: Triko — Igman, sportsko-rekreacionicentar „25. maj“, subota u 19,15.

SPORTSKE MANIFESTACIJE POVODOM 22. APRILA DANA OSLOBODENJA BANJALUKE
TURNIR SLIJEPIH ŠAHISTA — BANJALUKA: Prostorije saveza slijepih, subota od 9,00.

SUSRET PRIJATELJSTVA — BANJALUKA: Streljana sportskog društva „Rade Vranješević“, subota od 10,00.

NOĆNA ATLETSKA TRKA — BANJALUKA: Nedjelja od 19,00.

KOŠARKAŠKI TURNIR „SLOBODA 85“ — BANJALUKA: Nedjelja u ponedjeljak od 18,00 sati. Učestvuju: Bosna, Monting, Partizan i Borac.

KOŠARKA

Bosna ili Partizan?

● Realno gledajući, dva prvotligaška sastava imaju najveće izgleda da se plasiraju za finale i da zatim u međusobnom obračunu odluče ko će biti pobjednik treće košarkaške smotre, posvećene godišnjici oslobođenja Banjaluke

BANJALUKA — Treći košarkaški turnir, kojim će sportisti Banjaluke obilježiti godišnjicu oslobođenja Banjaluke, počinje u nedjelju u 18,00 svečanim otvaranjem, a zatim su na redu utakmice Bosna — Monting (18,30), odnosno Partizan - Borac (20 sati). Sutradan - na sam Dan oslobođenja Banjaluke - u 18 sati snage će, u borbi za treće mjesto, odnijeriti poraženi sastav iz prethodnog kola, a u finalu, oko 19,30 sati, sastaje se pobjednik.

Bez obzira što domaćin i zagrebački „B“ prvotligaš obećavaju da će pod krovom Sportske dvorane „Borik“ pružiti maksimum, odnosno da će pokušati pomriti račune favorizovanim prvotligašima, objektivno gledajući i govoreći, Bosna i Partizan su veliki favoriti za ulazak u finale. Ukoliko se predviđanja i prognoze obistne, u borbi za veliki, prelazni poklon - statu „Goluba“ — boriće se dva „A“ prvotligaša pobjedniciz 1975. odnosno 1976. godine.

Sastav sarajevskog kluba predvodi olim-

pijac Sabit Hadžić. Uz rame veteranu staje: Benaček, Primorac, Mitrović, Bilalović... uzdanica Bosne. Na drugoj strani, prestiži i ugled Partizana braniće: kapiten Arsenije Pešić, zatim Goran Grbović, Nebojša Matić, Željko Obradović, odnosno Saša Đorđević, Milenko Savović... Naravno, i Monting u Banjaluku dovodi najjači sastav: kapiten Branko Sikirić, te Milorad Zec, Milenko Akik, Srđan Savović. Dojučerašnji „B“ prvotligaš Borac predstavljaće svoj trenutno najbolji tim, a za neke prvotimce — na primjer za Daroslava Vučkovića - ovo će biti i oproštaj od natičnog dresa.

Sve govori, a za to će se i košarkaši pobrinuti, da će ljubitelji sporta tokom nedjelje i ponedjeljka moći da vide četiri izuzetno kvalitetne utakmice, odnosno da će finale, ukoliko se prognoze ispunje, donijeti besporednu bitku Bosne i Partizana, rivala koji su i upravo završenom prvenstvu, odnosno plej-ofu vodili beskompromisne mečane.

L.P.

ŠAH

MEĐUNARODNI TURNIR „BANJALUKA '85“

Kolo borbenih remija

● U osmom kolu čak šest susreta za završeno podjelom poena, ali nakon velike borbe ● U vrhu tabele bez promjene ● Grčević otpor Gavrića protiv Đurića

BANJALUKA — Sumorne vremenske prilike, neuobičajene za ovo doba godine u Banjaluci, kao i niske temperature (7 stepeni), kao da su uticale na igru šahista u osmom kolu. Nakon samo sat vremena igre Žiža Ostojić, koji je i sam nekada aktivno šahirao i dogurao čak do prve kategorije, kaže:

— Izgleda da će večeras igra biti teška, jer skoro da ne primjećujem neku ostru, kombinacijama bogatu poziciju, izazimajući susret Šort — Velimirović.

I, kao da su se prognoze Ostojića, koji pomno prati svaki potez na demonstracionoj tabli, obistinile. Bilo je to neko uistinu teško kolo. Ne može se reći da se akteri nisu trudili, ali ovo veče nije bljesnula nijedna kombinacija, nije odlučena nijedna partija koja bi izmamila aplauz publike. Kao da je sve nekako bilo pod neodoljivim uticajem ove dosadne aprilske kiše.

Najviše bure bilo je u partiji Šort — Velimirović. Tamo je primjenjena Zmajeva varijanta Sicilijanske odbrane za koju Velimirović važi kao svjetski ekspert. On je i sinoć dokazao da su mu poznate i najsuptilnije fineise ovog popularnog otvaranja. U jednom trenutku u propustio je da partiju riješi u svoju korist, pa je nakon pet sati igre došlo do prekida.

— Prosto je nevjerojatno kakav sam običan dobitak propustio. Odbio sam remi posudu protivnika, a analize će pokazati da li imam šanse i na čitav poen rekao nam je jugoslovenski velemajstor neposredno nakon konvertiranja potera.

Banjalučki inter. majstor Branko Filipović i vodeća na tabeli Maja Čiburdanidze odigrali su dosta mirnu partiju. Tome je doprinijela i sama varijanta izmjena u Španskoj partiji gdje je

negdje u središnjici predvidio je skriven potez protivnika, nakon čega je ostao bez čistog pješaka. Proteklunoć, vjerovatno je probudio nad šahovskom tablom, jer u nastavku je valjalo spašavati što se spasiti može. Dok se ovaj izvještaj piše, još traje ta grčevita borba i još nema na pomolu rezultata. Nakon više od osam sati igre Đurić je u završnici lovca protiv skakača, zadržao pješaka više (4:3), ali šanse Gavrića na neriješen rezultat nisu male. Ipak, došlo je do obrta i Đurić je zabilježio pobjedu.

Juče (petak) bio je slobodan dana kada su šahisti igrali simultanke u bosanskokrajškim komunama i organizacijama udruženog rada.

Rezultati 8. kola: Lehtinski — Kurajica remi, Šort — Velimirović remi (u nastavku), Farago — Klarčić remi, Filipović — Čiburdanidze remi (u nastavku), Mimić — Šibarević remi, Psahis — Plasket remi, Gavrić — Đurić 1:0 (u nastavku), nakon osam i po sati igre, odlučio je samo jedan tempo potez).

Prekinuta partija iz 7. kola: Đurić — Mimić ponovo prekinuta sa šahama Đurića na pobjedu.

Stanje na tabeli nakon 8. kola: Čiburdanidze 5,5 poena, Velimirović, Kurajica, Farago, Psahis i Šort 4,5, Đurić 4 (1), Plasket 4, Gavrić, Klarčić i Šibarević 3,5, Mimić 3 (1), Filipović 3 i Lehtinski 2,5 poena.

U subotu je na redu deveto kolo (16,30 - prostor Umjetničke galerije): Plasket - Lehtinski, Đurić — Psahis, Šibarević - Gavrić, Čiburdanidze — Mimić, Klarčić - Filipović, Velimirović - Farago, Kurajica - Šort.

Parovi 10. kola (nedjelja): 16,30 Lehtinski - Šort, Farago — Kurajica, Filipović - Velimirović, Mimić — Klarčić, Gavrić - Čiburdanidze, Psahis — Šibarević, Plasket — Đurić.

N. LAKIĆ

ŠAHOVSKI ZADATAK

Broj 832
Priprema: Nikola LAKIĆ,
šahovski majstor

Bijeli: Kf1, Dg3, Ta1, Tel, Lcl, Ld3, Sf3, Sf5, pješaci a2, b2, c2, d4, g2, h2 (14)
Crni: Kf7, Db6, Ta8, Te8, Se6, Sf8, Lg7, Lh5, pješaci a7, b7, c6, d6, e7, f6 (14)

Bijeli vuče i dobija!

Čehoslovački velemajstor Jirži Lehtinski, koji nastupa na međunarodnom turniru „Banjaluka '85“, na zaista efektan način matirao je protivnika u svega dva poteza (Lehtinski - Kubiček, Prag, 1968).

Rješenje prošlog zadatka: 1. Da 7! nakon ovog zaista kolosalnog poteza, crnomo nije preostalo ništa drugo nego da obustavi dalji otpor.

ŠTO SE DOGAĐA
Kup utakmica bez pobjednika
Utakmica prvog kola Kupa za pchar maršala Tita na području OFS Sanski Most, između Sane iz Krkojevaca i Bratstva iz Starog Majdana, završeno je bez pobjednika, neriješenim rezultatom 5:5 i nakon izvođenja jedanaesteraca. Utakmica je u regularnom vremenu završena rezultatom 2:2, da bi se potom pristupilo izvođenju „penala“. Fudbaleri Sane su prvi šutirali i postigli tri pogotka, ali su zato fudbaleri Bratstva izveli samo četiri penala i postigli takođe tri pogotka, pa je rezultat ostao neriješen. Tada je sudija Petrović označio da je susret završen. Delegat nije ispravio grešku, iako je upozoren da je rezultat neriješen od trenera FK Sana i da Bratstvo ima još jedan jedanaesterac. Igrači su potom otišli u svlačionice, sporni penal nije izveden pa je rezultat ostao neriješen. Delegat ove utakmice Aziz Karić i sudija Petrović očito su pogriješili u vođenju evidencije pa sada ostaje OFS Sanski Most da pokuša da u dogovoru sa klubovima „izgladi“ ovaj nespornost. Da li će u tome uspjeti i kako, interesuje sve ljubitelje fudbala u Sanskom Mostu.
Miodrag DESPOT

SPORT U ANEGDOTAMA
SREDINOM pedesetih godina Mile Tomljenović spadao je u red najboljih fudbalera Borca, pa je kao takav, uživao i brojne beneficije. Jedna od njih sastojale se u tome da je fiktivno bio zaposlen kao vaspitač u Đačkom domu, koji se u vrijeme nalazio u Aleji JNA, gdje su sada prostorije Šahovskog kluba „Nikica Pavlič“. Svakog prvog u mjesecu, Tomljenović bi došao na blagajnu Doma, podigao platu i nastavio da igra fudbal, a radni staž mu je, naravno, tekao, kao da stvarno radi.

ZAPOSIENJE
JEDNOG prvog u mjesecu Mile Tomljenović je, kao i više puta ranije, došao u Đački dom, pokucao na vrata i obratio se osobi koju je zatekao u kancelariji.
— Ja sam drugarice došao da podignem platu.
— Izvinite, družo, a gdje vi radite?
— Kako to: gdje radim? Pa ovdje, u Domu!
— Đački dom se, ima gotovo mjesec dana, preselio u drugu zgradu. Ona se nalazi...
Kraj odgovora Mile nije sačekao: zaždio je kroz vrata, na ulicu.

Vlado DIJAK

**POLTRON
PANE**

Ljudi ima: dobrih, stabilnih, nervoznih, odlučnih, bojažljivih, ambicioznih, ciničnih, veselih, dobroćudnih, ali u svakom kolektivu nađe se bar jedan čovjek koji liči na našeg čika Panu.

„Kad se govori o čika Pani kaže se: „Taj zna da pelivani!“ Jer dobro znađe čika Pane kome šeširo m treba da ma'ne. Neće on nikad, tako reći, običnom „smrtniku“ ni ZDRAVO reći. Administraciju priznaje višu i one što platne prijedloge pišu. Portiri, kuriri i druga sica za čika Panu su niža bića. I već odavno, reći se mora, krsti se „Vo imja direktora!“

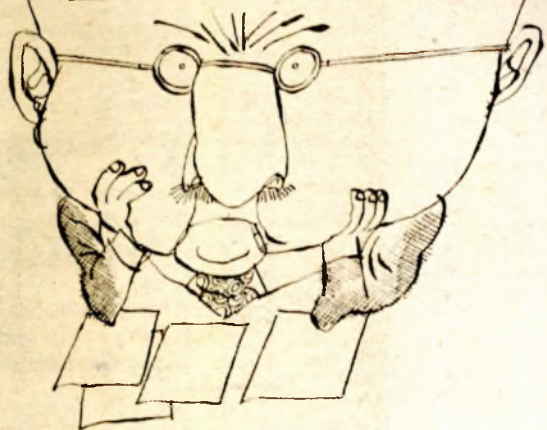
Noću i danju brige vodi kako direktoru da ugodi. Načelniku se duboko klanja. Zna se: načelnik predlaže zvanja! A kad ga direktor k sebi zove, trči k'o da je „za vratove“!

Poltron je Pane, pa to ti je. Nasmijao se od srca nije. I kad se smješka, nije fraza, kao da stipsom usne namaza. Šefovskim sjajem opčinjen stalno smije se nekako VERTIKALNO. Ako se, recimo, direktor smije a čika Pani do smijeha nije Pane, vidra, od sviju brže onako diskretno malo zarže.

Ne trpe ga, al' briga Panu, on uvijek jačima drži stranu.

Курсна листа

Државна банка	Материјал	Курсирање	Средства
Аустрија	100 шиллинга	1052,2145	830,0000
Београд	100 динара	348,6812	248,2145
Београд В	100 динара	348,2145	248,2145
Данска	100 круна	2074,423	1610,5145
Франка	100 динара	3084,3610	2380,5145
Француска	100 франка	2448,341	1880,5145
Канада	100 динара	6549,4313	5040,5145
Италија	100 лира	51,0000	39,5145
Југославија	100 динара	2593,0045	1980,5145
Југославија В	100 динара	2451,6512	1880,5145
Свајцарска	100 франка	134,3513	104,0314
Словенија	100 динара	2740,7440	2100,5145
Словенија В	100 динара	2680,2611	2040,5145
В. Словенија	1 динар	272,4000	212,0000
Марија	1 динар	800,5198	604,0000
Србија	100 дина	361,025	280,2145
Уједињ.	1 динар	819,6200	620,0000
Уједињ. В	1 динар	193,6370	148,0000
АД	1 динар	236,1900	180,0000
Аустрија В	1 динар	172,2541	132,0000
Србија	100 динара	484,0000	371,7145
Србија В	1 динар	484,0000	371,7145

Đoko NINKOVIĆ

POSTSKRIPTUM**SKUPOČA**

Nedavno je oko stotinu domaćinstava u Bosanskoj Dubici zbog neizmirenja obaveza ostalo u mraku. Riječ je o dužnicima „Elektro-Dubici“ među kojima ima i takvih koji duguju, čak, do 100 hiljada dinara.

Nije to, međutim, jedini razlog da se mnogi vrate — svijetli.

RAZLIKA

Materijalni položaj prosvjetnih radnika u Mrkonjić-Gradu je veoma loš. O tome govori i podatak da je, primjera radi, lični dohodak jedne čistačice koja radi u HE „Bočac“ veći od direktora jedne osnovne škole.

HE „Bočac“ je doduše proizvodna organizacija. Proizvodi gu-bitke! Prošlogodišnji iznose čak 260 miliona dinara.

MUŠTERIJE

Ovih dana je jedan samostalni mesar u Prijedoru snizio cijenu mesa u svojoj mesnici za 15 posto. Nema sumnje da je taj mesar našao računicu nastojeći da razliku u cijeni kompenzira većim prometom.

Za sada su mu najbolje mušterije — kolege mesari.

Himzo SKORUPAN

ŠTA JE ŠTA**Zlo i dobro**

Zlo i dobro
Kako da se vole
Tuđe muke
Nikoga ne bole.

Tvorovi

Tvorovi se
Uvijek jave:
Ribe smrde
Sve od glave.

Ljubav

Gdje je ljubav
Usna tema
Tu ljubavi
Baš i nema.

Kliker uma

Dok proradi
Kliker uma
Glupost već
Na kraju dru-
ma.

Franjo KRIZMANIĆ

Milenko KOSANOVIĆ

KARIJERISTKINJA

— Zdravo, drugar. Ima li šta novo?
— Ima, ima. Jedna moja kolegica s posla je dobila visoku političku funkciju.
— Svaka joj čast! Sigurno je to postigla radom.
— Ni govora — hvatala je krivinu gdje god stigne.
— Pa kako ona da se tako visoko popela?
— Služila se tijelom, razumiješ?
— Razumijem. Fuj, sram je bilo, podavala se... Zari toga danas ima?
— A ne, ne, nisi shvatio. Nije se ona tako služila tijelom. Samo je upotrebljavala pojedine dijelove na pravi način.
— Ne kapiram.
— Pa, evo na primjer, poslužila se koljenom. Otac joj je direktor. Djed joj je bio partizan, a onda sad tvrdi da ga je ona na tonagovorila. Otišla je i dalje pa je dokazala da je njen predak dvadeset i trećeg koljena pobio četuru turskih osvajača.
— Dakle, poslužila se koljenom, a sad nju na svečanim ručkovima poslužuju koljenicama. Jadnica, ugojiće se. A koje je još organe upotrebljavala?
— Prste. Zнала ih je dizati upravo kad je to trebalo. U nedostatku kvoruma i od obiju ruku.
— A laktovi?
— Neprestano se laktala. Osim toga oni su joj bili oslonac kad je trebala držati zatvorena usta.
— Je li se imalo služila glavom?
— Naravno.
— To je dobro. Znači, mislila je.
— Ne, glava joj je bila za klimanje.

Armonko GRGIĆ

OBRIJANE**MISLI**

Čudni su naši zakoni — pozajmljivanje novaca ne tretiraju isto kao i pozajmljivanje automobila.

Neki naši kanali su vidljivi iz vasiona, a neke ni SUP ne može lako da otkrije.

Nakon završnog računa su ustanovili da su na početku.

Bistre glave najlakše zamute ustajale vode.

Interesantno je da je okolina čistija tamo gdje ima manje ljudi.

U nekim izjavama pojedinci idu veoma daleko — čak i van pameti.

Otkad su ukinuti učitelji, sve manje nas UČE, a sve više nam drže PREDAVANJA.

Izet PAJIĆ

**HUMORISTIČKE RIME
NA TALASIMA PLIME****SAMOPOTVRĐIVANJE**

Maćka će uhvaćenom mišu:
— Dobro je što si odustao od nas se skrivati.
U životu kratkom treba se stalno potvrđivati!
To maćka kaza pa miša brže bolje smaza.

NARAVOUČENJE

Biti pod upitnikom i još miš
zbilja nije naročito niš.
Ali, još je manje istrčati pred maćku,
da potvrđivanjem tvojim sebi stavi uskliknik,
a tebi tačku.

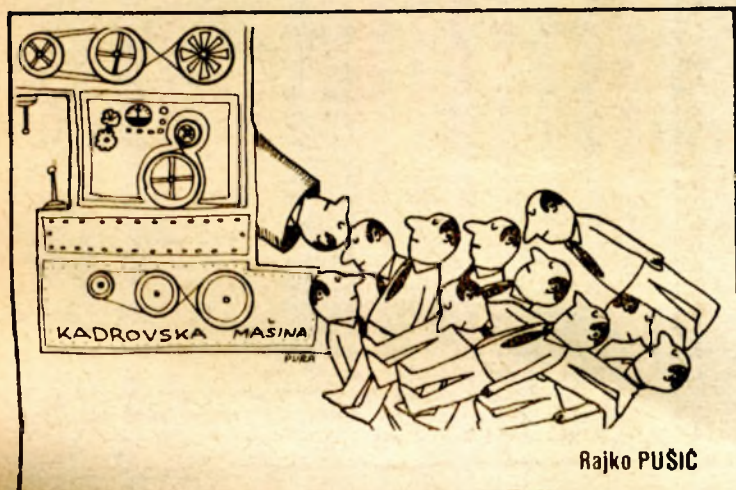
PETA

Upamti, svaki čovjek na svijetu
imade svoju Ahilovu petu.
I kada ti kapu kroje,
u uvijek polaze od te pete tvoje.

RADNJA

Možda će vas malo iznenaditi,
ali najviše varijanti ima glagol raditi.
Uzmimo za primjer samo njegov pasiv,
oblik u našim pravilnicima najčešće oglasiv:
jednom raden, urađen, doraden, uparađen
i na kraju: po stoti put prerađen!

Alija KAPIDIĆ ALKAP

Rajko PUŠIĆ

EPIGRAMI**NOVI OBIČAJ**

Staviše ispod lupe
tehnologiju staru
pa odbiše da je kupe
uz inat opštinskom ataru.

KULTURNI DOMET

Kroz moderan grad
klopoću taljige
što vuku na otpad
neprodate knjige.

PREOPAČENJE

Šel diktira slogove naopako
al tačno se otkuca štivo svako
jer daktilografkinju ista mana kaži
pa tekst izopačen ona preopači.

DESTILACIJA

Na inspiraciju šablioni stari djeluju tako da ona
ispari.
Talag što ostane stigne u medije
u vidu moderne komedije.

Milan BOROVNICA

	1	2	3	4		5	6	7	
8			9		10				
11				12				13	
14									
15									
	16								
17				18					

UKRŠTENICA

VODORAVNO: 8. Fabrika automobila iz Maribora, 9. Auto-oznaka za Nikšić, 10. Kumir, predmet slijepog obožavanja, 11. Zajednička gozba u prvih hrišćana, 12. Vodopad, 14. Naš poznati šahovski velemajstor (Draško), učesnik ovogodišnjeg turnira „Banjaluka 85“ (vidi sliku lijevo!), 15. Gradić u Crnoj Gori, u dolini Lima, 16. Osoba koja se bavi teorijom u nekoj struci, disciplini, 17. Mastilo, 18. Organ čula vida.

USPRAVNO: 1. Plitka posuda za pečenje, podgrijavanje i sl., tiganj, 2. Špijuni, 3. Američki filmski glumac našeg porijekla, Karl, 4. Potvrda o izmirenju nekog duga, 5. Otok u Jadranu, 6. Naš poznati romansijer, Oskar, 7. Jedno od stranih naziva za majmuna (čest i kod nas), 9. Industrijski grad u Srbiji (gume, čilimi), 10. Naše muško ime (b. sarajevski sportski reporter Sčepanović), 12. Karakteristika jednog našeg narječja, 13. Koristi, dobiti (turc.).

	JEDINA ŽENSKA UČESNICA TURNIRA U SAHU „BANJALUKA 85“ (vidi sliku!)	DIO KONJSKE OPREME POVOĐAČ	DRAMA KARELA CAPEKA	ZVIJEZDA ATAVI, ALTAIR	NAUKA O VODENJU BITKE
IME VIŠE TURKIH SULTANA					
RIJEKA U RUMUNJI					
KANAL, GRABA			TRENER TOPLAK		
100m ²			LIK IZ CRTIČA O KREMENKU		
OZNAKA ZA ČITAJI		IZVRŠTAR SVAJCARSKI SIN	ISKRA		
VRSTA CREDNJO-VJEKOVNA OBUZJA	VRSTA VRBE	VRSTA VRBE		DAČA, CARINA /tal/	
PLANINSKI VRIH NA HIMALAJIMA (b. ORO)					VRSTA PAPIGE
POGON GDJE SE LAKIRA					
SUZVUCI TOROVA			IRIDIJ		
NAHRANJE			LIK IZ ST. RIME IZ OBLASTI IZUMBLA (CRTIČA SA NZELANDA)		
RIJEKA U SRBIJI					MAKIJA, STRUGALJKA
OBLJEŠJE, ZNAMEN					
FILM KOJTE GAVRASA	OVAMO	OPOCI	KALJ	OHAJO	
KAZANO ŽIVATA-NJE		KOPRENA VEO	NARODNO-OGLOBODILACKI RAT	MLIJEČNI PROIZVOI	
UZVIK NESTRPLJENJA					
UDARAC S UGLA U SPORTU			ŠUNICA ZOVA		
				RADIJ	

ČAROBNI LIK

A, CA, ČAN, DI, HI, HIS, KA, LAV, MA, MA, MI, NA, NAL, NI, NO, NJA, PLO, PSA, SO, VI.

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					

VODORAVNO I USPRAVNO: 1. Ime i prezime sovjetskog šahovskog vele-majstora, učesnika turnira „Banjaluka 85“ (nedavno osvojio 1. mjesto na turniru u Sarajevu), 2. Malena diploma, 3. Žiteljka grada u BiH, 4. Ime i prezime poznate talijanske filmske glumice, 5. Nehotično, nesvjesno, mehanički.

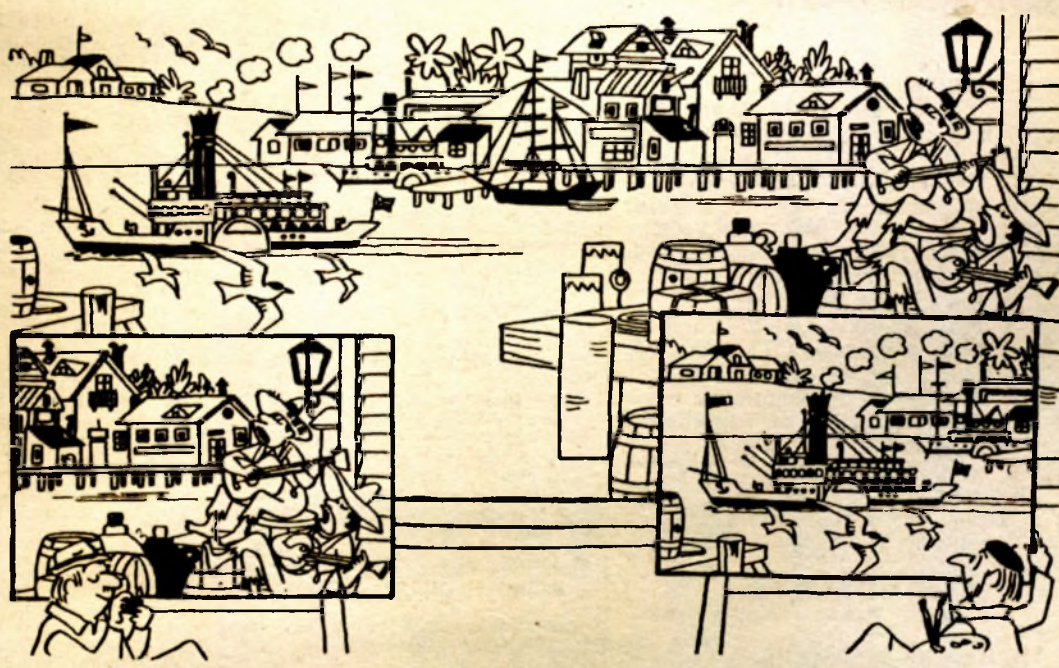
Š:BIĆE NOVI LAK REMI!

ANAGRAM SA SLIKOM
 UČESNIK ŠAHOVSKOG TURNIRA U BANJALUCI

SLIKARI NA DJELU

Lijevo dolje vidite slikara br. 1, a desno slikara br. 2. Lijevo, silka motiv onoga što se događa desno, a desno silka ono što se vidi lijevo. Postavlja se pitanje koliko je grešaka načinio jedan i drugi slikar. Njih označite kružićima, pa na kraju uporedite sposobnost lijevog i desnog slikara!

1					
2					
3					
4					
5					

NAŠ SAHOVSKI VM IZ SARAJEVA	FLEPIČKI NASLOY FRANAC-KOG PO-RIJEKLA	PRILIČNO LAKA	IME KOM-POZITORA GOTOVCA	REŽISER BABAJA	CITAT	GRČKO SLOVO	RIJEKA KOJA UTJEČE U JEZERO	STARA MJERA ZA ZEMLJU	MELO-DIJA	JAPAN	ISISA-VANJA	TEHNIČKA KRATICA ZA CIG-TERNU	TRENER "SARA-JEVA" BOŠKO
UČESNIK TURNIRA U BANJALUCI													
PINI SINOVNI GIFS				SVIRAC NA VIO-LINI						MUSKI POTOMAK PJEVAČ KING KOL			
YODENA LIVOTI-NJA													
OKO						KAMPU-CLJA		UZIMATI HRANU					
DOVODITI VODU NA PLO						SLOŽENO SLOVO						PETO SLOVO	

ISPUNJALJKA

Od slogova: AN, AN, BRA, DE, FI, I, KO, LE, MA, POD, RI, RO, TI, VA, VIĆ, VIC, treba sastaviti 5 sedmoslovnih pojmova i vodoravno ih upisati u lik ispunjaljke (prema donjim definicijama).

AKO TO TAČNO URADITE U POSEBNO OBRUBLJENIM POLJIMA, ČITANO REDOM RIJEČI PO TRI SLOVA, IZLAZI IME I PREZIME BANJALUČKOG INTERNACIONALNOG ŠAHOVSKOG MAJSTORA (NA SLICI), UČESNIKA TURNIRA KOJI SE ODRŽAVA U NAŠEM GRADU.

VODORAVNO: 1. Jedan zanatlija, šloser (mn.), 2. Pokojni fudbaler „Hajduka“, svojevremeno golgeter kluba iz Splita, Andrija, 3. Mimohodi trupa u redovima, 4. Stanovnik uzajamno suprotnih tačaka zemaljske kugle, protunožac, 5. Poznati zagrebački šahist i novinar (Dražen), učesnik jednog od ranijih šahovskih turnira u Banjaluci.

TUŽNO SJEĆANJE

Dana 20. aprila 1985. godine navršava se četrdeset tužnih dana od kada izgubismo našeg voljenog supruga, oca i brata

MILANA ŽIVANOVIĆA

Obavještavamo prijatelje i rodbinu da ćemo u subotu u 11,00 sati posjetiti njegovu vječnu kuću na Novom groblju u Banjaluci. Ujedno izražavamo našu veliku zahvalnost svima koji su nam pomogli u najtežim trenucima i koji nam uputiše

riječi utjehe i saosjećanja da lakše podnesemo bol za našim dragim suprugom, ocem i bratom.

VJEČNO OŽALOŠĆENA
PORODICA
053137

**NIGRO „GLAS“
OOUR NOVINSKA DJELATNOST
BANJALUKA
Ul. AVNOJ-a br. 93**

KOMISIJA ZA MEDUSOBNE
ODNOSE
RADNIKA U UDRUŽENOM RADU

objavljuje

OGLAS

1. NOVINAR I - neodređeno vrijeme, 1 izvršilac
2. NOVINAR II - neodređeno vrijeme, 1 izvršilac
3. LEKTOR - neodređeno vrijeme, 1 izvršilac
4. TEHNIČKI UREDNIK — neodređeno vrijeme, 1 izvršilac

Pored opštih uslova utvrđenih zakonom, kandidati moraju ispunjavati i posebne uslove:

Pod 1. najmanje SSS i jednogodina radnog iskustva na novinarskim poslovima.

Pod 2. najmanje SSS i jednogodina radnog iskustva na novinarskim poslovima.

Pod 3. VSS, filološki ili filozofski fakultet, smjer sh-hs, jezik i književnosti, šest mjeseci radnog iskustva.

Pod 4. najmanje SSS likovnog ili grafičkog smjera, tri godine radnog iskustva.

Oglas ostaje otvoren osam dana od dana objavljivanja.

Uz prijavu kandidati su dužni priložiti potvrdu o ispunjavanju uslova navedenih u oglasu.

Prijave dostaviti na gornju adresu uz naznaku - za Kadrovsku službu.

Neblagovremene i nepotpune prijave neće se uzeti u obzir.

OBAVIJEST

Pogrebno društvo „Sv. Marko“ u Banjaluci obavještava sve članove, kao i nečlanove, koji imaju ukopane svoje pokojnike u groblju „Sveti Marko“, da u mjesecu aprilu urede grobove i očiste spomenike, te da ih tako održavaju tokom cijele godine.

Članovi koji imaju rezervisana grobna mjesta trebaju izgraditi cementnu ogradu, koja mora biti potpuno dovršena teracom ili obložena pločama. Prostor unutar cementne ograde treba urediti i zasaditi cvijećem. Izvan cementne ograde zabranjeno je saditi cvijeće i ukrasno drveće. Također je zabranjeno postavljati klupe pored cementne ograde. Cementne ograde i grobnice mogu izgrađivati samo majstori koji su prijavljeni kod Uprave prihoda S.O. Banjaluka.

Ujedno umoljavamo posjetioce groblja da ne kidaju grančice sa borova i čempresa jer tako oštećuju zelenilo koje služi kao ukras groblja. Zajedničkom brigom i radom ćemo urediti groblje da bude uvijek čisto i lijepo.

Uprava
1-1

**ŠIPAD RO „UNA“ BOSANSKA KRUPA
OOUR „FAGUS“ BIHAĆ**

Na osnovu odluke Radničkog savjeta broj 901-1104/4 od 1.04.1985. godine, Komisija za radne odnose OOUR-a „Fagus“ Bihać, objavljuje

OGLAS

za popunu poslova, odnosno radnih zadataka na neodređeno vrijeme

1. 1. Rad na tračnoj pili P-8 - 2 izvršioca
 2. Rad na tračnoj pili P-9R - 1 izvršilac
 3. Pomoćni poslovi na tračnoj pili p-9 - 1 izvršilac
- II. Pripravnici na neodređeno vrijeme:
4. Rad na višelisnoj pili maloj - 1 izvršilac
 5. Rad na kalibrirki drusillici - 1 izvršilac
 6. Rad na cirkularu sa suportom - 1 izvršilac

Pored opštih uslova propisanih zakonom, kandidati treba da ispunjavaju i posebne uslove:

pod 1. i 2. završena škola učenika uprivedi - KV stolar 6 mjeseci radnog iskustva.

pod 3. Završena osmogodišnja škola - 6 mjeseci radnog iskustva.

pod 4. do 6. PRIPRAVNICI — ŠUP — KV stolar. Ukoliko se ne javi dovoljan broj kandidata primaće se tehničari drvne industrije, finalnog smjera.

Prijave sa dokumentacijom o ispunjavanju oglasnih uvjeta slati u roku od 8 dana od dana objavljivanja na adresu: Šipad RO „Una“ Bosanska Krupa OOUR „FAGUS“ BIHAĆ, Komisija za radne odnose 77000 BIHAĆ Ul. II krajiške brigade.

**SOUR RUDARSKO-METALURŠKI KOMBINAT
„RMK—ZENICA“ ZENICA
RO TVORNIČA VIJAKA „MRKONJIĆ-GRAD“
MRKONJIĆ—GRAD**

Na osnovu odluke Radničkog savjeta objavljuje se

LICITACIJA

osnovnih sredstava
- ponovna -

1. Plamenodimnicni parni kotao TE-12 (1,6/2,0 t/h) 6atp 164C proizvođača „TERMOELEKTRO“ Beograd 1968 godine na čvrsto gorivo. U upotrebnom stanju. Početna cijena 100.000,00 dinara.
2. Vertikalni parni kotao TE-5 (220/270 kg/h) 6 atp 164C proizvođača „TERMOELEKTRO“ Beograd 1968. na tečno ili čvrsto gorivo. U upotrebnom stanju. Početna cijena 50.000,00 dinara.
3. Bočni viljuškar „IRION PERKINS“ remontovan, proizvodnja 1973. godine TIP ID-1, visina dizanja 4 m, nosivost 3 t. Početna cijena 120.000,00 dinara.
4. Radio-aparat „SIMONKA“ neispravan. Početna cijena 500,00 dinara.
5. Računska mašina „OLIVETI“ neispravna. Početna cijena 1.000,00 dinara.
6. Računska mašina „TOSKIBO“ neispravna. Početna cijena 1.000,00 dinara.
7. Računska mašina „TRIUMFATOR“ neispravna. Početna cijena 1.000,00 dinara.
8. Računska mašina „TRIUMFATOR“ neispravna. Početna cijena 500,00 dinara.
9. Elektro-kalkulator sa baterijom DB-1000, 2 komada, neispravni. Početna cijena 1.000,00 dinara po komadu.

Pravo učešća na licitaciju imaju sva fizička i pravna lica koja su dužna da na dan licitacije polože kauciju 10% od početne cijene na blagajni organizacije.

Litacija će se obaviti 29.04.1985. godine (ponedeljak sa početkom u 10 h, u krugu radne organizacije).

Preuzimanje osnovnih sredstava vrši se odmah ili u roku od 5 dana.

Sve informacije mogu se dobiti i na broj 070/11-241, lokal 149.

MALI OGLASI

**Veselina Masleše 13
Telefon 34-448
RADNO VRIJEME
OD 7,00 DO 15,00
SUBOTOM
OD 8,00 DO 12,00**

**PRODAJA
AUTOMOBILI**

PRODAJEM automobil fiat 125 p s plinom, povoljno, star tri godine, telefon broj 21-317 od 16.00 do 21.00 sat, Banjaluka. 053051
PRODAJEM automobil mercedes 200 D, telefon broj 46-759, Banjaluka. 053062

PRODAJEM dobro očuvan automobil zastavu 750, godina proizvodnje 1976, prešao 61.000 kilometara u Ulici Rajka Bosnića broj 5, Čirić, telefon broj 30-111 Banjaluka. 053071

PRODAJEM automobil zastavu 750, godina proizvodnje 1977 upitati: Pupčević, Ulica Mehmeda Delića broj 10, Banjaluka. 053064

KUĆE

PRODAJEM kuću u 16 dunuma zemlje na Krčmaricama pored asfalta Banjaluka-Slatina, pitati na posjedu Milutina Stanivukovića, Krčmarice, Banjaluka. 1-1

PRODAJEM kuću dimenzije 14x7,3 metara, telefon broj 47-711, Banjaluka. 1-1

PRODAJEM vikendicu uz Vrbanju devednaest kilometar od Banjaluke. Telefon broj 52-735 od 16,00 do 20,00 sati, Banjaluka. 053053

PRODAJEM vikend-kuću dimenzija 6,40x6 metara u Malom Blašku kod Slatine, Goran Čević, Ulica Vida Nježića broj 19, telefon broj 751-073, Banjaluka. 053063

PRODAJEM kuću i šalu novogradnja, sa 20 dunuma zemlje u Maglajanim kod Laktaša, pitati na telefon broj 078-42-858, Banjaluka. 053074

ZEMLJIŠTE

PRODAJEM 30 dunuma zemlje s kućom, stajom i ostalim objektima, telefon broj 30-090, Banjaluka. 053070

RAZNO

PORODAJEM dječija kolica, telefon broj 23-245 od 13,00 do 17,00 sati, Banjaluka. 053050

PRODAJEM prikolicu kamper-brako, telefon broj 079/85-137, Sanski Most. 053073

PRODAJEM poslovni prostor na autobusko-željezničkoj stanici u Prijedoru veličine 75 kvadratnih metara, pogodan za vršenje svih samostalnih zanatskih i ugostiteljskih djelatnosti, posjedujem sve dokumente za prevoz 1/1, telefon broj 079/22-693 od 8,00 do 20,00 sati, Prijedor. 053049

STANOVNI (PONUDE)

IZDAJEM prazan jednosoban stan, telefon broj 52-669, Banjaluka. 053068

SOBE (PONUDE)

IZDAJEM namještenu sobu zaposlenima, Bulevar revolucije 8, stan 75, Banjaluka. 061138

IZDAJEM praznu sobu s kupatilom, poseban ulaz, u Ulici Zore Kovačević broj 40-a, Banjaluka. 053060

IZDAJEM namještenu sobu s centralnim grijanjem za ženu u Ulici Dragelanga broj 8, Banjaluka. 053065

IZDAJEM namještenu sobu, poseban ulaz telefon broj 33-080, Banjaluka. 053059

IZDAJEM namještenu sobu s dva ležaja studenticama, telefon broj 756-537, Banjaluka. 053067

STANOVNI (POTRAŽNJA)

BRAČNI par bez djece traži hitno jednosoban stan, javiti na telefon broj 56-385 od 10,00 do 15,00 sati, Banjaluka. 053075

STANOVNI (zamjena)

BANJALUKA — SARAJEVO MIJENJAM nov trosoban komforan stan, centralno grijanje, strogi centar u Banjaluci za trosoban ili dvoiposoban stan u Sarajevu, telefon broj 078, 24-849, Banjaluka. 053054

BANJALUKA — ZENICA MIJENJAM dvosoban stan u Banjaluci za odgovarajući stan u Zenici, upitati na telefon broj 30-439, Banjaluka. 053061

BEOGRAD — BANJALUKA MIJENJAM nov vojni troiposoban stan na Ceraku za odgovarajući stan u Banjaluci. Telefon broj 078/38-007, Banjaluka. 053066

INSTRUKCIJE — PODOKE

Dajem instrukcije iz matematike i fizike za učenike VII i VIII razreda, telefon broj 45-282, Banjaluka. 053072

RAZNO

Izdajem bife pod zakup, telefon broj 47-711, Banjaluka. 1-1

Novo za domaćinstvo i radne organizacije pokretni servis za pranje tepiha, čilima, itisona, fotelja, kauča i drugih prekrivača, usluge vršimo na licu mjesta uz garanciju navedenog posla. Radno vrijeme NON-STOP, nazvati na telefon broj 33-879, Banjaluka. 053058

RADNA MJESTA

Frizerska radnja vlasništvo Ismete Mušić „ISMA“ Banjaluka u Ulici Kasima Hadžića, traži ženskog frizera za stalni posao s iskustvom. Oglas je otvoren do popune. Lični dohodak i ostalo pod dogovoru, Banjaluka. 053147

Samostalnoj zanatskoj limarskoj radnji „GRALIM“, vlasništvo Edhema Vlahića, Čelinac, potrebna su dva KV limara za rad na neodređeno vrijeme, stupanje na posao odmah. Oglas je otvoren do popune radnih mjesta, Čelinac. 053076

Dana 21. aprila 1985. godine navršava se tužna godina dana od smrti naše drage kolegice

LJILJANE ILIĆ

čiji lik, dobrotu i mladost nosimo u srcu.

**KOLEGE IZ SD „MEDICINAR“
MEDICINSKI FAKULTET
BANJALUKA
05154**

Teško je i tužno živjeti bez naše drage i nikad neprežaljene

FIKRETE HODŽIĆ

Koja nas zauvijek napusti dana 20. aprila 1982. godine prije pune tri godine. Njenim najbližim ostaje da vječito tuguju gajeći trajnu uspomenu na njen plemeniti lik.

053120

TUŽNO SJEĆANJE

Na dan 19. aprila 1985. godine kada se navršava tužnih četrdeset dana od smrti našeg dragog

PETRA (STIPE) BLAŽEVIĆA

Tim povodom ćemo u nedjelju 21. aprila 1985. godine posjetiti njegov grob, položiti cvijeće i odati dužno poštovanje.

NJEGOVI NAJMILIJ

053141

Dana 21. aprila 1985. godine navršavaju se dvije tužne godine od smrti našeg dragog sina, supruga, oca i brata

SADIKA SADE (MUHAMEDA) TULEKA

Toga dana u 11,00 sati položićemo cvijeće na njegov grob na groblju kod Halil-pašinog turbeta.

OŽALOŠČENA PORODICA

053116

Povodom smrti našeg dragog supruga i oca

ENVERA DŽONLIĆA

želimo da ovim putem izrazimo zahvalnost dr Laganinu, dr prim Sjerikovu i dr Ećimu, a posebno svim sestrama urološkog odjela na velikom zalaganju i pomoći u zadnjim trenucima života.

Takođe želimo da zahvalimo radnim organizacijama Narodnom pozori-

štu, RK „BOSKA“, ŽTO OOUR-u za poslovnu informatiku te mnogobrojnim prijateljima koji su nam pomogli u trenucima najveće boli.

OŽALOŠČENA SUPRUGA i

KCERKE

053149

Dana 20. aprila 1985. godine navršava se četrdeset dana od smrti našeg dragog

DUŠANA (TRIVUNA) ŠEŠIĆA

Dirnuti ukazanom pažnjom i saosjećanjem ovom prilikom izražavamo veliku zahvalnost drugu Enveru Muhahasanoviću i porodici Novković na nesebičnoj pomoći u teškim trenucima.

Hvala prijateljima, komšijama, radnim organizacijama i svima oni-

ma koji su izjavama saučešća i prisustvom sahrani podijelili s nama preveliku tugu za našim Duškom. U subotu 20. aprila 1985. godine u 11,00 sati posjetićemo njegov grob i položiti cvijeće.

OŽALOŠČENA PORODICA

Dana 23. aprila 1985. godine navršava se pola godine od iznenadne smrti našeg dragog oca i supruga

VIDA RADONIĆA

Obavještavamo rodbinu i prijatelje da ćemo u nedjelju 21. aprila 1985. godine u 11,00 sati posjetiti njegov grob i položiti cvijeće.

NJEGOVI NAJMILIJ

053148

Dana 21. aprila 1985. godine navršavaju se tužne tri godine od smrti našeg dragog i neprežaljenog supruga i oca

VELJKA N. MIHAJLOVIĆA

iz Kukulja

Sve je više tuge i bola u našim srcima i praznine u našem domu otkako si zauvijek otišao, ali poštovanje i ljubav prema tebi čuvaćemo duboko u nama.

Dana 21. aprila 1985. godine u 10,00 sati izaći ćemo na groblje i evocirati uspomene na sretne dane kada si bio s nama. Hvala svima koji posjećuju tvoju spomen-bistu.

TVOJI NAJMILIJ

053139

TUŽNO SJEĆANJE NA VOLJENOG

JOVU TODOROVIĆA

25.4.1977 - 25.4.1985.

S ljubavlju i poštovanjem sjećaju ga se njegovi najdraži.

Ožalošćene porodice:
TODOROVIĆ i VICANOVIĆ

053125

TUŽNO SJEĆANJE NA NAŠEG SINA

MARKA BRACE DOMAZETA

Dana 20. aprila 1985. godine navršava se tužnih deset godina od kada te nema među nama.

OŽALOŠČENA PORODICA DOMAZET

053115

Dana 21. aprila 1985. godine navršavaju se dvije godine od smrti našeg dragog kolege

SADIKA SADE TULEKA

Toga dana u 11,00 sati posjetićemo njegov grob.

RADNE KOLEGE OOUR-a
DRVODJELJSKA BANJALUKA

053129

Dana 21. aprila 1985. godine navršava se šest tužnih mjeseci od prerane smrti našeg dragog supruga i oca

JOVE (MILOŠA) MILANOVIĆA

Dana 20. aprila 1985. godine subota u 10,00 sati na Novom groblju u Banjaluci posjetićemo njegovu vječnu kuću i zaliti je cvijećem i suzama.

OŽALOŠČENI:

supruga NADA, kćerka BILJANA, sinovi:
GORAN i ZORAN

053131

FOTO—VIJEST

HIGH LOAD GIRAFFE IN TIGHT SITUATION

U PRIPREMI

Erotski rječnik poljskog jezika

Erotski rječnik Poljaka još uvijek je veoma oskudan - uključuje Renata Pšibilska filolog sa poznatog Jaglonskog univerziteta u Krakovu čiju izjavu prenosi poljska novinska agencija PAP.

Renata Pšibilska se bavi proučavanjem erotičkih izraza u poljskom pisanom i govornom jeziku i nedavno je objavila rezultate svojih istraživanja. Sama kaže da je počela da se ovim bavi poslije mnogih žalbi, prevodilaca koji prevode zapadnu i hispanoameričku literaturu na poljski jezik, koji tvrde da za većinu erotičkih izraza u originalnim djelima ne postoje adekvatne riječi u poljskom jeziku.

Istraživanja Renate Pšibilske obuhvatile su veliki broj studenata i radnika i rezultati tih istraživanja nedavno su objavljeni u studiji pod naslovom „Moderni poljski erotički rječnik“. Njen zaključak je da su Poljaci u većini veoma stidljiv narod koji se uzdržava da govori o seksu, a kada to i čine, obično koristi vulgarnosti.

Pšibilska takođe smatra da autori rječnika poljskog jezika u novijim izdanjima „potpuno zanemaruju novonastale erotičke izraze, iako oni postoje: u posljednjih nekoliko godina, na primjer, u narodu se pojavilo više od desetak novih riječi koje označavaju seksualni odnos“. Zato Pšibilska namjerava da sačini jedan novi rječnik poljskog jezika koji bi obuhvatio samo erotičke izraze.

Poljubac za rastanak

Žirafa Zara prima posljednji poljubac od čuvara Geri Milera pred putovanje u Cesington svom draganu koji je nestrpljivo očekuje. Jedanaestomjesečna Zara, (visoka 3 metra) poslije susreta sa Sampsonom II postaje majka i u londonskom zooološkom vrtu povećali broj visokih stanovnika.

(Telefoto-Rojter)

Tarot - zapis za Bika pet veli: materijalna nevolja a poneki astrolozi ovu kartu na kojoj se vidi dvoje prosjaka na snijegu imenuje samo jednom riječju: briga. No, kad pogledamo listu slavnih ličnosti rođenih u ovoj dekadi Bika onda se moramo upitati (a i razjasniti) čemu ovakav i ovaj tarot-zapis, jer u Biku pet su rođeni: Lenjin, Markoni, Katarina Mediči, Elizabeta II, Oliver Kromvel, Vladimir Nabokov, Vilijam Šekspir, Sokrat, Muhamed, Šarlota Bronte, Djuk Elington, Ela Fidžerald, Barbra Strejsend, Sirli Templ i na kraju Hitler. I, kad se pažljivo prouči ova lista da se ustvrdi da su osobe sa nje imale itekako problema u životu bilo da su bile pozitivne ili negativne (kakav je bez sumnje bio Adolf Hitler) ali istovremeno i osobe koje su znale i umijele da upravljaju masama. Ali zbog čega materijalna nevolja. Dugogodišnjim ispitivanjem osoba ovog znaka astrolozi su došli, vjerovatno, do ključne tačke koja objašnjava ovaj tarot - zapis, jer Bikovi pet su spremni da svugdje i usvakom trenutku pomognu ljudima, ne obazirući se na sebe sama. Pri tome njihov cilj nikada nije jedan čovjek, niti uža grupa ljudi nego čovječanstvo. I, upravo stoga, u današnjem a i vakdašnjem podijeljenom svijetu Bikovi pet najčešće nailaze na nerazumijevanja i na prepreke. Oni jednostavno drugčije misle od ostalih a posebno od druge dvije dekade Bika. Bik pet je, za razliku, od druge dvije dekade koje su uvijek čvrsto na zemlji, sanjač i sanjar, koji mora uložiti ogroman napor da mu se snovi i ostvare. I, još nešto, pomalo je mističan, sklon metafizičkom rješavanju problema i pojava.

Potencijal ovoga Bika jest pet što mu daje aktivnost ali aktivnost koja često nije usmjerena u jednom pravcu i često djeluje na više različitih polja. Frekvencija mu je Merkur što mu daje pronicavost ali ga pomalo i hladi u ličnim osjećanjima tako da ovome Biku često pripisuju (ali netačno) nedostatak emocija.

Ako su pozitivni ljudi ovoga znaka mogu, čini se, da stvaraju čuda; mješavine fizičke snage, otpornosti na promjene, i ogromne količine duha često kombinovana sa lukav-

ZODIJAK
BIK PET: 21. APRIL
- 30. APRIL

Materijalne nevolje

ošću i zajedno sa praktičnom osobinom Zemlje (Bikovog elementa) čini od ovih ljudi jake i izuzetno moćne borbe - ljude od akcije koji sami kreću i sami jurišaju u na izgled neistraženi prostor. Ali tu ćete se prevariti, Bik pet uvijek zna u šta se upušta, jer on ne posjeduje samo sopstveno iskustvo, on smatra (a često ga i ima) da iza njega stoji iskustvo cijelog ljudskog roda. A, pošto zna i vjeruje da je u Knjigama Sudbine sve već zapisano uz mogućnost da se životni putevi snagom volje ipak mogu izmijeniti Bik pet će pokušati i to - izmijeniti Slovo Vječnog Zakona bar zajednu jotu. I, u tome će, šta mislite, naravno i uspjeli ali poslije ogromnih napora. No, Bikovi pet to mogu

podnijeti. Poslije pozitivnih Bikova pet svijet uvijek izgleda bolje. No, ako su negativni onda su to vjerovatno najtvrdoglaviji ljudi zodijska koji se suprotstavljaju u načelu, pa su i okrutni, nemilosrdni, nepopustljivi, neskromni i život im protiče uz parolu - što više lične moći.

Da bi postigli ravnotežu i izbjegli zlokobno proročanstvo tarot-zapisa Bikovima pet se savjetuje: stroga samodisciplina, poštenje do krajnjih granica i idealizam. Na taj način izbjegće kompleks snage i moći će je upotrijebiti u korisne svrhe. Samo cjelovitost pomaže ravnoteži ovog znaka - izuzetnog u Zodijaku.

M. PRAREVAC

DRUGA STRANA POLITIKE

Reganov sluh

● Predsjednik SAD slabo čuje, jako je kratkovid, drži specijalnu dijelu, alergičan je - ali kako tvrde ljekari, za svoje 74 godine odlično se drži

Američki predsjednik Ronald Regan postao je „hodajući stereouređaj“ - piše britanski dnevnik „Dejli ekspres“ u jednom nedavno objavljenom izvještaju svog dopisnika iz Njujorka, aludirajući na činjenicu da šef Bijele kuće sada nosi aparate za pojačavanje sluha u oba uha.

Predsjednik SAD koji sada ima 74 godine, počeo je da nosi aparat za pojačavanje sluha u desnom uhu prije više od godinu dana, a nedavno se pojavio i sa takvim uređajem i u lijevom uhu, piše dopisnik britanskog lista, navodeći da je to prvi put zapaženo na prijemu u Bijeloj kući u čast gosta iz Argentine predsjednika Ruala Alfonsina.

Predstavnik Bijele kuće je, međutim, izjavio da Predsjednikov sluh „nije ništa slabiji nego prije pet godina“, kao i da aparate za

pojačavanje sluha nosi „da bi sa njima eksperimentisao“.

Sam Regan izjavljuje da je za njegove nevolje sa sluhom kriv jedan incident iz njegovih glumačkih dana: na snimanju jednog filma još davne 1930. godine neko je opalio hitac iz pištolja u njegovoj neposrednoj blizini.

Ljekari izjavljuju da se Regan brzo i uspješno oporavio poslije rane koju je zadobio u atentatu prije četiri godine i da se od tada čak popravio i dobio na težini. Britanski dopisnik, međutim, ne smatra da je Reganovo zdravstveno stanje tako sjajno kako izgleda i dodaje da šef Bijele kuće pati od jake kratkovidnosti, da svake nedjelje prima injekcije protiv alergije i da su mu ljekari nedavno naredili da drži specijalnu dijelu.

SVIJET FILMA

Poslije ljubavi - dekoracija

● Ugasila se zvijezda Ali Mek Grou, junakinje filma „Ljubavna priča“, bar što se glume tiče. Ali, Ali se ne predaje - počela je da radi kao dekorater, kažu uspješno. Osim toga, šanse joj pruža „Dinastija“ u kojoj je dobila malu ulogu

Svojevremeno je Ali Mek Grou bila jedna od najperspektivnijih i najbolje plaćenih mladih glumica Holivuda, a njena zvijezda je zasjala punim sjajem posle ogromnog uspjeha filma „Ljubavna priča“.

Danas ona ima 45 godina, razvela se od glumca Stiva Mekvina veoma malo i rijetko snima i kao da je već palau zaborav i filmske publike i reditelja. Zato nije iznenađenje vijest koja je nedavno objavljena u američkoj štampi - da je počela da radi kao dekorater i stručnjak za uređenje stanova.

Sama kaže da je uredila nekoliko enterijera za svoje pri-

jatelje i da se pokazalo da ima talenta za ovaj posao, pa ne vidi razloga zašto se time ne bi profesionalno bavila.

Ali Mek Grou ne misli da se potpuno odrekne filma i čini se da je shvatila da više nije djevojčica i da joj ne odgovaraju uloge zaljubljenih tinejdžerki. Sada tvrdi da ima veoma mnogo dobrih uloga za „sredovječne glumice“ i kao primjer navodi neke glavne likove iz beskonačne televizijske serije „Dinastija“. Ova TV serija je, inače, prilika da se „rehabilituje“ pred kamerama: u epizodama koje se snimaju ove godine jednu ulogu tumači i Ali Mek Grou.

NEDJELJNI ZADATAK

Priprema:
A. Alibegović

IMA LI?

Kažu da je neko slavnom njemačkom filozofu Kantu postavio pitanje: „Postoje li u velikoj šumi dva drveta sa jednakim brojem listova?“ Pošto znamo odgovor ovog velikog čovjeka, postavimo vam drugo, slično pitanje: Postoje li na svijetu dva čovjeka s jednakim brojem vlasi na glavi?

Ako ne znate odgovor na ovo lagano pitanje, pročitajte ga u sljedećem Nedjeljnom Glasu.

Odgovor na pitanje iz prošlog broja: ako imamo u vidu da u jednom danu i noći ima 86 400 sekundi i ako uzmemo da je onome koji broj potrebna jedna sekunda da izgovori jednu brojku, jasno je da je izgovorio onaj opkladu koji je rekao da će za 72 sata stići do miliona.

OKOM KAMERE

Jo, što boli...

Igra je stala. Muk. Samo se čuje juk dječaka kojeg je drug, u igri, udario u nogu. Ali to ne traje dugo! Kratkotrajni bol je brzo zaboravljen i jurcanje za loptom se nastavlja.

Snimila:
SLAVICA KREMENOVIC

ZANIMLJIVOSTI

ZAMJENA ZA JETRU

Kroz nekoliko godina možda će biti moguće u čovjekovom organizmu stvoriti "drugu" jetru...
Naime, profesor Mićio Mito i njegovi saradnici sa Medicinskog fakulteta u Hokaidu (Japan), objavili su da su usavršili novi metod stvaranja "alternativne jetre"...
U slezinu pacova je potrebno presaditi odjednom najmanje milion ćelija jetre da bi one tamo nastavile normalno da žive i da se umnožavaju...

IZJAVITE ZA ŠTAMPU

BOSANSKA KRUPA

VEĆE CIJENE

- U parfimeriji imamo zaista dobar izbor robe, ali dosta visoke cijene utiču na promet. Ranije je naša radnja bila uvijek puna mušterija, a to se sad baš ne bi moglo reći.

PRIZNANJA ZA RAD

- Mi u Savezu invalida rada imamo dobre rezultate. Radimo zaista dobro i postizemo zapažene rezultate na raznim poljima djelatnosti. Više naših aktivista dobilo je zlatne plakete RSIR. Sa uspjehom se takmičimo u sportskim disciplinama, a uživamo i ugled dobrih organizatora takmičenja.

OMASOVLJEN FUDBAL

- Nedavno smo formirali Opštinsku fudbalsku ligu gdje se takmiče šest klubova iz mjesnih zajednica. U takmičenjima se postižu dobri rezultati, a klubovi su okupili veliki broj mladića u svoje redove.

INFORMATOR

BANJALUKA

REPERTOAR KINA
KOZARA - NOĆNI JASTREBOVI (američki film) u 11, 16, i 18 i 20 sati.
VRBAS - ZAŠTO SE NE BI POHVATALI, LJUBAVI (italijanski film) u 16, 18 i 20 sati.
PALAS - velika sala - ZADARSKI MEMENTO (domaći film) u 10, 16, 18 i 20 sati, PRVI PONEĐJELJAK U OKTOBRU (američki film) u 22 sata.

BIBLIOTEKA
Odjeljenje u Domu radničke solidarnosti radi svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7 do 19 sati.
DEŽURNA APOTEKA
Noćno dežurstvo ima CENTRALNA APOTEKA u Ulici Veselina Masleše 18, telefon: 35-306.

ZADUBROVNIK: 22,00 i 24,00 (oba su u prolazu).
ZA UMAG: 06,00.
ZA SPLIT: 06,40 21,15, prolazal u 08,30.
ZA ŠIBENIK: 07,30 i od 26.4, počinje da saobraća autobus koji kreće iz Banjaluke u 22,30.

BOSANSKA GRADIŠKA

U Domu kulture u 19 sati predstava NA KRAJU PUTA, (gostovanje banjalučkog N. pozorišta) U Domu kulture 20. i 21. aprila igra film LOLA I REGTAMJ.
NARODNA BIBLIOTEKA u gradskom Domu kulture otvorena je ponedjeljkom i srijedom od 10 do 17 sati, a utorkom, četvrtkom i petkom od 10 do 14 sati.
Medicinski centar u Bosanskoj Gradišci - 813-433
Autobuska stanica u Bosanskoj Gradišci - 813-500

BANJALUKA

SUBOTA, 20. aprila

7,00 - Početak programa
7,05 - MUZIKA-NOVOSTI-MUZIKA
7,30 - VIJESTI
7,45 - Oglasi i obavještenja
8,00 - Mi predlažemo - vi birate
9,00 - GOST PROGRAMA
10,00 - Hit programa
10,10 - Rezervisano vrijeme
10,20 - Magazin sedam
11,00 - SPORTSKI ŽURNAL
11,20 - Uključite svoje magnetofone

NEDJELJA, 21. APRILA

7,00 - Najava programa
7,05 - MUZIKA-NOVOSTI-MUZIKA
7,30 - VIJESTI
7,45 - Oglasi i obavještenja
8,00 - NA ZELENOM TALASU
8,30 - Poželjeli ste - izvodiimo
10,00 - HRONIKA SKENDER-VAKUFA
10,20 - Magazin sedam
11,00 - Muzika za nedjeljno raspoloženje
11,30 - Tragom folklor Bosanske krajine
12,00 - Završetak programa

BOSANSKA GRADIŠKA

SUBOTA, 20. APRILA
ZBOG IZVOĐENJA RADOVA NA SREDNJIJEM TALASU 202 METRA RADIO-BOSANSKA GRADIŠKA CE na ultrakratkom talasu frekvencije 91,2 megaherca vršiti prenos Prvog programa Radio-Sarajeva od 8 do 12 sati i zajednički program radio-stanica Bosne i Hercegovine od 14 do 12 sati.
U NEDJELJU 21. aprila emitovaće se redovan program Radio-Bosanske Gradiške na srednjem i ultrakratkom talasu.

PRNJAVOR

SUBOTA, 20. APRILA
PROGRAM EMITUJE NA SREDNJIJEM TALASIMA 1341 KILOHERC I UKV 98,3 MEGAHERCA
9,00 - Najava "Subotnjeg revijalnog programa" Radio-Prnjavora
9,03 - Muzika - informacije - reklame i oglasi (muzika zabavna)
10,00 - Emisija "Gost programa" (diplomirani ekonomista Miroslav Blagojević, direktor OOUR-a "Jelšingrad" Prnjavor)
11,00 - IZ CIKLUSA TEMA POSVEĆENIH OBILJEŽAVANJU 40-GODIŠNICE POBJEDE NAD FAŠIZMOM I OSLOBOĐENJA JUGOSLAVIJE
11,25 - "O kulturi subotom"
12,00 do 14,00 - ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO-STANICA BiH
Od 14,00 do 16,00 - "Pomak" - prnjavorske omladinske aktuelnosti
16,00 - Odjava programa
NEDJELJA, 21. APRILA
8,00 - Najava "Nedjeljnog političko-informativnog i zabavnog programa" Radio-Prnjavora

8,03 - Emisija: Vaše želje, čestitke i pozdravi - emisija narodne i zabavne emisije
9,00 - "EMISIJA ZA SELO"
10,00 - 18,00 - VIJESTI - INFORMACIJE - OSVRTI - KOMENTARI I DRUGI INFORMATIVNI SADRŽAJI IZ SATA U SAT I MUZIKA IZ EMISIJE "Vaše želje čestitke i pozdravi"
18,00 - Odjava programa

SRBAC

SUBOTA, 20. aprila
8,00 - Informativno-zabavni program Radio-Srpeca
12,00 - Zajednički program RS BiH
14,00 - Završetak emitovanja
NEDJELJA, 21. APRILA
8,00 - Početak emitovanja
8,05 - Muzika za dobar dan
8,30 - Želje, čestitke i pozdravi
9,00 - Radio u selu - AIPK na talasima
9,30 - Želje, čestitke i pozdravi
10,00 - Sedam dana
10,15 - Želje, čestitke i pozdravi (EPP, oglasi, reportaža...)
12,00 - Odjava i završetak emitovanja

BOSANSKA DUBICA

SUBOTA, 20. APRIL
11,00 - Najava i pregled programa
11,05 - Za svakog ponešto
11,30 - Želje slušalaca
12,00 - Zajednički program RS BiH
14,00 - Emisija za selo
14,30 - Vijesti
14,33 - Program za mlade
15,30 - Protekle sedmice u našoj komuni
15,45 - Obavještenje, muzika, oglasi
16,00 - Dnevnik RS
16,30 - U subotnje predvečerje
17,00 - Odjava programa

BOSANSKI NOVI

SUBOTA, 20. aprila
9,00 - I danas smo zajedno (najava, vijesti i melodija dana)
9,10 - Želje slušalaca
10,00 - Emisija za selo (u sklopu programa emitujemo kombinat

na talasima krajiških RST)
10,30 - Nastavak ispunjavanja vaših želja
11,00 - Hronika 6 radio-dana (IPP-pregled aktuelnosti na kraju nedjelje)
11,15 - EP-prospekt
11,30 - Rezervisano za ... (dokumentarni program)
12,00 - Susret na talasu (zajednički program RSA II i ORSBiH)
14,00 - Odjava programa i najava ponovnog susreta

JAJCE

SUBOTA
9,00 - Najava programa
9,10 - Vijesti
9,15 - Emisija iz udruženog rada
10,00 - Revija želja, čestitki i pozdrava...
11,00 - Odjava programa
NEDJELJA
9,00 - Najava programa
9,15 - EPP
9,30 - Reportaže, zapisi...
10,00 - Nedjeljni žurnal
10,30 - Putokaz - omladinska emisija
11,00 - Revija želja, čestitki i pozdrava...
12,00 do 13,00 - Odjava programa

KLJUČ

NEDJELJA, 21. APRILA
10,00 - Najava programa i vijesti
10,30 - Nedjeljna hronika Radio-Ključa
11,00 - Poruke, želje i pozdravi slušalaca
12,00 - Emisija za selo i AIPK na talasima
13,00 - Nedjeljom za mlade i odjava programa
14,00 - Prenos Prvog programa Radio-Sarajeva.

PRIJEDOR

SUBOTA, 20. APRILA
9,00 - Najava programa
9,02 - Noviteti disko-produkcije
9,30 - Jugoton - ekspres
10,00 - Subotom zajedno
11,00 - Čestitke, želje, pozdravi
13,00 - Odjava programa
RADIO-PRIJEDOR NEDJELJOM NE EMITUJE RADIO-PROGRAM.

SARAJEVO

PRVI PROGRAM, u 19,15 sati SUBOTA, 20. aprila SUBOTOM UVEĆE

Bosanska Dubica slavi dan komune. Uz ovaj praznik ekipa emisije "Subotom uveće" posjetit će ovu komunu na lijepoj Uni, da bi provela večer u Radio-stanici Bosanska Dubica i na ulicama grada. Družice se sa novinarima, urednicima, slušaocima i gostima Radio-Bosanske Dubice. Emisija "Subotom uveće" nastavlja, dakle, predstavljati opštinske radio-stanice, ali i komune u kojima djeluju.
Ako vas, dakle, interesuje kako radi jedna opštinska radio-stanica i kako izgleda njen program, uključite prijemnike.
Emisiju priprema i realizuje ekipa Dokumentarno-zabavnog programa.

TREĆA DIMENZ IJA

U 225. izdanju "Treća dimenzija", emisija iz kulture II programa Radio-Sarajeva, pokušaće predstaviti sve relevantno i aktuelno u kulturnom životu naše zemlje, ali i u inostranstvu. Zaviriće u kulturne kutke Titograda, Sarajeva, i Nju Delhija, gostovaće i beogradski glumac Branislav Lečić, a centralna rubrika emisije - "Razgovor s povodom" - posvećena je upravo završenom 26. festivalu jugoslovenskog tetra (MES), gdje se u 11 dan trajanja zbivalo sve ono što je najrelevantnije i najbolje u jugoslovenskim pozorišnim prostorima. Ili bi, pak, tako trebalo da jeste. U razgovorima sa protagonistima predstava, sa članovima žirija, kritičarima i publikom pokušaće se naći odgovor na ovo, ali i na druga brojna pitanja koja mogu da osvjetle trenutna zbivanja u jugoslovenskom teatru, da se vidi (ne) opravdanost nove koncepcije sarajevskog festivala i njegove budućnosti.
Urednik i voditelj emisije je Dževded Tuzlić.

VAŽNIJI TELEFONI:
SUP 92
Vatrogasci 93
Hitna pomoć 94
Bolnica 33-725 (stara lokacija) i 38-111 (Paprikovac).
Autobuska stanica 45-355
Željeznička stanica 31-229
Taksi-stanica 22-222
Inspekcija 32-100
Vodovod i kanalizacija 21-247
Elektrobanjaluka 42-555
Servis za hitne popravke stanova 45-404
Atlas 31-995
Inex-turist 21-261
Putnik 43-900
Turist-biro 35-082
Slavnik Koper 31-113
Mladost BiH 39-835
Opštinski sekretarijat za narodnu odbranu - Centar za obavještenja 985.

POLASC I VOZOVA
ZA SARAJEVO: 0,58 (brzi) 05,44 (poslovni), 13,13 16,15 18,09 (poslovni)
ZA ZAGREB: 01,12 03,15 04,12 09,56 (poslovni), 15,14 i 16,33.

ZA BEOGRAD: 10,23 (putnički do DOBOJA iz DOBOJA brzi u 14,40), 05,46 (poslovni do DOBOJA) iz DOBOJA u 08,44), 15,08 (putnički do DOBOJA iz DOBOJA u 17,33), 22,21 (putnički do DOBOJA iz DOBOJA u 0,30).

DOLASCI VOZOVA
IZ SARAJEVA: 01,09 03,02 (brzi), 09,54 (poslovni), 15,06 (brzi), 16,27 (brzi) 20,06 (poslovni).
IZ ZAGREBA: 0,45 01,50 13,08 16,10 (brzi), 18,07 (poslovni) 21,40 (ubrzani).
IZ BEOGRADA: 05,30 08,17 13,01 16,28 20,06 21,43.

VANREDNI VOZOVI
Svake nedjelje BANJALUKA - MARIBOR u 13,25 i DOBOJ - BANJALUKA - LJUBLJANA u 14,01.

POLASCI AUTOBUSA IZ BANJALUKE

AUTOPREVOZ. OOUR MEĐUMJESNI SAOBRAČAJ obavješta korisnike usluga da od 26. aprila kreće redovna linija BANJALUKA - ŠIBENIK u 22,30, svakodnevno.
ZA ZAGREB: 01, 20, 02,00 03,00 05,30, 06,00 07,45 08,30 09,30, 11,00 12,00 12,40 13, 15 14,30 15,10 15,20 17,00 18,15 19,24 20,00.
ZA BEOGRAD: 05,00 06,00 09,30 15,00 17,00 23,30.
ZA LJUBLJANU: 01,20 08,20 12,00 13,15 15,10 19,25.
ZA SARAJEVO: 00,30, 08,00 12,00, u prolazu 00,45 10,00 12,35 15,15.
ZA KRANJSKU GORU: 13,15
ZA TUZLU: 05,53 i 15,45.
ZA MOSTAR: 06,00 13,00 u prolazu u 11,26 22,00.
ZA ROVINJ: 07,45 i 19,45.
ZA RIJEKU: 06,00 07,45 22,00.

ČELINAC

U Domu kulture u sobotu nema kino-predstave, a nedjelju igra film LJUBAVNI PAROVI u 20 sati.
Dežurna apoteka Doma zdravlja radi od 7 do 15 sati, osim subote, telefon 850-038. Hitna pomoć Doma zdravlja radi od 15 do 07. Dom zdravlja radi od 7 do 15 sati svaki dan osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-130-Narodna biblioteka "Ivo Andrić" radi svaki dan od 7 do 15 sati, osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-130.

KOTOR-VAROŠ

U Domu kulture u sobotu nema kino-predstave.
Apoteka radi od 7 do 19 sati, a sobotom od 7 do 14 sati. Hitna pomoć Doma zdravlja 880-001. Dežurna vatrogasna služba 880-104. Biblioteka radi od 7 do 19 sati.

LAKTAŠI

U Domu kulture u sobotu i nedjelju nema kino-predstave.
Narodna biblioteka "Veselin Masleša" radi od 7 do 15 sati, a nedjeljom ne radi. Hitna pomoć Doma zdravlja, telefon 830-250. Apoteka radi od 7 do 19 sati, sobotom od 7 do 14 sati, telefon 830-030. Dobrovoljno vatrogasno društvo 830-066.

SKENDER-VAKUF

Biblioteka, pozajmo odjeljenje, radi svaki dan od 7,30 do 15,30 sati, a ponedjeljkom od 10 do 16 sati. Dom zdravlja radi od 7,30 do 15,30 sati, telefon 890-611. Opštinski centar za obavještenje radi od 00 do 24 sata, telefon 890-620.

SRBAC

U Domu kulture u sobotu nema kino-predstave, a nedjelju igra film HILJADU I JEDNA NOĆ U TOKIJU - japanski.
Apoteka 840-003. Dobrovoljno vatrogasno društvo 840-150. Biblioteka 840-038.

PRNJAVOR

U Domu kulture u sobotu i nedjelju igra film PARAZIT
Stanica za hitnu pomoć 860-190, SUP 860-001. Autobuska stanica 860-462.

RADIOPROGRAM

ДЕЖУРНА СТРАНА

ОТВОРЕНИ „КОНЗУМОВИ“ ОБЈЕКТИ У БАЊАЛУЧКИМ НАСЕЉИМА ПАПРИКОВАЦ И ЧЕСМА

Мерсија Шерифовић, председник синдикатне организације „Конзума“, отвара мини-маркет на Паприковцу

Нови продајни простор

БАЊАЛУКА, 19. априла — у оквиру прославе Дана ослобођења Бањалуке, данас су отворена два нова објекта ООУР-а „Конзум“: мини-маркет на Паприковцу и самолесница у Чесми. Оба објекта грађена су из средстава за санацију последица земљотреса из августа 1981. године, а пројектант и извођач радова су били ШИПАД-ови ООУР-и Творнице кућа из

Горњег Вакуфа и „Грађење“ из Котор-Вароша. Мини-маркет на Паприковцу, од 250 квадратних метара корисног простора, коштао је 12 милиона динара. Самолесница у Чесми је коштала шест милиона динара, а садржи 220 квадратних метара корисног простора.

И. ПЕРИЈА
Снимио: М. ПАВИЧИЋ

ОБИЉЕЖЕНА ГОДИШЊИЦА „ЕЛЕКТРО-КРАЈИНЕ“

Од радионица до система

БАЊАЛУКА, 19. априла — Данас је свечаном сједницом Радничког савјета ЕДРО „Електрокрајине“ обиљежила 38-годишњицу оснивања свог колектива.

Од занатских радионица и малих термо и хидроелектрана, са скоро уништенем електроенергетским постројењима, како је речено на данашњој сједници, започела је из-

градња нових електроенергетских постројења. Данас је то модеран електроенергетски систем који углавном задовољава потребе привреде и грађана.

У наставку сједнице заслужним колективима додијељено је петнаест захвалница, а петнаест радника добило је похвалнице.

С. П.

ОСУБЕН СЕКУЛА СУКАРА, РУКОВОДИЛАЦ ПОСЛОВНИЦЕ „КОТЕКСА“ ИЗ БАЊАЛУКЕ

ДВАНАЕСТ ГОДИНА ЗАТВОРА

БАЊАЛУКА, 19. април — Велико вијеће Округног суда у Бањалуци којем је председавао судија Гојко Вукотић данас је након многобројних претреса, осудило Секула Сукара, руководиоца Пословне јединице „Котекса“ у Бањалуци због кривичног дјела пљачке друштвене имовине злоупотребом службеног положаја и кривичног дјела фалсификовања службених исправа. Изречена му је казна затвора у трајању од 12 година као главна казна, а истовремено му је изречена и казна конфискации целокупне имовине и мјера безбједности којом му се забрањује рад на руководећем радном мјесту у трајању од пет година након издржане казне.

Откупом коже Секула Сукара је себи незаконито прибавио имовинску корист од 9.840.610 динара, а за разлику од готово четири милиона динара је ослобођен оптужнице. Међутим, чињеница је да је за сваки случај откупа коже за којом га терети оптужница налазио вјештака графолога утврђено да се ради о бројним фалсификатима. Наиме, Секула Сукара, који је истовремено био и руководиоца пословнице и материјално одговорно лице, заједно с пензионером Душком Вучковићем потписивао је неке месаре па чак и људе који се никада нису бавили месарским занатом, а новац су узимали себи.

В. Д.

ВРИЈЕМЕ

ИЗВЈЕШТАЈ РЕПУБЛИЧКОГ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКОГ ЗАВОДА БИХ ПОБОЉШАЊЕ

ЗА БОСАНСКУ КРАЈИНУ: Очекује се даље побољшање времена. Након прохладног и мјестимично и маповитог јутра преовладаваће мало до умјерено облачно и сунчано вријеме. Дневна температура у порасту.

ЗА БАЊАЛУКУ: Мало до умјерено облачно и сунчано. Највиша температура око 15 степена.

ЗА НАРЕДНА ДВА—ТРИ ДАНА: Преовладаваће сухо, повремено сунчано и нешто топлије вријеме.

ВОДОСТАЈ: Уна — Бихаћ 56 цм, мутна, температура воде 8,6 степена. Уна — Босански Нови 360 цм, мутна, температура воде 9,1 степена. Сана — Сански Мост 354 цм, мутна, температура воде 9,1 степена. Врбас — Бањалука 347 цм, мутан, температура воде 9 степена. На свим ријекама водостај и даље у опадању.

Миро Младеновић
ДАВИД ШТРЕБАЦ

ЧЕЛИНАЦ: ОБИЉЕЖАВАЊЕ ДАНА ОСЛОБОЂЕЊА

Признања заслужним

ЧЕЛИНАЦ, 19. априла — Синоћним пригодним манифестацијама, сусретом бораца НОР-а и омладине, погорским ватрама, традиционалним уличним тркама и културно-забавним програмом почело је обиљежавање 20. априла, Дана ослобођења Челинца.

Свечаном сједницом Општинског сабора, полагањем вијенаца и цвијећа на спомен-костурницу палих бораца и споменик народног хероја Милоша Дујића, предајом на употребу погона „Крајналијек“, смотром знања и стваралаштва „Титовим стазама револуције“, отварањем спортских радничких игара и другим спортским такмичењима и пригодним културно-забавним програмом данас се настављају свечаности поводом обиљежавања Дана челиначке комуне и 40-годишњице побједе над фашизмом.

Послије свечане сједнице Општинског сабора додијелиће се повеље као посебно признање заслужним радним колективима, друштвеним организацијама и појединцима. Међу добитницима овог признања су Крајишки пролетерски батаљон, Скупштина општине Мајданпек Скупштина општине Бањалука, Осман Карабеговић, Момир Капор, Дедо Газиф, Мирко Вранић и други. Уручиће се такође и априлска признања, златна, сребрна и брончана плaketа, које сваке године овом приредбом додјељује Скупштина општине Челинас.

Св. МИЛИЈЕВИЋ

У СУСРЕТ ДАНУ ОСЛОБОЂЕЊА ОПШТИНЕ КОТОР—ВАРОШ

Радно и свечано

КОТОР—ВАРОШ, 19. априла — Радни људи и грађани которварошке комуне обиљежиће радно и свечано 40-годишњицу ослобођења. Тим поводом планиране су бројне манифестације.

Централна прослава 40-годишњице ослобођења општине одржаће се у недељу, када ће на спомен-костурницу палих бораца бити положени вијеници. Затим ће се одржати свечана сједница Сабора општине на којој ће бити ријечи о развоју општине Котор—Варош у прошле, четири деценије. Већем броју организација и заслужних појединаца уручиће се признања. Учесници свечане сједнице посјетиће производне капацитете ООУР-а „Прераде дрвета“, гдје се успјешно приводе крају започети радови на проширењу капацитета.

Д. К.

СЈЕДНИЦА ОПШТИНСКОГ ОДБОРА СУБНОР-а У ЛАКТАШИМА

Борци не посустају

ЛАКТАШИ, 19. априла — На данашњој сједници Општинског одбора СУБНОР-а Лакташи у чијем раду је учествовао и Момир Капор, члан Председништва Републичког одбора СУБНОР-а, разматран је извјештај о једногодишњем раду борацке организације и усвојен програм рада за наредни период.

У уводном излагању које је поднио Милорад Стегић, председник Општинског одбора СУБНОР-а, истакнуто је да је Општински одбор СУБНОР-а извршио своју револуционарну задату и у претходном једногодишњем периоду, те да су борци у својим срединама још увијек и носиоци и покретачи бројних акција.

На данашњој сједници делегати су за новог председника Општинског одбора СУБНОР-а изабрали Здравка Аржину из Маглајана.

Б. Д.

ПБС — ОСНОВНА БАНКА — „БАЊАЛУКА“

КУРСНА ЛИСТА

(формирана 19. априла 1985. године)

КУРС У ДИНАРИМА		Куповни за ефективу	Куповни за девизе	Продајни за девизе
Земље	Валута			
Аустрија	100 шилинга	1141,75	1171,03	1174,54
Белгија	100 франака	393,15	404,26	405,47
Данска	100 круна	2211,33	2273,86	2280,69
Француска	100 франака	2621,57	2695,70	2703,80
Холандија	100 флорина	7051,06	7250,44	7272,23
Италија	100 лира	12,52	12,83	12,87
Норвешка	100 круна	2744,53	2822,13	2830,61
СР Њемачка	100 марака	8014,81	8220,32	8245,01
Швајцарска	100 франака	9617,88	9864,49	9894,13
Шведска	100 круна	2711,55	2788,23	2796,60
Јапан	100 јена	94,11	98,54	98,83
В. Британија	1 фунта	306,22	314,87	315,82
Канада	1 долар	172,45	180,57	181,11
САД	1 долар	236,99	243,69	244,42
Аустралија	1 долар	149,19	156,22	156,96

Куповни и продајни курсеви за девизе примјењују се почев од 14 сати 19. априла 1985. године, а куповни за ефективу примјењује се почев 20. априла 1985. године.